

ZARZĄDZENIE 1172/22
BURMISTRZA ŚWIECIA
z dnia 5 maja 2022 roku.

w sprawie konsultacji projektu Strategia Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022-2031.

Na podstawie art. 30 ust. 1 w związku z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i poz. 583) oraz uchwałą Nr 137/12 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 23 lutego 2021 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych w gminie Świecie,

zarządzam, co następuje:

§ 1. Przeprowadzić terminie od 9 maja do 16 maja 2022 roku konsultacje dotyczące projektu „Strategia Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022-2031”, stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Projekt „Strategii Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022-2031” zostanie zamieszczony:

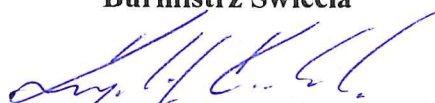
- 1) na stronie internetowej Urzędu Miejskiego – www.swiecie.eu baner „Konsultacje Społeczne”,
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej – www.bip.swiecie.eu – zakładka „Konsultacje Społeczne”,
- 3) na tablicy ogłoszeń i w Biurze Obsługi Mieszkańców w Urzędzie Miejskim,
- 4) w mediach lokalnych.

§ 3. Konsultacje będą prowadzone w formie przyjmowania pisemnych opinii, uwag i wniosków na „Formularzu konsultacji” stanowiącym załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia za pośrednictwem poczty elektronicznej, poczty tradycyjnej oraz osobiście do Biura Obsługi Mieszkańców w holu Urzędu Miejskiego oraz za pomocą formularza elektronicznego na stronie www.swiecie.eu – baner „Konsultacje Społeczne”.

§ 4. Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Ośrodka Oświaty i Wychowania w Świeciu.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Świecia

Krzysztof Kulakowski

RADCA PRAWNY

Przemysław Gornowicz

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 1172/22
Burmistrza Świecia z dnia 5 maja 2022 roku.

FORMULARZ KONSULTACJI

do składania uwagi i opinii do projektu „Strategia Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022-2031”.

Lp.	Wskazanie punktu który Państwa zdaniem wymagałyby zmiany	Treść uwagi, propozycji	Uzasadnienie

Dane uczestnika konsultacji:

Imię i nazwisko lub nazwa podmiotu	
Adres zamieszkania lub adres siedziby	
Telefon/e-mail	

.....
data, czytelny podpis

Uwaga:

Wypełniony formularz zawierający uwagi i opinie należy składać w terminie od 9 maja do 16 maja 2022 roku do godziny 15.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Świeciu (86-100 Świecie, ul. Wojska Polskiego 124), w Biurze Obsługi Mieszkańców lub drogą elektroniczną na adres: fura@swiecie.eu

Zgodnie z art. 13,14,15 i 21 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej **RODO**, informujemy, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest: Burmistrz Świecia ul. Wojska Polskiego 124, tel. 52 33 32 323, faks 52 33 32 311, e-mail sekretariat@swiecie.eu
2. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych z którym można kontaktować się we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych: tel. 607 753 475 , e-mail: daneosobowe24h@wp.pl.
3. Pozyskane dane osobowe przetwarzane będą w celu możliwości wykonywania przez Urząd Miejski w Świeciu ustawowych zadań publicznych określonych m.in. w ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz w innych regulacjach.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych mogą być organy publiczne lub podmioty działające w zakresie i celach, które wynikają z przepisów prawa.
5. Posiada Pani/Pan prawo do:
  - uzyskania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, ograniczenia przetwarzania, przenoszenia danych (*chyba że przepisy RODO będą stanowiły inaczej*);
  - wniesienia skargi do organu nadzorczego jakim jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych: prezes@uodp.gov.pl
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez Administratora zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów prawa.

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 1172/22

Burmistrza Świecia z dnia 05.05.2022 r.

Strategia Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022-2031

Świecie, 26 maja 2022 r.

W pracach nad strategią uczestniczyło 18 osób. Byli wśród nich radni, urzędnicy, dyrektorzy szkół, nauczyciele oraz rodzice dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli prowadzonych przez gminę Świecie. Osoby te stanowiły powołany przez Burmistrza Świecia Zespół do spraw opracowania Strategii Rozwoju Oświaty w gminie Świecie na lata 2022 – 2031. Dokument *Strategia Rozwoju Oświaty gminy Świecie na lata 2022 – 2031* został opracowany na podstawie wyników pracy następujących osób:

1. Waldemar Fura – Kierownik Ośrodka Oświaty i Wychowania - Przewodniczący Zespołu
2. Sebastian Glaziński – Przewodniczący Komisji Oświaty i Kultury Rady Miejskiej w Świeciu
3. Grażyna Styczeń – radna Rady Miejskiej w Świeciu
4. Adam Cieślak – radny Rady Miejskiej w Świeciu,
5. Adam Kufel – radny Rady Miejskiej w Świeciu,
6. Wioletta Kufel – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika w Świeciu,
7. Wiesław Andrys – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 7 im. Adama Mickiewicza w Świeciu,
8. Renata Adamska dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. Wojska Polskiego w Świeciu,
9. Monika Orłowska dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Czaplach,
10. Małgorzata Bronisławska dyrektor Przedszkola nr 1 w Świeciu,
11. Aleksandra Marchlewicz dyrektor Przedszkola nr 3 w Świeciu,
12. Joanna Kornowska-Zielińska dyrektor Przedszkola nr 11 w Grucznie,
13. Katarzyna Trybuła Przewodnicząca Rady Rodziców SP 8,
14. Natalia Poćwiardowska Przewodnicząca Rady Rodziców SP 2,
15. Żaneta Zaremba członek Rady Rodziców P 7,
16. Jan Omilian – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 5 im. Polskich Olimpijczyków w Świeciu
17. Anna Chabowska – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 8 im. K. Ecksteina w Świeciu,
18. Anna Łepek – nauczyciel Przedszkola nr 1

Spis treści

---

1 Wprowadzenie.....	4
2. Analiza SWOT.....	5
3. Problemy kluczowe, drzewo problemów.....	7
3.1. Mało zadowolające efekty kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży.....	7
3.2. Słabo rozwinięta umiejętność uczenia się.....	9
3.3. Problemy dotyczące nauczania matematyki.....	11
3.4. Problemy bazy lokalowej w przedszkolach.....	14
4. Cele strategiczne i operacyjne strategii oświaty.....	15
5. Część informacyjna Strategii.....	20
5.1. Demografia.....	20
5.1.1. Wstęp.....	20
5.1.2. Sytuacja demograficzna w roku 2020.....	20
5.1.3. Liczba mieszkańców gminy Świecie w roku 2020 w przedziałach wiekowych.....	21
5.1.4. Struktura wieku.....	21
5.1.5. Dane dzieci w obwodach szkół urodzonych w latach 2012-2020.....	24
5.2. Sieć obiektów oświaty.....	26
5.2.1. Edukacja przedszkolna.....	26
5.2.3. Szkoły podstawowe.....	29
6. Konsultacje społeczne - badanie ankietowe wśród rodziców, nauczycieli i uczniów.....	32
6.1 Omówienie ankiet.....	32
6.1.1. Ankiety dla rodziców.....	32
6.1.2. Ankieta dla nauczycieli.....	41
6.1.3. Ankieta dla uczniów.....	49
6.2. Wyniki ankiet dla rodziców.....	53
6.3. Wyniki ankiet dla nauczycieli szkół podstawowych.....	77
6.4. Wyniki ankiety dla nauczycieli przedszkoli.....	92
6.5. Wyniki ankiety dla uczniów.....	105

1. Wprowadzenie

Edukacja zawsze należała do priorytetowych działań podejmowanych przez różne narody na rzecz pokolenia, które miało przejąć pałeczkę w sztafecie pokoleń odpowiedzialnych za rozwój kraju. Świadomość konieczności takich działań wynika z odpowiedzialności za swoją ojczyznę, jej rozwój i przyszłość jaką mają sprawujący władzę.

Świadomość ta jest tak oczywista, ponieważ każdy z nas ma niejako wkodowaną ciekawość poznawczą i już w domu rodzinnym zauważa, że wiedza i umiejętności pozwalają na osiąganie pozytywnych rezultatów działalności i sukcesów w życiu osobistym.

W wieku XX rozwój świata pod względem naukowym, technologicznym i gospodarczym niesamowicie przyspieszył i ma swoją kontynuację w naszych czasach.

Dlatego aby odnaleźć się we współczesnym świecie jako pojedyncza jednostka, ale także w wyścigu gospodarczym nie zostać na peryferiach rozwoju jako kraj, dobrze zorganizowana edukacja, odpowiadająca współczesnym warunkom rozwojowym, przy zachowaniu tradycyjnego systemu wartości, jest podstawowym priorytetem.

Priorytetem, który leży na sercu każdemu.

Gmina Świecie wpisując się w te spostrzeżenia, tworzy strategię rozwoju edukacji na lata 2022-2031.

Powołany przez Burmistrza Świecia „Zespół do spraw opracowania Strategii na lata 2022-2031” po analizie przeprowadzonych ankiet wśród rodziców, nauczycieli i uczniów, odbyciu wielu różnych spotkań i zapoznaniu się z różnymi realizowanymi współcześnie modelami szkół, jest przekonany o konieczności dokonania zmiany w naszych szkołach.

W Polsce jest obecnie kilkaset szkół, które podjęły próby zdefiniowania na nowo roli szkoły i określenia modelu jej funkcjonowania w sytuacji postępujących problemów z jakimi środowiska szkolne (nauczyciele, uczniowie i rodzice) mają do czynienia.

Narasta przekonanie, że Polska znajduje się w przełomowym momencie wypracowania nowego spojrzenia na edukację.

Z jednej strony, obserwujemy sytuację, w której większość uczniów w klasie potrzebuje pomocy aby poradzić sobie ze specyficznymi trudnościami rozwojowymi w jakich się znajdują. Istnieje w tym zakresie wielka potrzeba, aby zadbać o dobrostan uczniów ale także, co bardzo ważne, o dobrostan nauczycieli.

Z drugiej strony, występuje konieczność tworzenia w szkole takiej przestrzeni edukacyjnej, w której jest miejsce do pracy indywidualnej z mistrzem/nauczycielem oraz w grupach mieszanych wiekowo. Należy postawić na pasję i zainteresowania poszczególnych członków społeczności szkolnej.

Aby to wszystko właściwie zafunkcjonowało niezbędne jest ustalenie oraz zespolenie wartości i wzorów zachowań tak, aby były one rozumiane i akceptowane przez wszystkich.

Zespół uznał, że czekanie na zmiany, które mogą być wprowadzone odgórnie jest stratą czasu. Zacytować tu warto znane powiedzenie nieznanego autora: „MISTRZU, JAK DŁUGO TRZEBA CZEKAĆ, BY COŚ SIĘ ZMIENIŁO NA LEPSZE? JEŚLI BĘDZIESZ CZEKAŁ TO BARDZO DŁUGO”.

Obecne prawo oświatowe, które zmieniło się w 2017 r. pozwala na wypracowanie własnego modelu funkcjonowania przez każdą ze szkół.

Modelu, który będzie optymalny dla konkretnej społeczności szkolnej.

Na podstawie diagnozy sytuacji oświaty w gminie Świecie opracowanej poprzez analizę danych statystycznych, analizę wyników badań ankietowych oraz konsultacji społecznych określono najważniejsze obszary działań.

Zostały one zaproponowane dzięki wykorzystaniu doświadczenia, wiedzy i całej drogi jaką odbyła Szkoła Podstawowa w Radowie Małym. I chociaż użyte sformułowania i pojęcia są zaczerpnięte z tych doświadczeń, to każda z naszych szkół wypełnić je musi własną treścią.

Każda szkoła jest inna. Ma innych nauczycieli, którzy mają inne pasje i inne doświadczenie pedagogiczne. Obejmuje inne środowiska społeczne tworzące jej obwód. I wreszcie ma innych liderów, którymi są dyrektorzy tych szkół.

To, na ile zechcemy zacząć budowanie takiej przestrzeni, która dla wszystkich stanie się miejscem spełnienia ich pasji, rozwoju posiadanych talentów, takiego wypracowania programów autorskich, w której własne zainteresowania nauczyciela, będą łączyły się z podstawą programową, w której dobrostan ucznia będzie tak samo ważny jak dobrostan nauczyciela zależy tylko od nas.

Czy jest to utopia? Otóż nie! Doświadczenie takich szkół jak Radowo Małe pokazuje, że wszystko jest w zasięgu naszych możliwości. Nie istnieją żadne obiektywne przeszkody abyśmy takiej zmiany nie dokonali. Przeszkodą może być jedynie nasz brak woli aby tę zachęcającą przestrzeń edukacyjną zbudować.

Strategia niniejsza jest propozycją i zachętą aby to zrobić. Spokojnie, ewolucyjnie, małymi kroczkami osiągać kolejne etapy analizując każdego roku drogę, którą udało nam się przejść.

2. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1) poczucie tożsamości lokalnej, 2) zróżnicowana oferta zajęć dodatkowych (zarówno rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży, jak i przeznaczonych dla mniej zdolnych uczniów), 3) organizacja licznych konkursów motywujących uczniów do działania, 4) zajęcia z socjoterapii dla uczniów z trudnościami emocjonalnymi, 5) funkcjonujące w szkołach świetlice, w których pracuje wykwalifikowany personel, 6) dobrze wykształcona i przygotowana kadra nauczycielska, 7) zróżnicowana kadra nauczycielska pod względem wieku i awansu zawodowego, co pozwala na wymianę doświadczeń, 8) dziennik elektroniczny, 9) oferta klas sportowych (np. klasy piłki siatkowej), 10) niska liczba wypadków w szkołach, 11) dobra infrastruktura sportowa (boiska, orlik, hale sportowe), 12) dobra baza dydaktyczna w przedszkolach i szkołach, 13) przedszkola dobrze wspomagają dzieci w ich rozwoju, 14) przedszkola posiadają swoją kuchnię zapewniającą dzieciom korzystanie z	<ol style="list-style-type: none"> 1) brak koordynacji wymiany doświadczeń między nauczycielami, 2) słabo rozwinięta umiejętność uczenia się, 3) brak zajęć wyzwalających motywację, przedsiębiorczość i kreatywność, 4) niższe od średnich krajowych wyniki z egzaminów zewnętrznych, 5) niewystarczające wsparcie uczniów w postaci stypendiów naukowych, 6) zbyt mało nowoczesnych pomocy dydaktycznych, 7) coraz mniejsza motywacja uczniów do uczenia się, 8) problemy z zastosowaniem odpowiednich metod pracy z dziećmi zaburzonymi emocjonalnie w przedszkolu i szkole, 9) brak rozdzielenia świetlicy na część przeznaczoną do zabaw i do nauki, 10) brak etatu psychologa, 11) nie wszyscy nauczyciele mają kwalifikacje do nauczania języka angielskiego oraz do pracy z dziećmi z orzeczeniami, 12) zbyt mała liczba godzin przeznaczonych na opiekę pielęgniarską, 13) zbyt mała liczba godzin pracy logopedy,

<p>posiłków zgodnie z obowiązującymi normami oraz indywidualnymi potrzebami żywieniowymi np. alergia pokarmowa,</p> <p>15) istniejąca na terenie gminy infrastruktura oświaty, dostępność przedszkoli i szkół podstawowych.</p> <p>16) dobrze realizowane zajęcia z doradztwa zawodowego w szkołach gminy Świecie</p>	<p>14) niewystarczająca liczba specjalistów: psychologów, logopedów,</p> <p>15) niewystarczające dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców,</p> <p>16) zbyt mała liczba miejsc w przedszkolach publicznych,</p> <p>17) niektóre przedszkola nie dysponują wystarczającą przestrzenią dla dzieci (np. małe place zabaw w P2, P6, P9),</p> <p>18) brak gabinetów specjalistycznych w przedszkolu integracyjnym,</p> <p>19) niewystarczająca baza lokalowa przedszkoli (Gruczno, Świecie),</p> <p>20) brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych, przy niektórych placówkach.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1) mamy bardzo dobrych nauczycieli,</p> <p>2) w szkołach są dobre warunki do nauki,</p> <p>3) szkoły włączają rodziców w swoje funkcjonowanie,</p> <p>4) wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych przez władze oświatowe,</p> <p>5) możliwość czerpania dobrych wzorców i rozwiązań z innych placówek oświatowych,</p> <p>6) dobra oferta edukacyjna naszych przedszkoli,</p> <p>7) dobra atmosfera i poczucie bezpieczeństwa dzieci w przedszkolach,</p> <p>8) odpowiednia sieć przedszkoli,</p> <p>9) wzrost świadomości społecznej nt. znaczenia edukacji przedszkolnej dla prawidłowego rozwoju dziecka,</p> <p>10) przeznaczanie środków finansowych na modernizację placówek, doskonalenie zawodowe kadry, zatrudnianie specjalistów,</p> <p>11) efektywna współpraca przedszkoli z pełnomocnikiem ds. polityki prorodzinnej w Gminie Świecie – realizacja programów wychowawczych oraz akcji charytatywnych,</p> <p>12) dobra współpraca z organem prowadzącym,</p> <p>13) współpraca z władzami samorządowymi,</p> <p>14) możliwość pozyskania środków z funduszy krajowych lub unijnych przez gminę, ale i poszczególne placówki edukacyjne.</p>	<p>1) słaba motywacja do nauki u części uczniów,</p> <p>2) pojawiające się zachowania agresywne u części uczniów,</p> <p>3) nauczyciele szkół podstawowych nie realizują w procesie dydaktycznym swoich pasji,</p> <p>4) brak połączenia podstawy programowej z potrzebami i możliwościami uczniów,</p> <p>5) przeładowane programy nauczania,</p> <p>6) ciągle występujący w przypadku większości nauczycieli model nauczania z poprzedniej epoki,</p> <p>7) problem z utrzymaniem kontaktu i odpowiedniej współpracy nauczycieli z częścią rodziców,</p> <p>8) spadek autorytetu nauczyciela w społeczeństwie,</p> <p>9) zbyt niskie wynagrodzenia nauczycieli,</p> <p>10) nadmierna biurokracja w szkołach,</p> <p>11) zbyt krótki czas pracy niektórych przedszkoli,</p> <p>12) niedostatek zajęć logopedycznych,</p> <p>13) brak możliwości (ze względów formalnych) organizacji zajęć dodatkowych w przedszkolach,</p> <p>14) niedostateczna liczba miejsc w przedszkolach publicznych,</p> <p>15) brak zainteresowania niektórych rodziców rozwojem dziecka w przedszkolu.</p>

3. Problemy kluczowe, drzewo problemów

Analiza problemów występujących w funkcjonującym systemie edukacji Gminy Świecie pozwala zidentyfikować kluczowe problemy stojące na przeszkodzie jego dalszego rozwoju. Problemy te, wynikają z różnego rodzaju uwarunkowań: organizacyjno - instytucjonalnych, prawnych, organizacyjno – technicznych oraz psychologiczno-społecznych. Analiza problemów polega na ustaleniu problemu kluczowego oraz na uporządkowaniu innych wyeksponowanych problemów, ustalając strukturę powiązań przyczynowo-skutkowych w postaci tzw. „drzewa problemów”.

W wyniku przeprowadzonej analizy SWOT, zdefiniowano cztery problemy kluczowe, których rozwiązanie lub złagodzenie niepożądanych skutków przyczyni się do poprawy stanu obecnego. Poniższe zestawienie przedstawia zidentyfikowane problemy kluczowe oraz wyszczególnia przyczyny ich powstawania i podstawowe skutki jakie przyczyny te wywołują.

3.1. Mało zadowalające efekty kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży

---

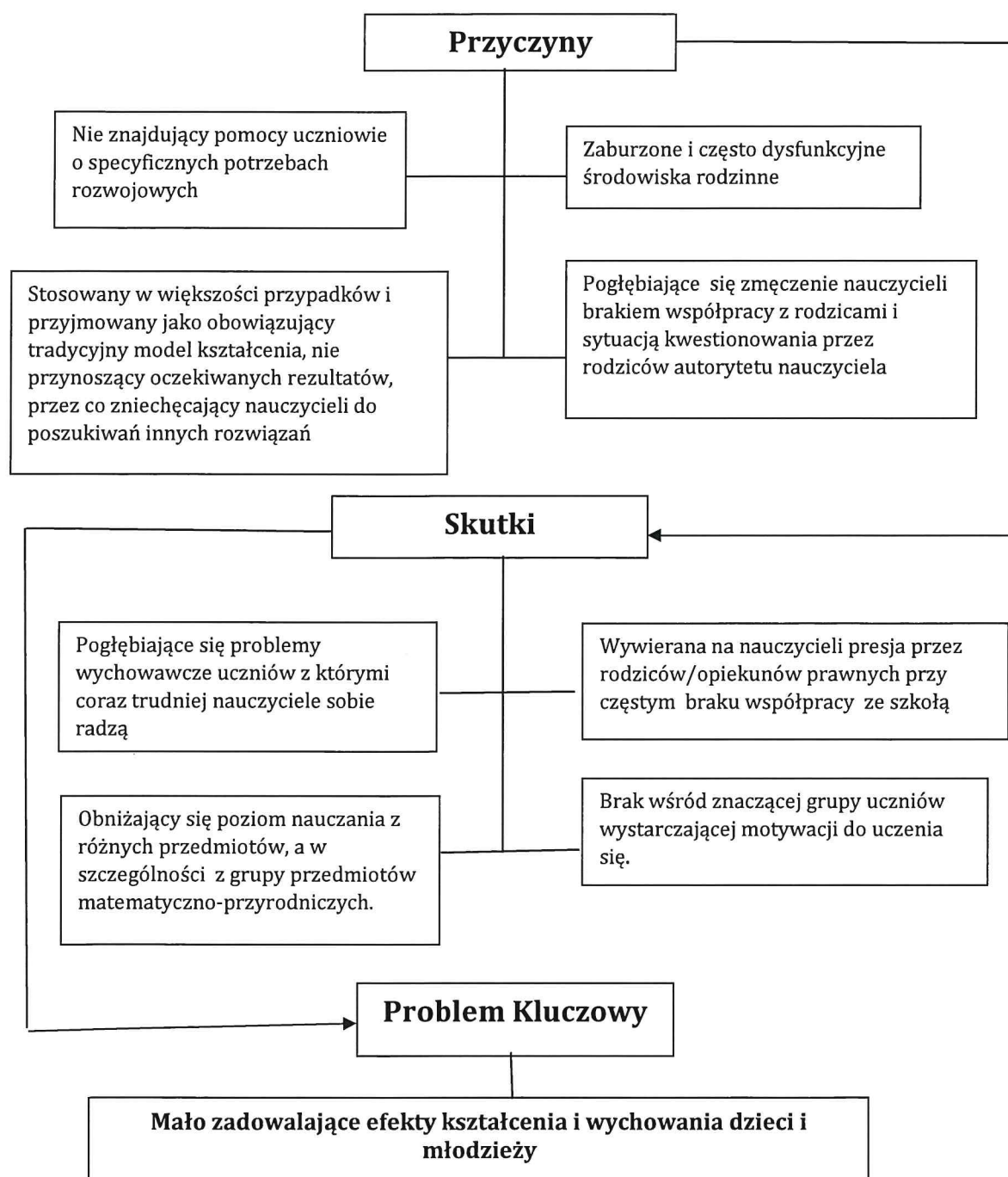
W szkołach gminy Świecie pracuje bardzo dobra kadra nauczycielska, która z całą odpowiedzialnością organizuje i realizuje proces dydaktyczno-wychowawczy w szkołach.

Jednak rzeczywistość szkolna zmienia się tak szybko, że stosowane dotychczas metody i formy pracy nauczycielskiej nie nadążają za tą zmianą. Nauczyciele napotykają w swoich klasach na sytuację, w której większość uczniów to dzieci wymagające różnorodnej pomocy, niezależnie od stosowanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Mamy uczniów o zaburzonych emocjach, z problemami w zakresie komunikacji społecznej, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o ogromnie zaniżonym poczuciu własnej wartości, manifestujących swoje specjalne potrzeby złym zachowaniem. Pojawia się sytuacja, w której aby nauczyciel mógł spokojnie pracować, realizować swoje pasje i być po prostu zadowolonym ze swojej pracy, powinien najpierw pomóc uczniom z poradzeniem sobie z ich problemami.

Nauczyciele zauważają, że sytuacja kształcąco-wychowawcza w szkole z roku na rok jest coraz trudniejsza.

Z drugiej jednak strony istniejące prawo oświatowe pozwala na tworzenie takiego modelu szkoły, w którym jest możliwe uzgodnienie fundamentu wartości, na którym oparte będzie działanie całego środowiska szkolnego oraz zrozumienie, że naprawdę można rzeczywistość szkolną kształtować tak, że zarówno nauczyciele jak i uczniowie będą mogli rozwijać swoje pasje i talenty.

Drzewo problemów

Krótkie wprowadzenie do przedstawionego jednego z problemów kluczowych pokazuje, że szkoła współczesna powinna nieustannie zabiegać o jak najlepszą współpracę ze środowiskiem rodzinnym dziecka. Wprowadzać także szereg działań, które zagwarantują dzieciom bezpieczeństwo lub mówiąc inaczej będą działaniami połączonymi z troską o dobrostan dzieci. Jest to bardzo skomplikowany problem, który wydaje się trudny do rozwiązania.

Są jednak w Polsce szkoły, które sobie z tym poradziły. Rozpoczęły one zmiany od troski o dobrostan nauczycieli i zagwarantowania im poczucia bezpieczeństwa, przekonanie ich, że nikt poza nimi samymi nie poprawi tej sytuacji.

Co jest najważniejsze na starcie wprowadzanej przemiany, która docelowo miałaby zmienić szkołę w przyjazną przestrzeń zaufania, wzajemnego szacunku i głębokiego poczucia sensu wspólnego działania zarówno nauczycieli jak i uczniów? Warto tu przytoczyć słowa Pani Ewy Radanowicz dyrektora niezbyt dużej szkoły w Radowie Małym: „W filozofii mojej pracy najważniejsze są wartości. Są też podwaliną i kompasem dla ewolucji Szkoły Podstawowej w Radowie Małym. To wartości wyznaczają przyjęte zasady, kierunki myślenia i działania, relacje i funkcjonowanie szkoły we wszystkich obszarach. Trzy z nich są dla mnie najważniejsze: **godność, zaufanie i odpowiedzialność.**”

Te trzy wartości, to trzy kluczowe potrzeby jakie tak naprawdę każdy z nas odczuwa, aby wyruszyć na drogę rozwoju, a która jest drogą bezpieczną życzliwością wspólnoty, wśród której pracujemy, uczymy się i spędzamy ważną część swojego życia.

3.2. Słabo rozwinięta umiejętność uczenia się

Świadome uczenie się, związane z nabywaniem wiedzy i umiejętności, jest procesem złożonym, którego przebieg zależy od wielu czynników.

Czynników związanych zarówno ze środowiskiem zewnętrznym, jak i właściwościami uczącego się. Do właściwości tych zaliczane są zarówno czynniki afektywne, jak i poznawcze, takie jak: motywy uczenia się, lęk, postawy, poglądy, styl poznawczy, poziom aspiracji, inteligencja, zdolności specjalne, zainteresowania, dominujący rodzaj aktywności oraz stosowane strategie uczenia się.

Uczenie się prowadzące do opanowania określonej wiedzy i umiejętności może być wynikiem samodzielnej pracy jednostki. Jednak proces ten najczęściej wymaga kontaktowania się z osobą biegłą w danej dziedzinie, która potrafi w sposób systematyczny przekazać posiadane kompetencje.

Takie planowe działanie, nastawione na realizację celów, określane jest mianem „nauczania”. Nauczanie powinno pobudzić ucznia do samodzielnego uczenia się oraz wywołać w nim trwałe dyspozycje do kontynuowania tej czynności.

W ostatnich latach koncepcje takie, jak: *refleksja*, *metauczenie się* lub „*uczenie się uczenia się*” odgrywają rosnącą rolę w debacie politycznej oraz środowiskach szkolnych. Slogan *uczenia się* stanowi reakcję na zinstytucjonalizowane uczenie się w szkołach, które – zdaniem Knuda Illerisa – osłabia potrzebę ucznia ograniczając ją do pewnych kontekstów i form (Illeris, 2006, s. 204). Jak autor twierdzi, wszystko czego „uczmy się w szkole i w trakcie edukacji, jest postrzegane jako *uczenie się szkolne*, uczenie się dla dobra samej szkoły. Dlatego między edukacją a «rzeczywistością» społeczną zawsze istnieje luka” (K, Illeris, 2006, s. 54). Pęd do realizacji przeładowanych programów nauczania spowodował natomiast zaniedbania w zakresie umiejętności bazowych.

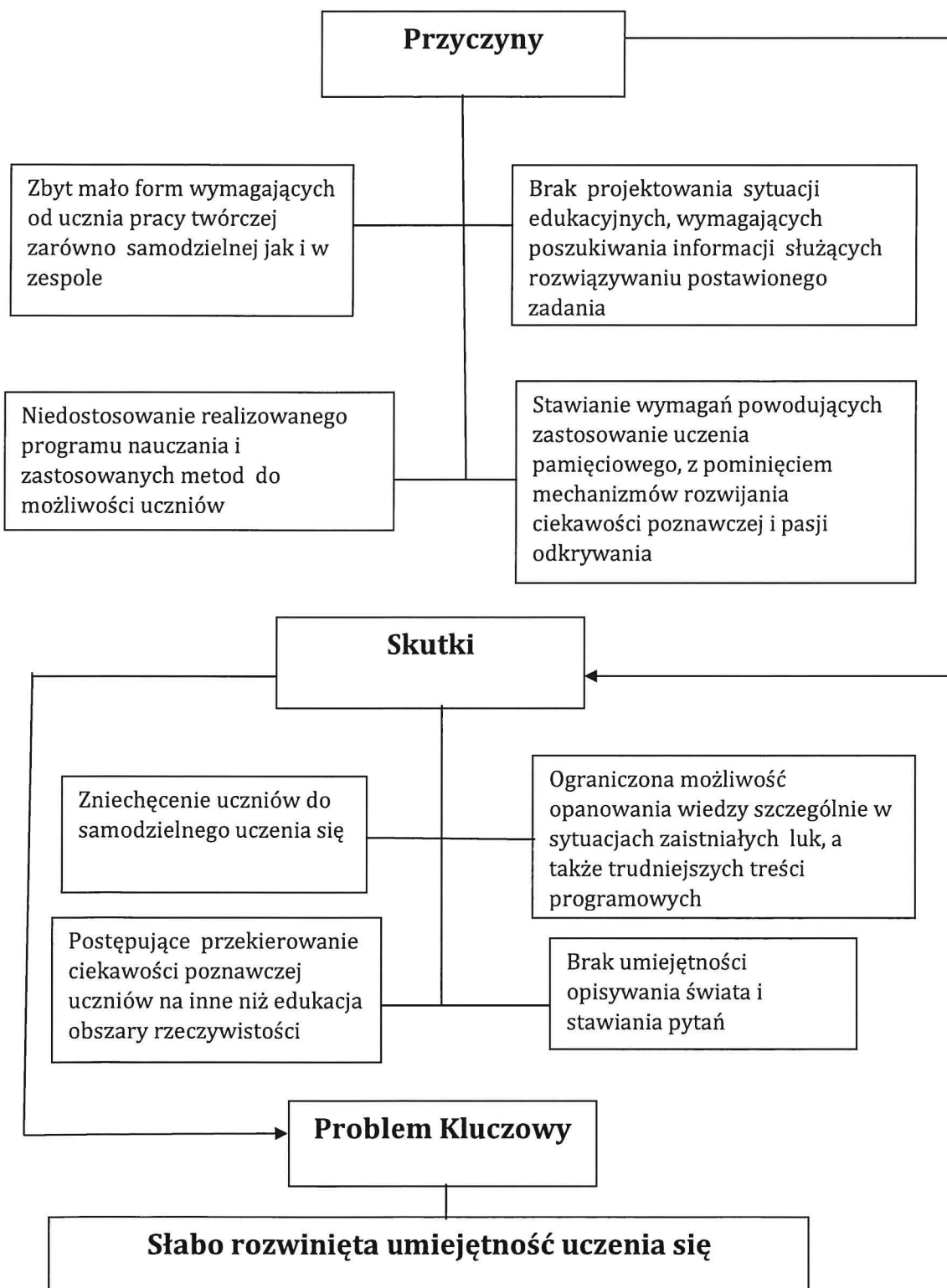
W związku z powyższym powstała potrzeba budowania sytuacji edukacyjnej, przestrzeni, w której uczestnicy mają się uczyć. Słowo „się” jest tutaj kluczowe. Uczeń stymulowany przez nauczyciela analizuje, przeżywa, kombinuje, tworzy, konstatuje. Po prostu całym sobą doświadcza, opracowuje to doświadczenie i integruje je ze swoją dotychczasową wiedzą, a czasem swoją osobowością.

Ważne jest jedno – uczeń musi mieć poczucie sensu tego, co robi, dostawać wsparcie, emocjonalne i merytoryczne w momentach trudnych.

Powyższa analiza jasno wskazuje na potrzebę zmiany metod nauczania na takie, w których uczeń staje się odkrywcą, np. poprzez realizację edukacji w działaniu i zastosowania opracowanej przez Ryszarda Łukaszewicza metody Projektowanych Okazji Edukacyjnych.

Drzewo problemów

Brak umiejętności uczenia się to problem pojawiający się we wszystkich badaniach sytuacji edukacyjnej w gminie Świecie. Trafiające do szkoły dziecko ma wpisana w naturę ciekawość poznawczą. Wprowadzenie zmiany wskazywanej przy omawianiu pierwszego problemu kluczowego i odpowiednie zagospodarowanie tej ciekawości, a także jej rozwijanie to klucz do rozpoczęcia zmiany, jaka potrzebna jest w naszych szkołach.

3.3. Problemy dotyczące nauczania matematyki

Nauczanie matematyki stało się jednym z większych problemów nie tylko w naszych szkołach ale w całej Polsce. Można stawiać różne diagnozy przyczyn. Diagnozę najbardziej trafną popartą przeprowadzonymi badaniami postawiła Edyta Gruszczyk-Kolczyńska – polska pedagog, profesor zwyczajny i kierownik Katedry Wspomagania Rozwoju i Edukacji Dzieci Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Przedstawiam fragmenty opinii Pani Profesor załączoną do badań NIK w 2018 r. dotyczących nauczania matematyki.

Na podstawie analizy błędów popełnianych na maturze z matematyki w roku 2018 ustalono, że jedną z głównych przyczyn niepowodzeń w naturalnym teście jest zła jakość edukacji matematycznej już na poziomie edukacji wczesnoszkolnej.(...)

Więcej niż połowa polskich dzieci – przed rozpoczęciem szkolnej edukacji – wykazuje się uzdolnieniami do nauki matematyki, a co czwarte wysokim stopniem zadatków takich uzdolnień. Po kilku miesiącach nauki w szkole większość tych dzieci przestaje manifestować swoje znakomite możliwości umysłowe.

Powodem jest spychanie tych dzieci do poziomu przeciętnych uczniów. W następnych latach szkolnej edukacji tendencja ta nasila się do tego stopnia, że tylko dwoje, troje starszych uczniów w klasie wykazuje się uzdolnieniami matematycznymi. W pierwszych tygodniach nauki w szkole są one poddane silnej socjalizacji. Jej przebieg wyznaczają cechy systemu klasowo-lekcyjnego, w którym preferuje się uczniów przeciętnych. Chcąc sprostać tym oczekiwaniom dzieci – z całych swych sił – starają się upodobnić do wzorca przeciętnego ucznia, gdyż daje to im poczucie bezpieczeństwa. Problem w tym, że dzieci z zadatkami uzdolnień matematycznych z wielkim trudem dostosowują się do tego wzorca ze względu na wymienione wcześniej cechy swojego umysłu i na to, co już wiedzą i potrafią z matematyki. Z wymienionych wcześniej powodów, dzieci te są przez nauczycieli pouczane, nadmiernie strofowane i przywoływane do porządku. Na dodatek rodzice uzdolnionych dzieci z reguły podtrzymują stanowisko nauczyciela i przymuszają je do tego, aby były w szkole grzeczne, a więc przeciętne.

Efektom tej zmasowanej presji społecznej jest to, że uzdolnione matematycznie dzieci już po kilku miesiącach nauki w szkole przestają manifestować swoje znakomite możliwości umysłowe. Towarzyszy temu niszczący proces rozleniwiania umysłów dzieci z zadatkami uzdolnień matematycznych i radości z działalności matematycznej. Niestety, nie sposób tego wszystkiego naprawić w następnych latach szkolnej edukacji.(...)

Kolejne okresy krytyczne rozwijania uzdolnień matematycznych mają miejsce, gdy uczniowie kończą poprzednie i zaczynają następne etapy edukacji szkolnej. Są one spowodowane coraz mniejszą dbałością nauczycieli o dopasowanie nauczania matematyki do możliwości umysłowych uczniów. Skutkiem tego w klasach starszych tylko nieliczni uczniowie manifestują swoje uzdolnienia matematyczne.

Główną przyczyną niepowodzeń w nauce matematyki tak wielu uczniów jest sposób kształtowania wiadomości i umiejętności matematycznych uczniów klasy IV. Zakłada się bowiem, że uczniowie tej klasy rozumują już na poziomie formalnym i sprawnie posługują się oznaczeniami symbolicznymi w zapisywaniu sensu działalności matematycznej.

Podstawą tego założenia są ustalenia zawarte w modelu rozwoju rozumowania operacyjnego J. Piageta.

Tymczasem z nowszych badań brytyjskich obejmujących 11 tysięcy młodych ludzi wynika, że w 14-tym roku życia tylko około 20% uczniów rozumuje na wczesnym poziomie operacji formalnych. W praktyce oznacza to, że w klasie IV tylko uczniowie charakteryzujący się przyspieszonym rozwojem intelektualnym potrafią z trudem spełnić oczekiwania nauczycieli matematyki. Bo w ich strefie najbliższego rozwoju znajdują się już rozumowania na wczesnym etapie operacji formalnych.

W klasach czwartych – gdy edukacją matematyczną uczniów zajmują się już nauczyciele matematyki – mamy do czynienia z kolejną falą niepowodzeń w nauce matematyki. Powodem są niedostatki w kształceniu nauczycieli matematyki w zakresie pedagogicznych i psychologicznych podstaw kształtowania wiadomości i umiejętności matematycznych.

Konsekwencją jest rozbieżność pomiędzy sposobem nauczania matematyki a realnymi możliwościami umysłowymi uczniów.(...)

Jedną z istotnych przyczyn istniejącego kryzysu w nauczaniu matematyki jest także bezrefleksyjne korzystanie przez nauczycieli z podręczników i zeszytów ćwiczeń i brak opracowania własnych programów nauczania. Pojawia się w szkołach tzw. „papierowa matematyka”.

Nauczyciele w sposób nieprzemysłany odczytują zapisy w podstawie programowej i nie dostrzegają błędów w pakietach edukacyjnych. Z tych samych powodów preferują tzw. gotowce - w tym scenariusze zajęć i karty pracy - które mogą realizować na zajęciach z dziećmi kartka po kartce. Wydawnictwa oświatowe masowo je drukują schlebując nauczycielom o niskich kompetencjach zawodowych. Zależy im na zysku i nie ma dla nich znaczenia, że przekłada się to na obniżanie poziomu matematycznego kształcenia dzieci w przedszkolach i w szkołach.

Sprowadzanie edukacji matematycznej do przerabiania z uczniami zadań z zeszytów ćwiczeń lub z kart pracy jest tak powszechne, że nazwano to papierową matematyką.

Nauczyciele pokochali papierową matematykę, gdyż nie muszą przygotowywać się do zajęć z dziećmi i troszczyć się o pomoce dydaktyczne. Wystarczy rozdać dzieciom karty pracy lub polecić otworzyć zeszyty ćwiczeń na właściwej stronie, przeczytać im zadanie i... dopilnować żeby wpisały w odpowiednie miejsce właściwą liczbę lub znaki działań i relacji.

Niszczące skutki papierowej matematyki są wyostrzone przez mankamenty kształcenia nauczycieli, zwłaszcza w zakresie edukacji matematycznej. Ponieważ nauczyciele nie potrafią ocenić wartości edukacyjnej podręczników i pakietów edukacyjnych dla dzieci, bezkrytycznie przyjmują - że muszą być dobre, wszak są wydawane i polecane przez wiodące wydawnictwa szkolne.

Warto pokazać dwa przykładowe błędy merytoryczne, dydaktyczne i metodyczne jakie znajdują się w podręcznikach dla klas I-III.

Do poważniejszych błędów merytorycznych w kształtowaniu zarysów pojęć liczbowych w podręczniku *Nasz elementarz* należy **ograniczanie dzieciom zakresu liczenia i rachowania przez więcej niż pół roku nauki szkolnej**. Na przykład - realizację monograficznego opracowania liczby 3 zaplanowano dopiero w dziesiątym tygodniu nauki szkolnej (!). Na dodatek z analizy zadań zawartych w *Naszym elementarzu* wynika, że w tym czasie dzieci mogą liczyć i rachować tylko w zakresie 3 (!). W trakcie opracowania zarysu pojęcia liczby 4 dzieci liczą i rachują tylko w zakresie 4.

Podobne ograniczenia występują w trakcie kształtowania zarysów wszystkich liczb naturalnych w zakresie dziesięciu, a potem dwudziestu. Oznacza to w praktyce, że dzieci od września do połowy stycznia nauki w klasie I liczą i rachują tylko w zakresie 10, a przez dwa lub trzy następne miesiące tylko w zakresie 20 bez przekroczenia progu dziesiątkowego.

Do rażących błędów merytorycznych znajdujących się na stronach z monografiami kolejnych liczb naturalnych w *Naszym elementarzu* należy **zamęt logiczny i merytoryczny w kształtowaniu zarysów pojęć liczbowych**.

Konsekwencją jest zaburzenie dziecięcego poczucia sensu, bodaj najważniejszego nośnika inteligencji.

Przedstawię to na przykładzie kształtowania zarysu pojęcia liczby naturalnej 5. W *Naszym elementarzu* zaleca się, aby dzieci:

- **najpierw poznały cyfrę 5 - symbol liczby oznaczającej równoliczność zbiorów pięcioelementowych** np. kasztanów, patyczków, jabłek;

- **potem mają ten symbol skojarzyć z cyfrą 5 na tarczy zegarowej, chociaż liczba 5 jest tu symbolem pomiaru czasu**. Gdy wskazówka zegarowa pokazuje 5-tą godzinę rano, oznacza to, że od północy upłynęło 5 razy po 60 minut (podobnie, gdy wskazówka pokazuje upływ czasu od 12-tej do 5-tej w południe). Na dodatek godziny na tarczy zegarowej są liczone w układzie dwunastkowym, a minuty i sekundy w układzie sześćdziesiątkowym. Tymczasem dzieci poznają liczby naturalne w układzie dziesiątkowym;

- **następnie dzieci mają te wadliwe skojarzenia uzupełnić o sens cyfry 5 na monecie pięciozłotowej**. Problem w tym, że 5 jest tu symbolem umownej wartości nabywczej pieniądza. Za monetę pięciozłotową można kupić raz tyle cukierków, ale innym razem za tę samą monetę kupuje się ich więcej lub mniej.

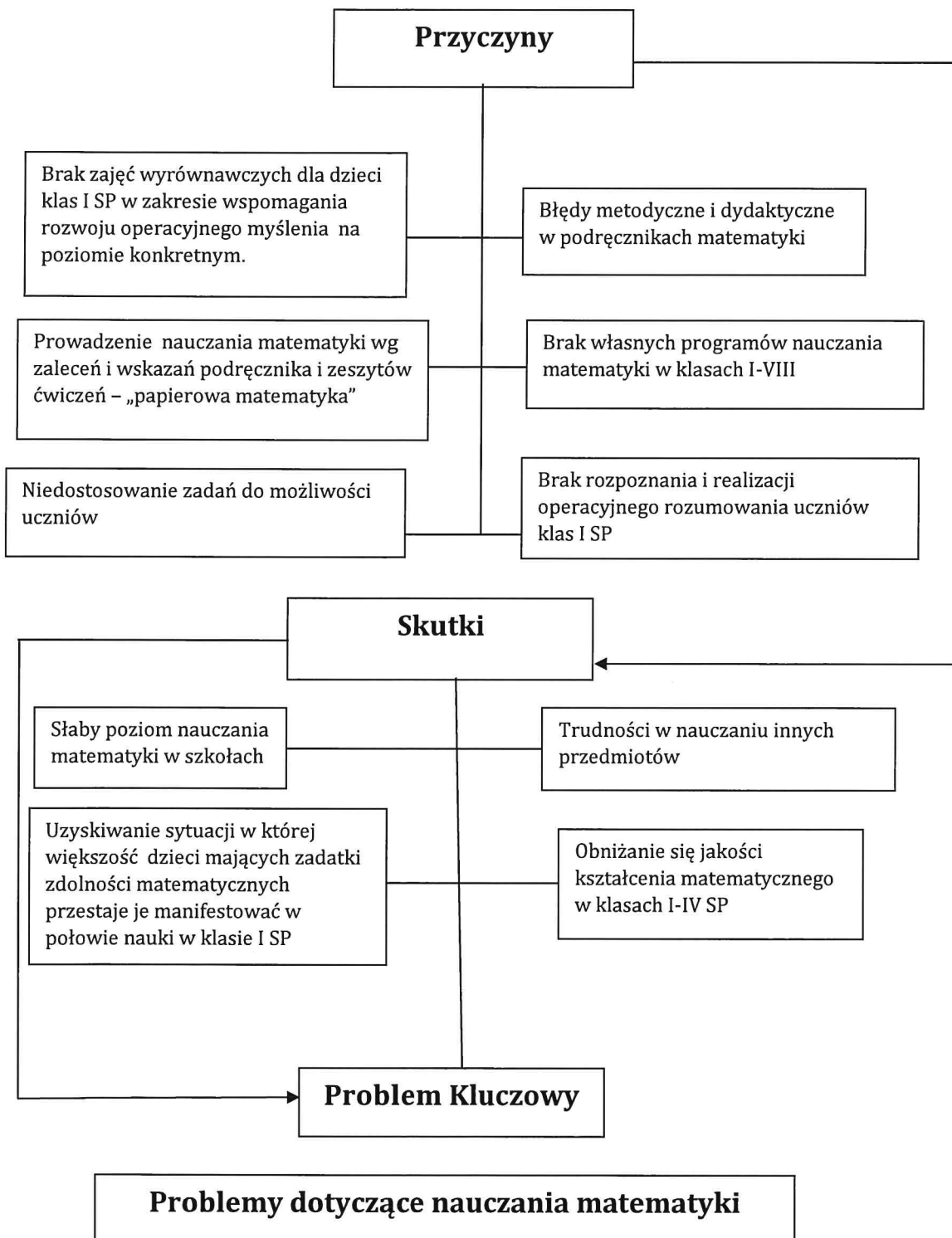
Inna logika kieruje umowną wartością pieniądza, a inna ustalaniem równoliczności zbiorów

W jednym ciągu rozumowania miesza się dziecku trzy odrębne zakresy pojęć, z wadliwą sugestią że stanowią one jednorodny kompleks pojęciowy. Taki zamęt merytoryczny w kształtowaniu pojęć

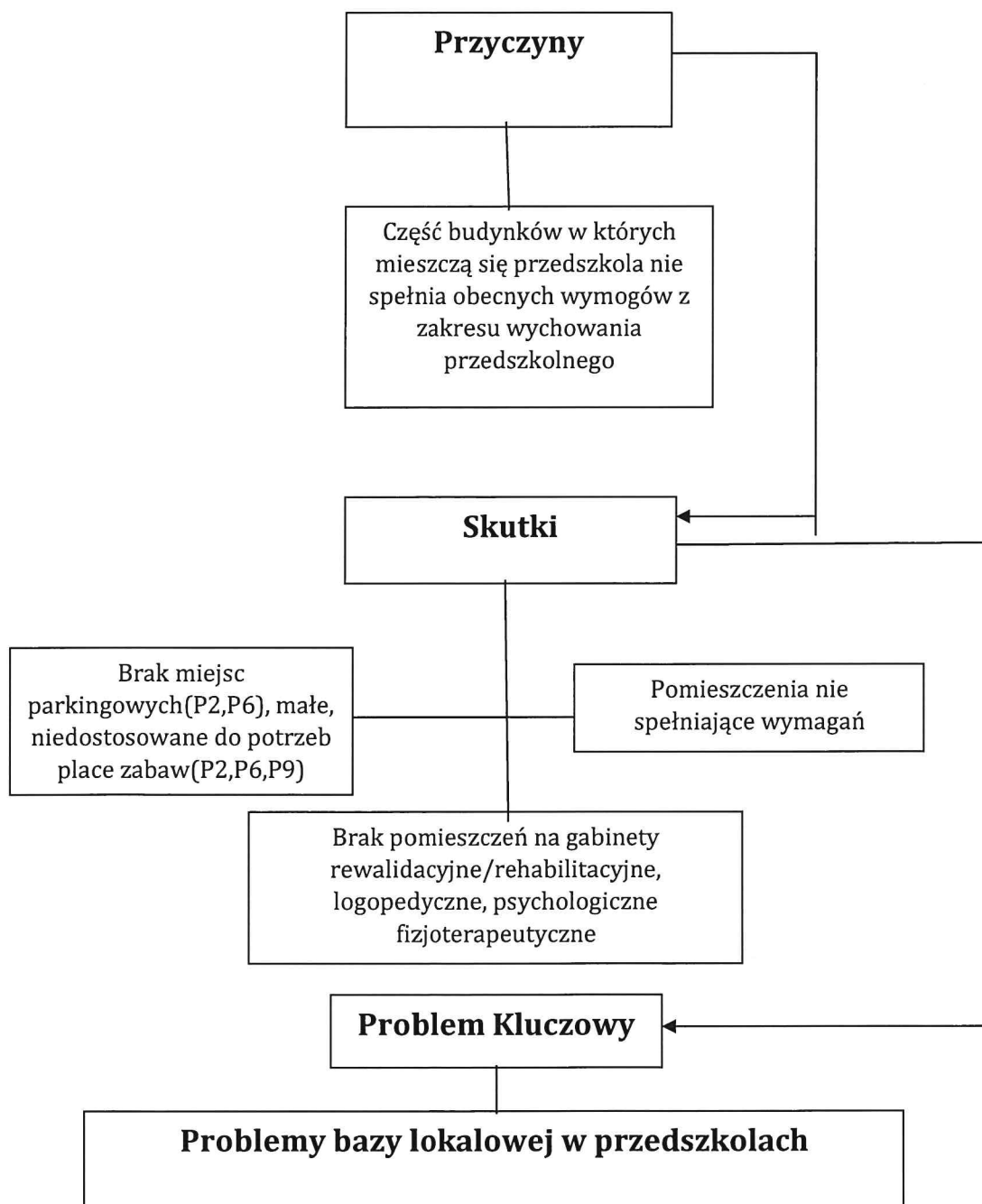
liczbowych na poziomie klasy I powtarza się w *Naszym elementarzu* wielokrotnie, przy monograficznym kształtowaniu kolejnych pojęć liczbowych.

Drzewo problemów

3.4. Problemy bazy lokalowej w przedszkolach

Drzewo problemów

Problemy dotyczące bazy lokalowej w przedszkolach poruszane były w większości ankiet dotyczących przedszkoli. W przypadku niektórych przedszkoli problemy te:

- rzutują na pracę i możliwości działań na rzecz dzieci z deficytami rozwojowymi (P2, P6),
- utrudniają codzienną pracę – przechodnie sale(P3, P9, P11), brak łazienek przy salach(P2, P3, P9, P11), niewielkie place zabaw(P2,P6,P9)

4. Cele strategiczne i operacyjne strategii oświaty

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE	Działania
<p>1. Polepszenie efektów kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży.</p>	<p>1.1. Tworzenie poczucia bezpieczeństwa dla nauczycieli i uczniów poprzez zmianę organizacji działania szkoły zarówno w aspekcie dydaktycznym jak i wychowawczym.</p>	<p>1.1.1. Przyjęcie przez RP trzech podstawowych wartości jako wspólnej płaszczyzny tworzenia klimatu zaufania, wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa wśród nauczycieli i uczniów.</p> <p>1.1.2. Rozważenie zmiany organizacji pracy szkoły poprzez wykorzystanie doświadczeń „szkół z mocą”, szkół działających w ramach „wiosny edukacji”, np. 1/3 wymiaru tygodniowego na pracę w grupach (pracownie tematyczne), 1/3 czasu praca indywidualna i 1/3/ praca z mistrzem (tradycyjna lekcja).</p> <p>1.1.3. Przeprowadzenie wstępnej diagnozy umiejętności, zdolności i potrzeb uczniów w celu zapewnienia adekwatnej ścieżki rozwoju.</p> <p>1.1.4. Dostosowanie poziomu realizacji podstawy programowej do możliwości uczniów.</p> <p>1.1.5. Ustalenie decyzją RP maksymalnej ilości sprawdzianów i klasówek w ciągu semestru.</p> <p>1.1.6. Zapewnienie nauczycielom bezpiecznej przestrzeni do stosowania innowacyjnych metod nauczania wykorzystujących pasję i zainteresowania nauczyciela oraz możliwości i zdolności uczniów.</p>
	<p>1.2. Zapewnienie uczniom wszechstronnego rozwoju umysłowego, moralnego, emocjonalnego, fizycznego i społecznego w zgodzie z ich potrzebami i możliwościami psychofizycznymi w warunkach poszanowania ich godności osobistej oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej.</p>	<p>1.2.1. Opracowanie programów nauczania w wersjach dostosowanych do możliwości uczniów.</p> <p>1.2.2. Realizacja wybranych zajęć w grupach międzyklasowych.</p> <p>1.2.3. Tworzenie bazy nauczycieli emerytów dla realizacji zajęć w przypadku nieobecności nauczyciela.</p> <p>1.2.4. Organizowanie spotkań nauczycieli o tych samych specjalnościach w celu wymiany doświadczeń i popularyzacji dobrych praktyk.</p> <p>1.2.5. Wskazywanie uczniom stosowanego w szkole systemu wartości, który jest gwarancją poszanowania ich godności i poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>1.2.6. Dbanie o szeroko rozumiany dobrostan uczniów poprzez opracowanie programu profilaktyki zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży- ćwiczenia na koncentrację, oddychanie, praca ze zmysłami, rozpoznawanie emocji, komunikowanie</p>

		<p>się, budowanie postawy wdzięczności i optymizmu poznawczego, relaksacja.</p> <p>1.2.7. Trening uważności i szkolenia z NVC(Nonviolent Communication- porozumienie bez przemocy).</p> <p>1.2.8. Organizowanie pomocy dla uczniów z trudnościami emocjonalnymi (zespoły socjoterapii).</p>
	<p>1.3. Rozwijanie niekonwencjonalnych form edukacyjnych w tym wykorzystywanie nowych technologii i tworzenie nowych propozycji edukacyjnych.</p>	<p>1.3.1. Organizowanie zajęć lekcyjnych wyzwalających motywację, kreatywność i przedsiębiorczość.</p> <p>1.3.2. Tworzenie projektowanych sytuacji edukacyjnych w których uczniowie mogą się twórczo rozwijać w działaniu.</p> <p>1.3.3. Proponowanie uczniom obowiązkowych labów kompetencyjnych – dodatkowych zajęć rozwijających koncentrujących się na kształtowaniu kompetencji uczniów – kluczowych, kompetencji przyszłości, proinnowacyjnych, których program tworzony jest wspólnie przez uczniów i nauczycieli.</p> <p>1.3.4. Rozwijanie różnych form zajęć w ramach bloku „edukacji w działaniu” – powiązanie pasji nauczyciela z podstawą programową; eksperymentowanie uczniów w ramach laboratoriów przyszłości, realizacja zajęć z robotyki.</p>
	<p>1.4. Zakup wyposażenia do sal lekcyjnych.</p>	<p>1.4.1. Wzbogacanie pomocy dydaktycznych o nowoczesne propozycje pojawiające się na rynku.</p> <p>1.4.2. Tworzenie przestrzeni edukacyjnej do propozycji nauczycieli dotyczących innowacyjnych metod nauczania, edukacji w działaniu i innych form rozwijania kompetencji uczniów – organizacja sal z odpowiednim wyposażeniem i zestawem pomocy dydaktycznych.</p>
	<p>1.5. Działania na rzecz podniesienia kompetencji nauczycieli.</p>	<p>1.5.1 Proponowanie nauczycielom uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach dotyczących ich osobistego rozwoju związanego z prowadzonymi zajęciami,</p> <p>1.5.2. Określenie priorytetów w zakresie podnoszenia kompetencji nauczycieli przedszkoli</p> <p>1.5.3. Tworzenie przestrzeni do szukania rozwiązań dotyczących wspólnego realizowania zajęć w grupach między klasowych przez nauczycieli.</p> <p>1.5.4. Nawiązanie kontaktów ze szkołami tworzącymi oddolny ruch „Wiosna edukacji” i modelu 5P.</p>
<p>2. Stawianie na rozwój umiejętności uczenia się.</p>	<p>2.1. Podjęcie działań rozwijających ciekawość poznawczą uczniów w klasach I-III.</p>	<p>2.1.1. Tworzenie w oparciu o własne pasje i zainteresowania nauczycieli autorskich programów do pracy z uczniami w ramach pracowni</p>

		<p>tematycznych(6 godz. tygodniowo) tak by w ciągu roku zrealizowana była cała podstawa programowa w działaniu ucznia.</p> <p>2.1.2. Dążenie do tego aby zajęcia w pracowniach tematycznych odbywały się w grupach mieszanych wiekowo (młodsze dzieci uczą się od starszych).</p> <p>2.1.3. Organizowanie pracy w pracowniach w taki sposób aby były to zadania polegające na doświadczaniu i eksperymentowaniu, przy czym czas pracy nad rozwiązaniem problemu nie był ograniczany – każdy uczeń pracuje w swoim tempie</p>
	2.2. Rozwijanie zdolności uczenia się uczniów klas IV-VIII.	<p>2.2.1. Wprowadzenie zasady samodzielnego poszukiwania przez uczniów wiedzy na dany temat w różnych źródłach w szkole, internecie, bibliotece bez pomocy nauczyciela.</p> <p>2.2.2. Kreowanie edukacji w działaniu poprzez pracę w grupach ze zmianą ról (lidera, wykonującego polecenia, odpowiedzialnego za grupę).</p> <p>2.2.3. Stosowanie zasady w bloku działań „edukacja w działaniu” uczeń uczy się a nie jest nauczany.</p> <p>2.2.4. Przygotowywanie dla uczniów zadań do samodzielnego wykonania – uczeń określa cel ogólny, planuje kolejność działań ocenia wyniki swojej pracy.</p> <p>2.2.5. Przyjęcie zasady, zgodnie którą przy samodzielnym wykonywaniu zadania uczeń może w każdej chwili otrzymać pomoc u innego ucznia lub u nauczyciela.</p>
	2.3. Wprowadzenie elementów myślenia krytycznego do praktyki szkolnej.	<p>2.3.1. Zapoznanie uczniów z podstawami myślenia krytycznego, nauki zadawania pytań drążących omawiany temat, zagadnienie.</p> <p>2.3.2. Wskazanie uczniom powiązania między zadawanymi pytaniami a zdobywaniem wiedzy.</p> <p>2.3.3. Zdobywanie przez uczniów wiedzy jak odróżniać fakty od opinii.</p> <p>2.3.4. Uczenie się podziału pytań dotyczących omawianego problemu na podstawowe kategorie pytań wyjaśniających, sprawdzających założenia, badających motyw i dowody, na temat poglądów lub punktu myślenia, badających implikacje i konsekwencje, pytań o pytania.</p> <p>2.3.5. Wdrażanie do nauki samodzielnego rozwiązywania problemów na drodze myślenia krytycznego</p>
3. Podniesienie poziomu uczenia matematyki.	3.1. Wspomaganie rozwoju operacyjnego myślenia na poziomie konkretnym uczniów w klasach I-III.	<p>3.1.1. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli przedszkoli oraz klas I-III SP za zakresu nauczania matematyki w kontekście rozwoju dzieci.</p>

		<p>3.1.2. Badanie uczniów klas I pod kątem osiągnięcia dojrzałości operacyjnego rozumowania na poziomie konkretnym.</p> <p>3.1.3. Organizowanie zajęć wspomagających w zakresie operacyjnego rozumowania na poziomie konkretnym dla dzieci, które nie potrafią sprostać oczekiwaniom stawianym im w szkolnym nauczaniu matematyki.</p> <p>3.1.4. Przeprowadzenie analizy krytycznej stron matematycznych <i>Naszego elementarza</i>, <i>Wielkiej przygody</i>, <i>Przyjaciele</i> i innych podręczników oraz zeszytów ćwiczeń do nich.</p> <p>3.1.5. Wyeliminowanie z praktyki szkolnej tzw. „papierowej matematyki” – nauczania polegającego na <i>przerabianiu z uczniami</i> zadań z zeszytów ćwiczeń lub z kart pracy.</p> <p>3.1.6. Dokonanie analizy możliwości matematycznych uczniów klasie I SP i wyodrębnienie grupy uczniów charakteryzujących się uzdolnieniami do nauki matematyki.</p> <p>3.1.7. Przygotowanie przez nauczycieli klas I-III autorskich programów nauczania uwzględniających trzy podstawowe grupy możliwości uzdolnień matematycznych dzieci: słabe uzdolnienia, średnie zadatki uzdolnień matematycznych i wysokie zadatki uzdolnień matematycznych.</p> <p>3.1.8. Zachęcanie uczniów do zadawania pytań i dotyczących zadań i problemów matematycznych.</p>
	<p>3.2. Przeciwdziałanie niepowodzeniom w nauczaniu matematyki w klasie IV SP.</p>	<p>3.2.1. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli matematyki dotyczących podstaw pedagogicznych i psychologicznych nauczania matematyki w klasach IV-VIII.</p> <p>3.2.2. Dostosowanie metod i treści kształcenia do możliwościach umysłowych uczniów poprzez stosowanie tzw. reprezentacji Jerome Brunera od enaktywnej (opartej na działaniu) poprzez ikonyczną (opartą na wyobraźni) do symbolicznej (opartej na symbolach).</p> <p>3.2.3. Stosowanie w nauczaniu zasady L. Wygotskiego - „Dobre jest tylko takie nauczanie, przez które rozwój jest wyprzedzany” (należy skoncentrować się na tym, co dziecko może zrobić jutro, a nie dziś czy za rok).</p> <p>3.2.4. Opracowywanie autorskich programów nauczania dla klas IV-VI.</p> <p>3.2.5. Przyjęcie zasady polegającej na stosowaniu algorytmów wyłącznie w sytuacjach gdy uczniowie poznali wcześniej zasadę rozwiązania lub istotę problemu.</p>

	<p>3.3. Zastosowanie podstawowych metod wspomagających uczenie się nie tylko matematyki.</p>	<p>3.3.1. Stosowanie zasady różnorodności podczas prowadzenia lekcji skupiającej uwagę uczniów i wyzwalającej ich działania poszukiwania rozwiązania problemów wskazywanych przez nauczyciela.</p> <p>3.3.2. Organizowanie warunków do uczenia się poprzez stosowanie różnych metod i propozycji działania uczniów w zdobywaniu wiedzy i potrzebnych informacji.</p> <p>3.3.3. Utrwalanie metody uczenia się przez powtarzanie jako mechanizmu uczenia się czasowo dostosowany do potrzeb i możliwości dzieci- powtórzenia powinny być różne ale ich istota się nie powinna zmieniać.</p> <p>3.3.4. Stosowanie opracowanego przez nauczyciela systemu nagród jako mechanizmu pozytywnego wzmocnienia uczniów do uczenia się..</p> <p>3.4.4. Organizowanie przez nauczyciela warunków uczenia się i modelowanie sytuacji wzmacniającej procesy poznawcze uczniów.</p>
<p>4. Podjęcie działań na rzecz unowocześnienia bazy lokalowej w przedszkolach.</p>	<p>4.1. Budowa lub modernizacja placów zabaw w przedszkolach (P2,P3,P6,P9,P11).</p>	<p>4.1.1. Dokonanie analizy wyposażenia placów zabaw i potrzeb w tym zakresie w poszczególnych przedszkolach.</p> <p>4.1.2. Przygotowanie planu modernizacji placów zabaw w przedszkolach.</p>
	<p>4.2. Budowa lub modernizacja bazy lokalowej przedszkoli w Świeciu i Grucznie.</p>	<p>4.2.1. Budowa zespołu przedszkole- żłobek o odrębnych strukturach organizacyjnych w Świeciu.</p> <p>4.2.2. Budowa nowego przedszkola w Grucznie.</p> <p>4.2.3. Rozbudowa przedszkola integracyjnego w Świeciu.</p> <p>4.2.4. Modernizacja istniejących przedszkoli w zakresie utworzenia sal gimnastycznych dla dzieci.</p>
	<p>4.3. Systematyczne unowocześnianie i modernizowanie wyposażenia przedszkoli.</p>	<p>4.3.1. Przegląd wyposażenia dydaktycznego przedszkoli w kontekście nowoczesnych propozycji pomocy dydaktycznych.</p> <p>4.3.2. Przygotowanie planu zakupów nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego przedszkoli.</p>

5.1. Demografia

5.1.1. Wstęp

Gmina miejsko-wiejska Świecie należy do powiatu świeckiego, który znajduje się w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 175 km², z czego 12 km² stanowi obszar miasta, a 163 km² to teren wiejski.

Na terenie Gminy Świecie znajduje się: 11 szkół podstawowych(w tym jedna niepubliczna)), 5 szkół ponadpodstawowych(w tym jedna niepubliczna), 13 przedszkoli(w tym 4 niepubliczne), 2 żłobki oraz jeden Klub Malucha (placówka niepubliczna). Do szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 uczęszczało łącznie 2892 uczniów w tym 2780 do szkół publicznych oraz 130 do szkoły niepublicznej. Do przedszkoli uczęszczało łącznie 1 139 dzieci w tym 942 do przedszkoli publicznych oraz 197 do przedszkoli niepublicznych. Do żłobków uczęszczało 145 dzieci, a do Klubu Malucha 25 dzieci.

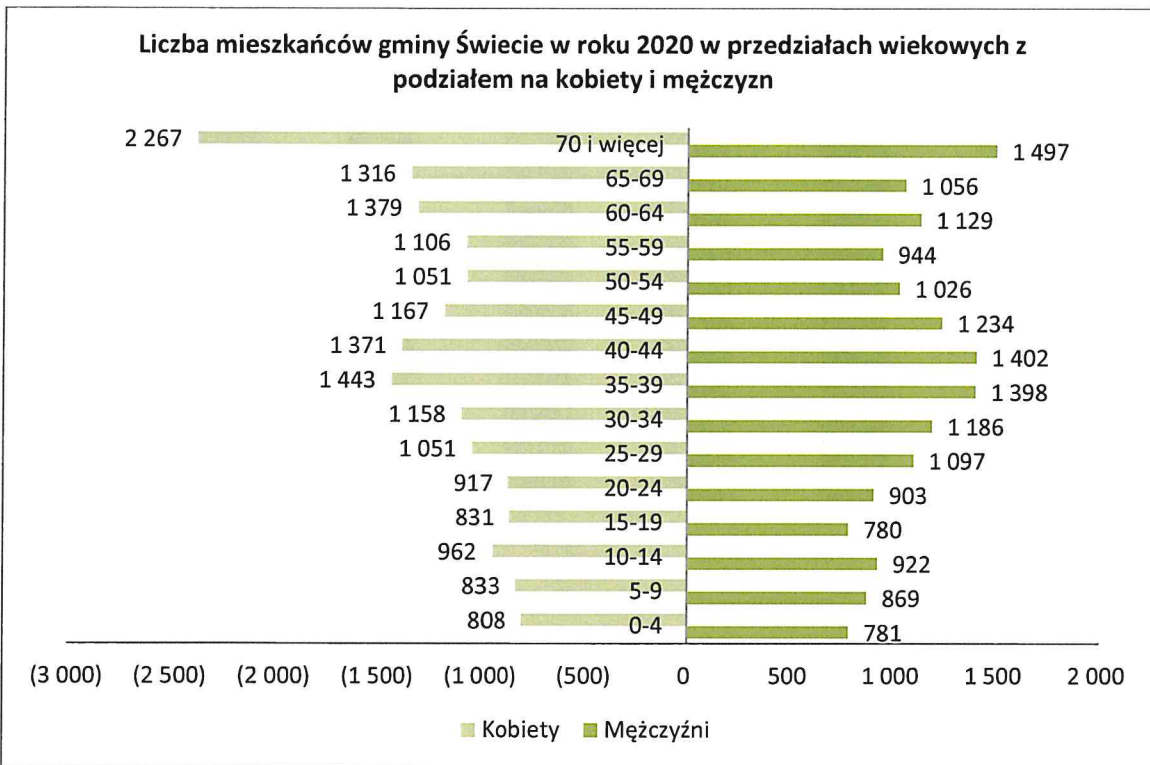
5.1.2. Sytuacja demograficzna w roku 2020

W 2020 roku Gminę Świecie, według danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych GUS (BDL), zamieszkiwało 33 851 osób. W stosunku do 2015 roku, kiedy to - według BDL - w Gminie Świecie było zarejestrowanych 34 183 osób, liczba mieszkańców zmniejszyła się o 332 osób. Jest to spadek liczby mieszkańców o 0,97%.

W 2020 roku Gminę Świecie, według danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych GUS (BDL), zamieszkiwało 33 851 mieszkańców, z czego 52,1% stanowią kobiety, a 47,9% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 3,0%. Średni wiek mieszkańców w 2020 r. wynosił 41,5 lat i był porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Świecie zawarli w 2020 roku 122 małżeństw, co odpowiada 3,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz nieznacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,8% mieszkańców gminy Świecie jest stanu wolnego, 57,8% żyje w małżeństwie, 3,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,9% to wdowy/wdowcy. Gmina Świecie ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -69. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,03 na 1000 mieszkańców gminy Świecie. W 2020 roku urodziło się 310 dzieci, w tym 53,5% dziewczynek i 46,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 490 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,81 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2019 roku 41,2% zgonów w gminie Świecie spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 25,6% zgonów w gminie Świecie były nowotwory, a 5,8% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Świecie przypada 11,16 zgonów. Jest to mniej od wartości średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2020 roku zarejestrowano 383 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 440 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Świecie -57. W tym samym roku 7 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 5 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 2. 59,50% mieszkańców gminy Świecie jest w wieku produkcyjnym, 18,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

5.1.3. Liczba mieszkańców gminy Świecie w roku 2020 w przedziałach wiekowych

Wykres 1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

5.1.4. Struktura wieku

Liczba ludności w gminie Świecie w latach 2015-2020 zmniejszyła się o 0,97% (332 osoby). Nie jest to duży spadek. Zmieniła się natomiast struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku. Liczba ludności w wieku produkcyjnym spadła o 3,3%, a wzrosła liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym o 3,4%. Przedstawione poniżej tabele charakteryzują wskazane tendencje.

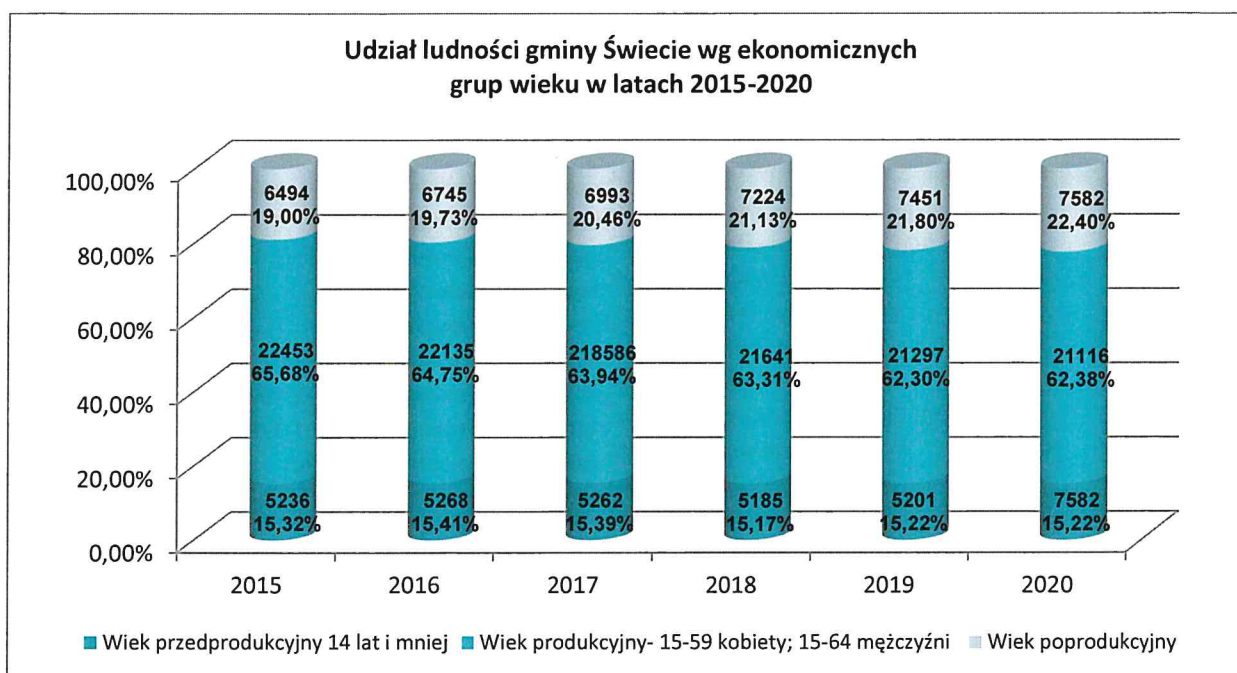
Wykres 2

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 3

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 1 Ludność Gminy Świecie według ekonomicznych grup wieku w latach 2015-2020 z podziałem na kobiety i mężczyzn

Rok	Wiek przedprodukcyjny 0-14 lat		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	K	M	15-59 K	15-64 M	Powyżej 59 lat K	Powyżej 64 lat M
2015	2 645	2 591	10 630	11 823	4 453	2 041
2016	2 631	2 637	10 500	11 635	4 590	2 155
2017	2 625	2 637	10 365	11 491	4 720	2 273
2018	2 596	2 589	10 237	11 404	4 846	2 378
2019	2 603	2 598	10 095	11 202	4 962	2 489
2020	2 581	2 572	10 017	11 099	5 029	2 553

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dane dotyczące ludności Gminy Świecie w przedziale od 0 do 14 lat prezentuje tabela nr 1. W 2015 roku, w tym przedziale, zarejestrowanych było 5 268 osób, z czego kobiety stanowiły 50,52% (2 645 osób), a mężczyźni 49,48% (2 591 osób). Warto zauważyć, że różnice rzędu 1% utrzymują się we wszystkich prezentowanych w tabeli rocznikach, chociaż w latach 2016 i 2017 odnotowujemy nieznaczną przewagę mężczyzn. Natomiast w wieku produkcyjnym obserwujemy nieco powyżej 5% przewagę mężczyzn. W wieku poprodukcyjnym przewaga kobiet wynosi ponad 30%.

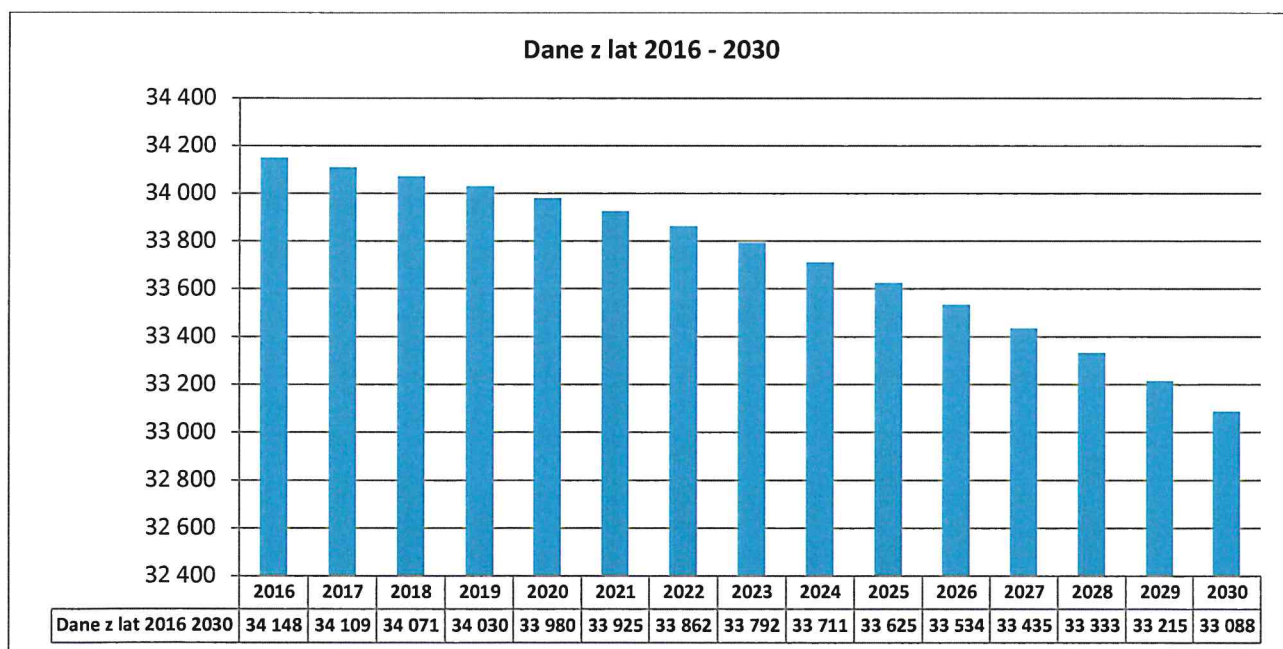

Tabela 2   **Ludność Gminy Świecie według pojedynczych roczników wieku i płci od 0 do 15 roku**
(stan na 31.12.2020 r.)

Rok	2 015		2 016		2 017		2 018		2 019		2 020	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
0	166	159	158	160	164	163	154	158	156	156	166	141
1	177	185	173	167	158	161	166	166	158	157	158	161
2	145	168	171	184	172	168	157	160	165	170	158	156
3	175	189	146	168	174	188	167	170	156	158	165	170
4	144	176	174	190	147	169	173	181	173	167	156	153
5	187	183	146	178	176	190	144	165	180	178	175	163
6	196	206	185	181	148	178	180	189	148	168	181	177
7	197	190	199	205	181	182	145	174	182	188	152	167
8	187	201	203	192	199	206	181	179	143	175	182	188
9	176	151	189	199	206	192	202	204	180	181	142	174
10	187	158	179	153	186	197	206	191	202	203	180	180
11	165	148	188	158	182	152	186	198	207	190	201	202
12	181	179	167	147	189	159	182	150	187	196	205	189
13	175	176	178	181	166	147	192	158	180	154	183	198
14	187	122	175	174	177	185	161	146	186	157	177	153
15	164	155	189	122	173	172	173	182	153	144	180	154

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 4. Liczba ludności Świecia od 2016 r. z prognozą do 2030 r.

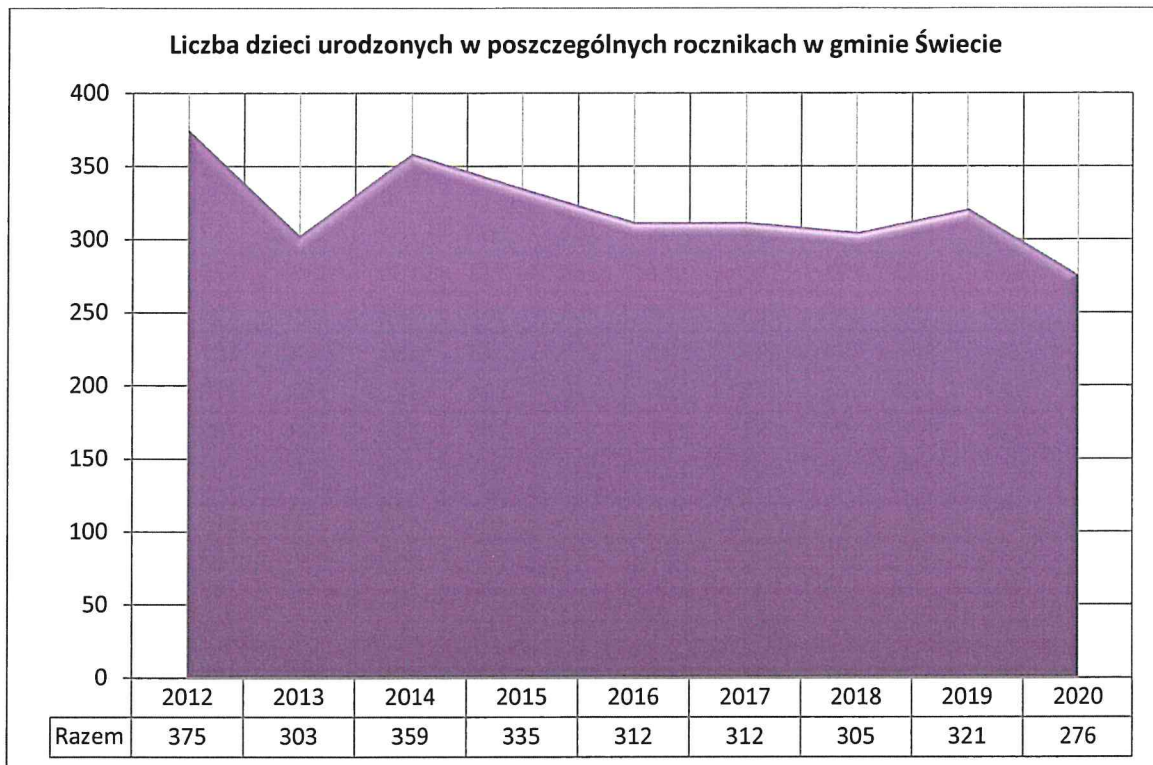

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Przedstawione powyżej dane nie uwzględniają przyrostu ludności Świecia wskutek rozwoju urbanistycznego z czym mamy do czynienia w ostatnich dwóch latach.

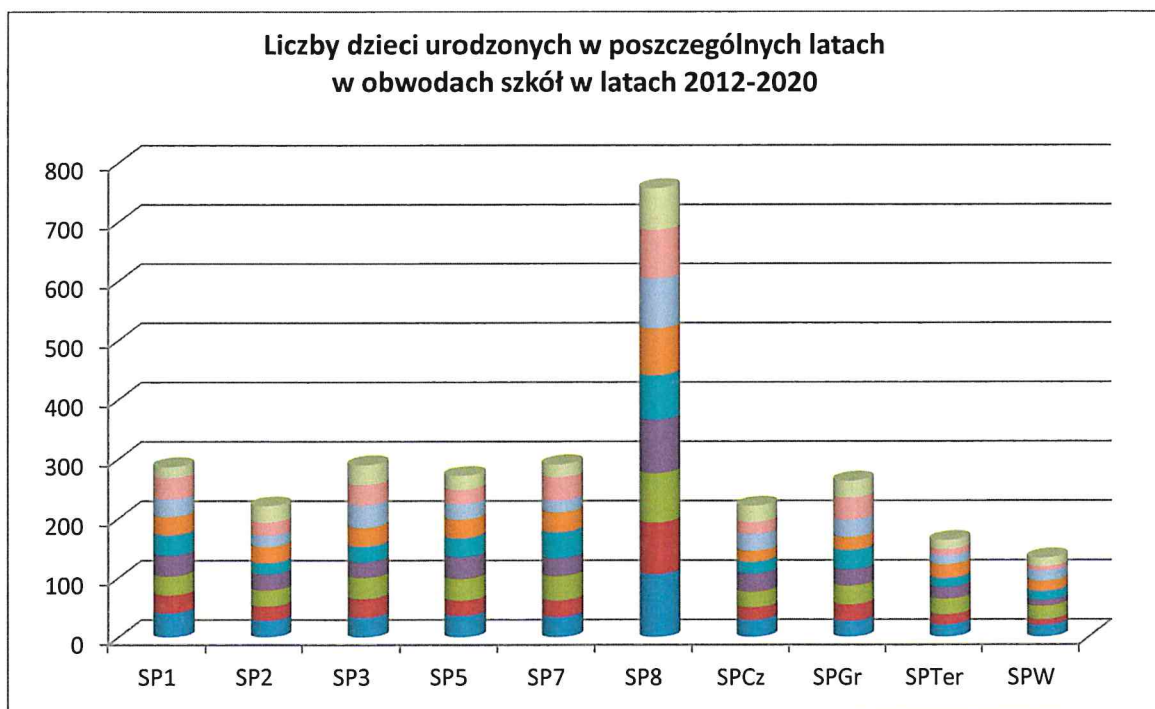
5.1.5. Dane dzieci w obwodach szkół urodzonych w latach 2012-2020

Wykres 5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Wykres 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Tabela 3

**Liczby dzieci urodzonych w poszczególnych latach
w obwodach szkół w latach 2012-2020**

Rok urodzenia dziecka	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła									
SP1	41	30	32	35	34	31	29	37	18
SP2	28	24	27	27	19	27	19	23	27
SP3	33	32	35	27	26	31	38	35	33
SP5	36	26	36	37	32	31	26	25	23
SP7	34	28	41	30	44	33	20	40	21
SP8	106	87	83	90	75	79	84	83	70
SPCz	29	21	26	31	20	18	28	21	27
SPGr	27	28	31	28	32	22	29	38	28
SPTer	21	17	26	20	15	23	15	11	15
SPW	20	10	22	10	15	17	17	8	14
Razem	375	303	359	335	312	312	305	321	276

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

5.2. Sieć obiektów oświaty

5.2.1. EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

W latach szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 w Gminie Świecie funkcjonowało 9 przedszkoli publicznych oraz 4 przedszkola niepubliczne. Średnia liczba dzieci przypadająca na jeden oddział to 22,01.

Tabela 4.

Struktura organizacyjna przedszkoli w latach 2020-2022.

Lp.	Przedszkole	Liczba oddziałów		Liczba dzieci		Średnia liczba dzieci na oddział	
		2020/ 2021	2021/ 2022	2020/ 2021	2021/ 2022	2020/ 2021	2021/ 2022
1	Przedszkole nr 1	5	5	125	125	25	25
2	Przedszkole nr 2	4	4	79	82	19,75	20,5
3	Przedszkole nr 3	4	3	74	81	18,5	20,25
4	Przedszkole nr 4	5	5	97	122	19,4	24,4
5	Przedszkole nr 6	3	3	68	72	22,67	24
6	Przedszkole nr 7	5	5	119	123	23,8	24,6
7	Przedszkole nr 8	7	7	177	178	25,29	25,43
8	Przedszkole nr 9	3	3	73	73	24,33	24,33
9	Przedszkole nr 11	5	5	106	98	21,2	19,6
I	Przedszkole niepubliczne Lwiątko	3	3	68	60	22,67	20
II	Przedszkole niepubliczne Kangurek	3	3	44	54	14,67	18
III	Przedszkole niepubliczne Aniołowo	2	3	65	62	32,5	20,67
IV	Przedszkole niepubliczne Baśniowy Dworek	1	3	20	41	20	13,67

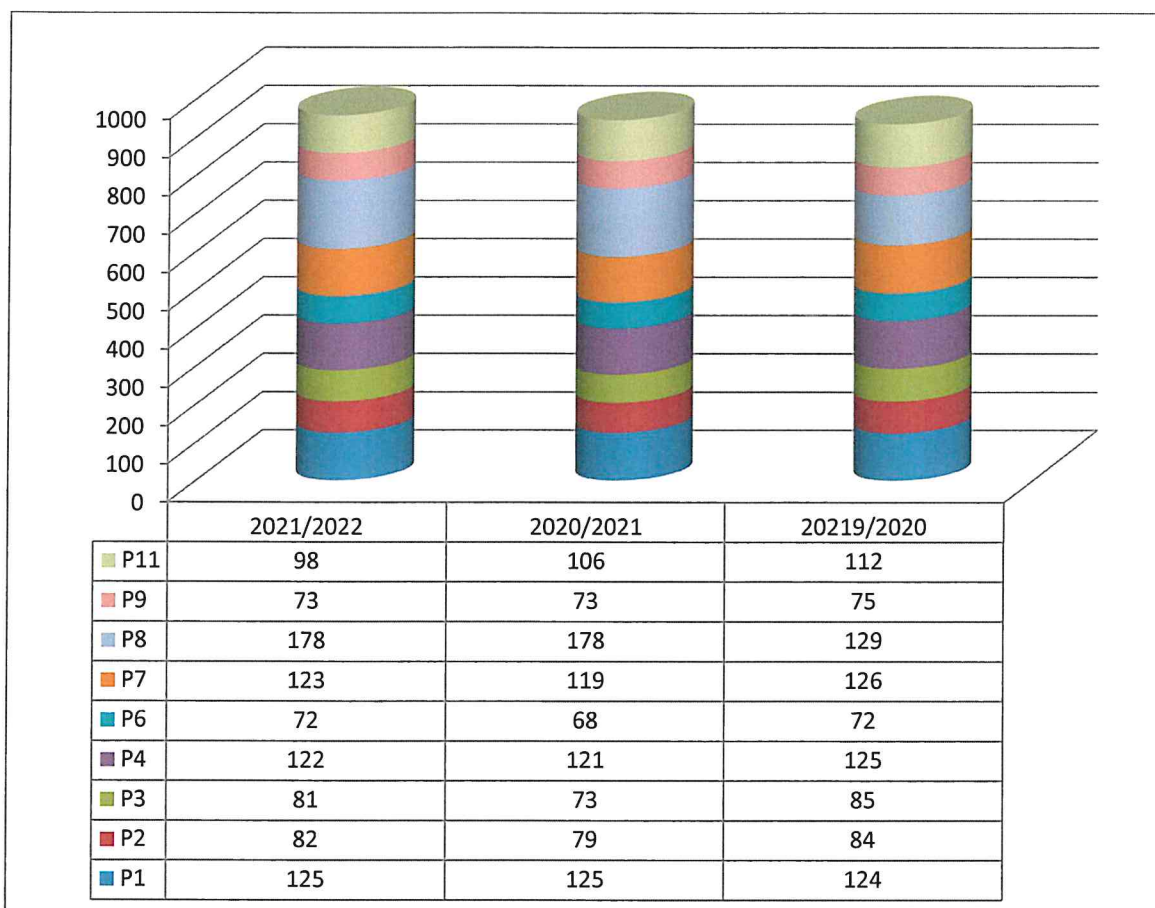
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Największa liczba dzieci uczęszcza do Przedszkola nr 8, które po rozbudowie w 2019 r. zyskało 2 dodatkowe oddziały.

Wykres 7

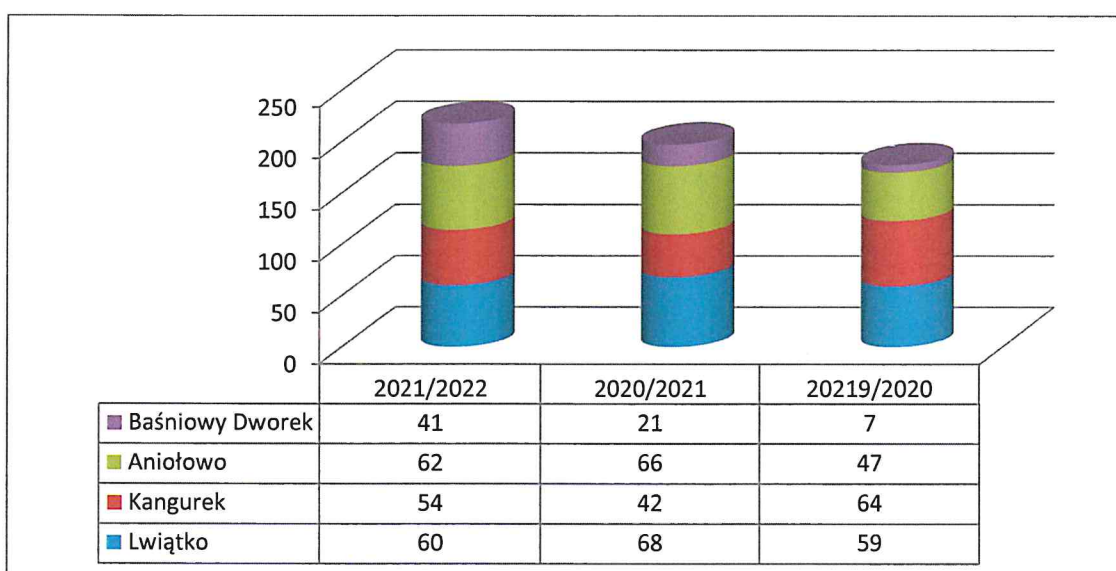
Liczba dzieci w przedszkolach publicznych w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

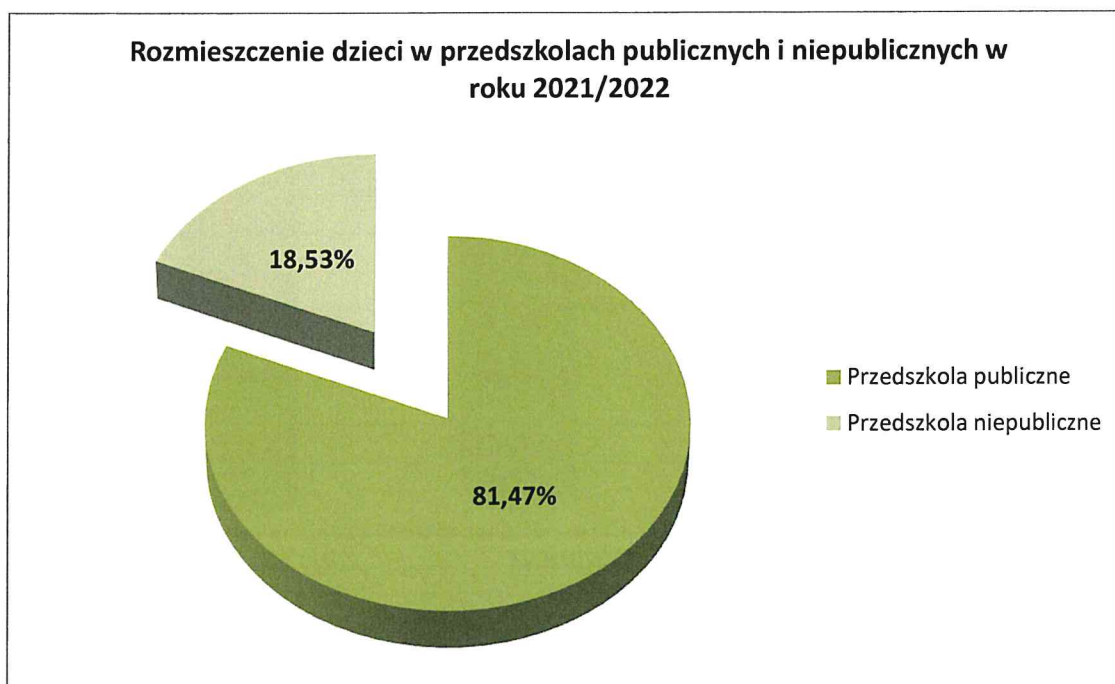
Wykres 8

Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

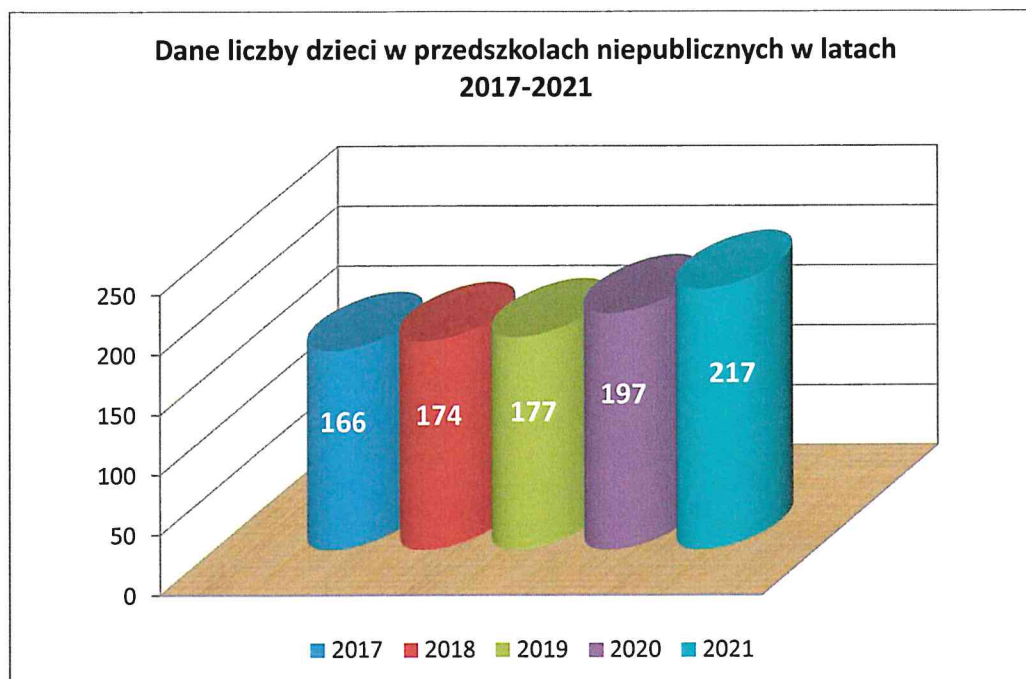
Wykres 9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Powyższe dane wskazują, że podstawową grupą przedszkoli obejmującą wychowanie przedszkolne w gminie Świecie są przedszkola publiczne - 81,47% w roku 2021/2022. Niemniej w liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych wykazuje stałą tendencję wzrostową co pokazuje poniższa tabela.

Wykres 10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

5.2.3. Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2021/2022 w gminie Świecie funkcjonowało 10 publicznych szkół podstawowych, do których uczęszczało 2 869 uczniów w tym 89 do oddziałów zerowych. Średnia liczba uczniów w klasach I-VIII przypadająca na jeden oddział w roku szkolnym 2021/2022 to 19,58 ucznia. W roku szkolnym 2020/2021 uczęszczało do naszych szkół 2864 uczniów w tym 108 do oddziałów zerowych a średnia liczba uczniów na oddział wyniosła 19,89 ucznia.

Tabela 5

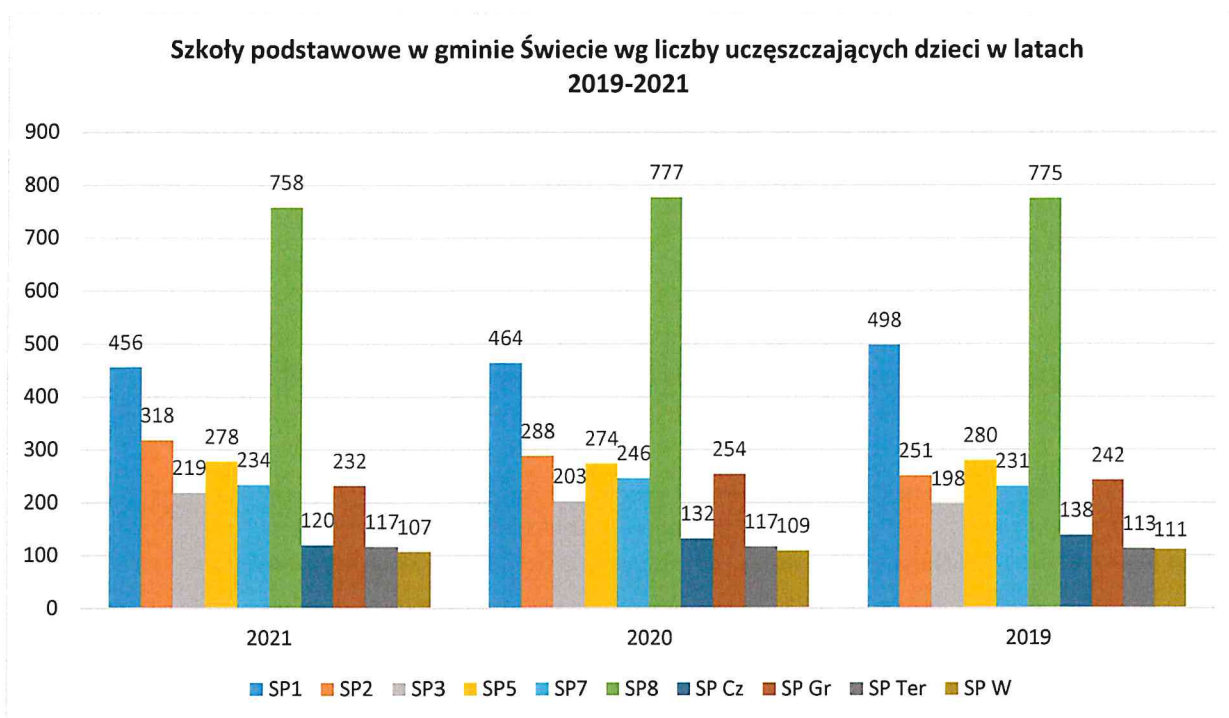
Struktura organizacyjna szkół podstawowych w latach 2020-2022.

Lp.	Szkoła	Liczba oddziałów		Liczba Uczniów		Średnia liczba uczniów na oddział	
		2020/ 2021	2021/ 2022	2020/ 2021	2021/ 2022	2020/ 2021	2021/ 2022
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojska Polskiego	20	20	464	456	23,2	22,8
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ziemi Świeckiej w Świeciu	12	13	288	318	24	24,5
3	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Świeciu	11	12	203	219	18,5	18,3
4	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Olimpijczyków	14	15	274	278	19,6	18,5
5	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Adama Mickiewicza	13	13	246	234	18,9	18
6	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Kazimierza Ecksteina	34	34	777	758	22,9	22,3
7	Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Czaplach	9	9	132	120	14,7	13,3
8	Szkoła Podstawowa w Grucznie im. Jana Pawła II	13	14	254	232	19,5	16,6
9	Szkoła Podstawowa w Terespolu Pom. im. Tadeusza Kościuszki	9	9	117	117	13	13
10	Szkoła Podstawowa w Wiągu im. Jana Brzechwy	9	9	109	107	12,1	11,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

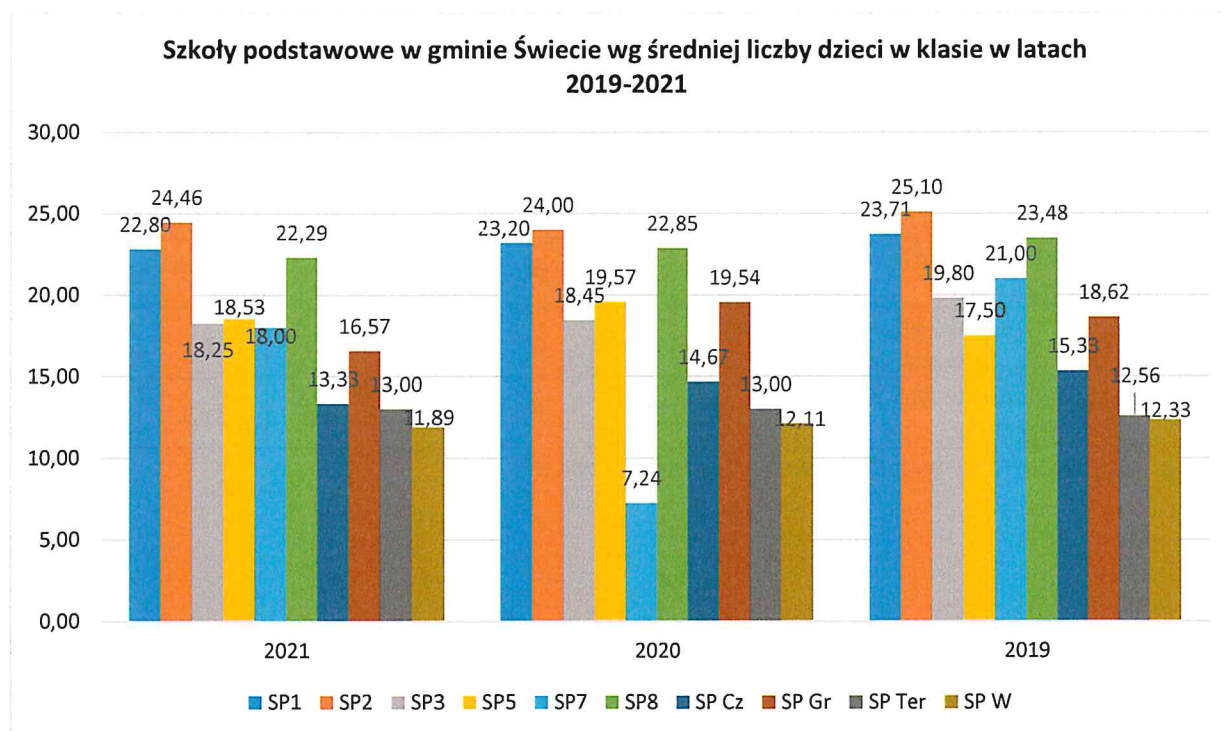
Poniższy wykres prezentuje liczby dzieci w latach 2019 – 2021 w publicznych szkołach podstawowych gminy Świecie. Jak widać obserwujemy w poszczególnych szkołach nieznaczny spadek liczby dzieci co znajduje także odbicie w średniej liczbie dzieci przypadającej na jeden oddział.

Wykres 11

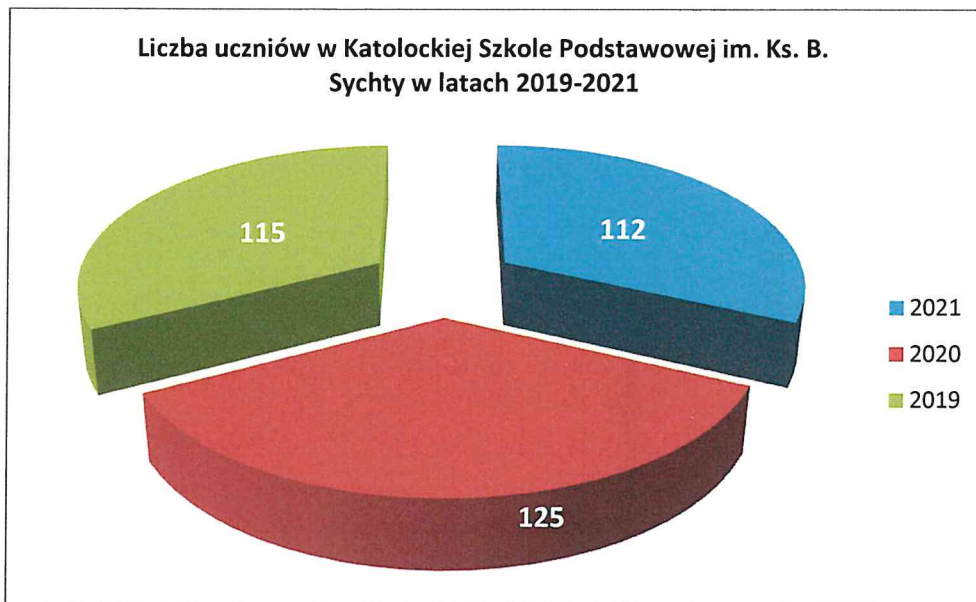
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Wykres 12

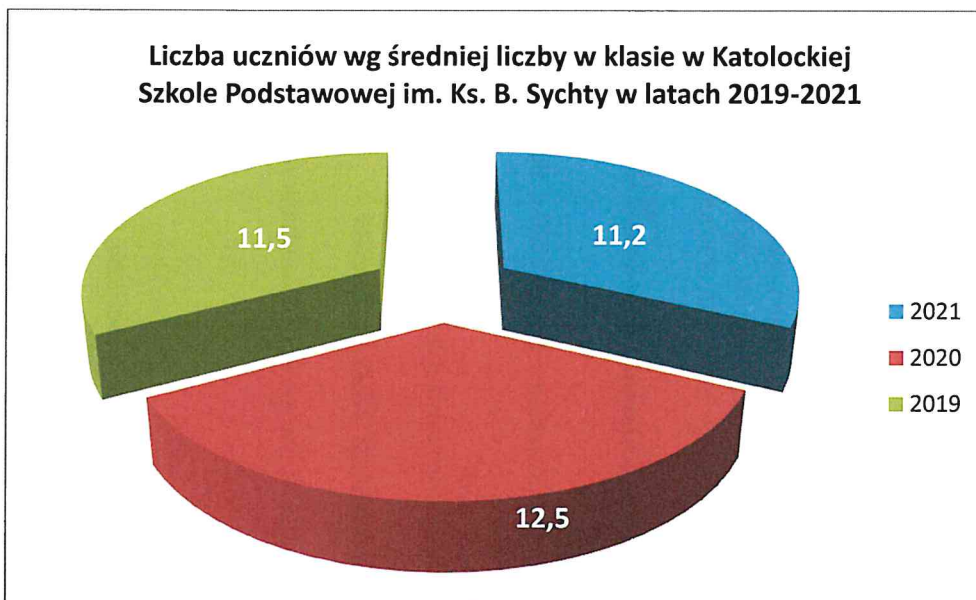
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Wykres 13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

Wykres 14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OOiW Świecie.

6. Konsultacje społeczne - badanie ankietowe wśród rodziców, nauczycieli i uczniów

W ramach opracowania Strategii Rozwoju Oświaty przeprowadzono konsultacje społeczne mające na celu pozyskanie opinii, stanowisk i propozycji od osób znajdujących się w bezpośrednim zasięgu oddziaływania postanowień niniejszego dokumentu – rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Świecie, nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli oraz dzieci. Badanie opinii publicznej skierowane do wymienionych powyżej grup respondentów zostało wykorzystane do przygotowania analizy SWOT, a także do ustalenia problemów kluczowych istniejących w Oświacie gminy Świecie.

Umożliwienie wszystkim kluczowym grupom respondentów udziału w identyfikacji zjawisk negatywnych dotykających gminnego systemu oświaty pozwoliło na stworzenie dokumentu odpowiadającego na rzeczywiste problemy zaobserwowane przez społeczność lokalną. Zaproponowane w ankietach rozwiązania, zgłoszone potrzeby oraz zhierarchizowane kierunki działań stanowiły cenną wskazówkę przy ustalaniu kierunków rozwoju oświaty w Gminie, umożliwiając bezpośredni udział w kreowaniu przyszłości istotnego aspektu życia społecznego jakim jest edukacja.

Poniżej przedstawimy wyniki ankiet oraz krótkie ich omówienie.

6.1.Omówienie ankiet

6.1.1. Ankiety dla rodziców

Ankieta została przeprowadzona w dniach 3 stycznia – 10 luty 2020 r. Składała się z dwóch części:

- część pierwsza dotycząca przedszkoli
  - część druga dotycząca szkół podstawowych.
- Stosownie do tego podziału, przedstawiamy omówienie ankiety.

Przedszkola. W ankiecie brało udział 1091 rodziców

Część dotycząca przedszkoli składała się z dwóch pytań wprowadzających oraz 10 pytań podstawowych.

Pytania wprowadzające.

1. Dobre przedszkole to:

Cechy charakteryzujące dobre przedszkole to zdaniem rodziców, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie (647) to:

- bezpieczne(186),
- przyjazne (123),
- takie, które uczy, bawi, rozwija (86),
- lubiane przez dzieci (73),
- dobre przygotowujące do dalszej edukacji (35),

w których panuje miła atmosfera (33), nowoczesne (32), takie, które ma dobrze wykwalifikowaną kadrę (28), wspierające (26).

2. Gdy myślę o przedszkolach w gminie Świecie to:

Pytanie dopuszczało różne typy skojarzeń.

Skojarzenia pozytywne, których jest 74,81% to:

- jestem dumny zadowolony (83),
  - są bezpieczne (66),
  - wiem, że jest w nich dobra opieka (30),
  - są przyjazne (47), (jest dobrze 40),
  - są dobrze przygotowane (23)
- Skojarzenia negatywne, których jest 25,19% to:
- jest ich za mało (76),
  - są zbyt słabo wyposażone w nowoczesny sprzęt (14),
  - muszą być bardziej otwarte na rodziców (2),
  - potrzeba im zmiany sposobu wychowania (1),
  - brak w nich wydłużonego czasu pracy do godz. 17.30 (1),

Z przytoczonych danych wynika, że dla rodziców najważniejsze jest aby przedszkole było bezpieczne, przyjazne, które uczy i rozwija dzieci w oparciu o metody zabawowe i które jest lubiane przez dzieci. Większość rodziców pozytywnie ocenia edukację przedszkolną(74,81%). Cześć jednak (25,19%) widząc potrzebę pewnych zmian do których najważniejszą byłoby zwiększenie sieci przedszkoli w gminie Świecie oraz wyposażenie przedszkoli w nowoczesny sprzęt (tablice interaktywne).

Pytania podstawowe.

1. Poniżej znajduje się zestaw cech, które mogą opisywać przedszkole

Z zestawu wskazanych cech na czoło wskazane przez rodziców wysuwają się:

- przyjazne (16,70%),
- bezpieczne (16,28%),
- dobrze przygotowują do dalszej edukacji (12,76%),

- lubiane przez dzieci (11,83%),
  - tradycyjne (9,07%),
  - sprzyjające nawiązywaniu więzi rówieśniczych (8,97%).
- Udzielone odpowiedzi są zbieżne ze stanowiskiem rodziców wynikającym z pytań wprowadzających.

2. Na ile poniższe stwierdzenia pasują do znanych Pani/Panu przedszkoli w gminie Świecie?

Proponowane stwierdzenia to:

- zapewnienia dobre warunki zabawy (86,14%),
- zapewnienia warunki edukacji na wysokim poziomie (81,48%),
- zatrudnienia dobrych nauczycieli(85,11%),
- współpracuje z rodzicami (84,05%).

Większość rodziców- średnio 84,20%- wysoko ocenia działalność naszych przedszkoli. Natomiast jest pewna grupa rodziców, która ma niezidentyfikowane zastrzeżenia do rozwiązań stosowanych przez przedszkola.

3. Jak ocenia Pani/Pan wsparcie, które od przedszkola otrzymują:

Proponowane stwierdzenia ocenione pozytywnie to:

- dzieci sprawiające kłopoty wychowawcze (69,80%),
- dzieci mające kłopoty edukacyjne (72,01%),
- dzieci, które nie sprawiają kłopotów (84,99%),
- dzieci zdolne i wybitne (85,09%),
- rodzice przedszkolaków (79,16%).

Większość rodziców- średnio 78,21%- uważa, że przedszkola w gminie Świecie dobrze wspomagają dzieci w ich rozwoju, a także rodziców w ich pracy wychowawczej. Natomiast jest pewna grupa rodziców, która ma niezidentyfikowane zastrzeżenia do rozwiązań stosowanych przez przedszkola. W szczególności część rodziców – około 29-30% - ma zastrzeżenia prawdopodobnie do zakresu i rodzaju pomocy udzielanej dzieciom mającym kłopoty edukacyjne i sprawiającym problemy wychowawcze.

4. Na ile przedszkola w gminie Świecie wspierają dzieci w zakresie:

Proponowane stwierdzenia ocenione pozytywnie to:

- rozwoju różnorodnych zainteresowań(70,81%),
- aktywności fizycznej (71,18%),

- przejawów twórczości (75,80%),
- samodzielności (85,39%),
- otwartości na doświadczenia (79,12%).

Większość rodziców- średnio 77,66%- uważa, że przedszkola w gminie Świecie dobrze wspomagają dzieci w ich rozwoju oraz rodziców. Natomiast jest pewna grupa rodziców, która ma niezidentyfikowane zastrzeżenia do rozwiązań stosowanych przez przedszkola. Trudno powiedzieć czy wynika to niewiedzy czy też rodzice mają konkretne uwagi, a może też propozycje. Warto byłoby poruszyć tę tematykę na spotkaniach z rodzicami.

5. Na ile ważne jest, aby przedszkole udzielało wsparcia:

Proponowane stwierdzenia pozytywne to:

- dzieciom sprawiającym kłopoty wychowawcze (91,53%),
- dzieciom mającym kłopoty edukacyjne (92,54%).
- dzieciom, które nie sprawiają kłopotów (87,90%),
- dzieciom zdolnym i wybitnym (92,90%),
- rodzicom przedszkolaków (90,38%).

Większość rodziców- średnio 91,05%- uważa, że bardzo ważne jest wsparcie udzielane przez przedszkola dzieciom w ich rozwoju oraz rodzicom. W kontekście pytań 2, 3, 4 oceniających udzielanie wsparcia rysuje się mimo dobrej oceny konieczność większej współpracy z rodzicami szczególnie w przypadku dzieci sprawiających kłopoty wychowawcze (69.80% ocenia pozytywnie) i mających problemy edukacyjne(72.01% ocenia pozytywnie).

6. Czy sieć (wielkość i lokalizacja) przedszkoli w gminie Świecie jest właściwa?

Większość rodziców- 71,73%- uważa, że sieć przedszkoli jest właściwa. Jest jednak grupa rodziców, która jest zdania, że miejsc w przedszkolach publicznych jest za mało. Rodzice z Gruczna są zdania, że należy w Grucznie wybudować nowe przedszkole.

7. Największym problemem miejskich przedszkoli w gminie Świecie jest:

- brak parkingów(138),
- mała ilość miejsc w przedszkolach(107),
- zbyt liczne grupy(83),
- zbyt małe sale(40),
- mało pomieszczeń(2).

Odpowiedź „ mało pomieszczeń dotyczyła braku sal specjalistycznych, np. logopedycznych, sal gimnastycznych. Natomiast pozostałe odpowiedzi poza miejscami parkingowymi w zasadzie związane są ze zbyt małą, zdaniem respondentów, liczbą przedszkoli.

8. Największą zaletą miejskich przedszkoli w gminie Świecie jest:

- wykwalifikowana kadra(55),
- poczucie bezpieczeństwa(39),
- dobra atmosfera w przedszkolu(26),
- dobry poziom nauczania(21),
- dobrze utrzymane place zabaw(20),
- dobra lokalizacja(19),
- dobry stan techniczny i wyposażenie(16),
- szeroka oferta edukacyjna(14).

Odpowiedzi ankietowanych rodziców wskazują na dobrą ocenę naszych przedszkoli zarówno pod względem bazy jak i kwalifikacji zatrudnionych nauczycieli.

9. Jakich zmian w dotychczasowej działalności przedszkoli Pani/Pana zdaniem warto byłoby dokonać?

Rodzice uważają, że podstawowe działania, które poprawiłyby jakość usług przedszkolnych to:

- zwiększenie liczby przedszkoli(34),
- zmniejszenie liczebności grup(22),
- zwiększenie miejsc parkingowych przy przedszkolach(22),
- doposażenie przedszkoli w nowoczesny sprzęt(20),
- wydłużenie czasu pracy przedszkoli (20),
- zwiększenie liczby zajęć dodatkowych(18),
- doposażenie placów zabaw(17),
- położenie większego nacisku na aktywność fizyczną(16).

Kolejny raz pojawia się postulat zwiększenia liczby przedszkoli, zmniejszenia liczebności grup oraz zwiększenia ilości miejsc parkingowych przy przedszkolach. Warto zauważyć, że rodzice doceniając wyposażenie przedszkoli(py.t.8) jednocześnie uważają, że warto to wyposażenie unowocześnić i to zarówno pomoce dydaktyczne jak i place zabaw. Niewielka wprawdzie ilość ankietowanych (4) zwraca uwagę na udzielanie rodzicom większego wsparcia oraz problem chorych dzieci przyprawdzanych do przedszkola. Warto na te spostrzeżenia zwrócić uwagę.

10. Jak bardzo prawdopodobne jest, że poleciliby Pani / poleciliby Pan swoim znajomym przedszkola w gminie Świecie?

Zdecydowana większość rodziców (91,13%) poleciliby nasze przedszkola innym rodzicom. Potwierdza to dobrą ocenę naszych przedszkoli przez rodziców.

Szkoły

W ankiecie wzięło udział 1142 rodziców

Część dotycząca szkół składała się z dwóch pytań wprowadzających oraz 10 pytań podstawowych.

Pytania wprowadzające.

1. Dobra szkoła to:

- szkoła bezpieczna (172),
- przyjazna (87),
- otwarta na potrzeby i możliwości młodego człowieka (60),
- mająca dobry kontakt z uczniami (50),
- o wysokim poziomie nauczania (47),
- rozwijająca zainteresowania (46),
- mająca wykwalifikowaną kadrę pasjonatów (35),
- dbająca o wszechstronny rozwój uczniów 34.

Warto zwrócić uwagę poza wydaje się oczywistym bezpieczeństwem, na dwa wiodące wskazania rodziców dotyczące dobrej szkoły: przyjazna (87) oraz otwarta na potrzeby i możliwości młodego człowieka (60).

Gdy potraktujemy je łącznie to widać wyraźnie, że jest to wskazanie do pogłębionej analizy pracy szkół w naszej Gminie, propozycja zmiany podejścia do ucznia i zarazem sposobu nauczania. Zadbanie o dobrostan ucznia i taką organizację procesu uczenia się i nauczania w którym uczeń znajdzie swoje miejsce, a nauczyciel będzie rozwijał swoje pasje. Jest to więc propozycja zmiany nad którą warto poważnie się pochylić.

2. Gdy myśłę o szkołach w gminie Świecie to:

- uważam, że są dobre (78), mam pozytywne skojarzenia, OK (77), jestem dumny, zadowolony (43), martwię się, czy uczniowie zdobędą odpowiednie umiejętności 39, są w nich zbyt liczne klasy (37), uważam, że są prawidłowo kierowane (35), wiem, że są one przyjazne i tradycyjne (28).

Ogólne ocena naszych szkół jest dobra jednak część rodziców nie jest przekonana, że ich dzieci poradzą sobie w szkołach ponadpodstawowych.

Pytania podstawowe

1. Poniżej znajduje się zestaw cech, które mogą opisywać szkołę:
  - motywująca do nauki 10,38%(426),
  - dobrze wyposażona 10,26%(421),
  - mało liczne klasy 10,01%(411),
  - nowoczesna 8,58%(352),
  - organizująca ciekawe zajęcia dodatkowe przydatne w życiu 8,58%(352),
  - bezpieczna 8,46%(347),
  - dobrze wyposażona 10,26%(421),
  - mało liczne klasy 10,01%(411),
  - wspierająca w problemach psychicznych, emocjonalnych 7,02%(288),
  - sprzyjająca nawiązywaniu więzi rówieśniczych 6,46%(265),
  - ucząca kompetencji kluczowych 5,97%(245).

Pytanie o pewien model szkoły. Warto zwrócić uwagę, że na czoko wskazań rodziców pojawia się przekonanie, że szkoła powinna być „motywująca uczniów do nauki”. Rodzice widzą, że uczniowie mają pewien problem ze szkołą. Ich motywacje do nauki są często słabe, tak jakby w modelu szkoły model ról: nauczyciel naucza – uczeń uczy się był trochę za wąski. Może warto go uzupełnić np. o nauczyciel wprowadza-uczeń odkrywa, albo nauczyciel doradca – uczeń bada. Są to elementy wykorzystywane szkołach będących w procesie zmian np. Ruch Budzących się Szkół czy też niesamowita szkoła w Radowie Małym (Szkoła z mocą).

2. Na ile poniższe stwierdzenia pasują do znanych Pani/Panu szkół podstawowych w gminie Świecie?

Proponowane stwierdzenia-szkoła:

- zapewnienia wysokiego poziomu nauczania (75,16%),
- zatrudnienia dobrych nauczycieli (74,73%),
- zapewnienia dobrych warunków nauki (74,35%),
- włączenia rodziców w funkcjonowanie szkoły (73,76%),
- zapewnienia bezpieczeństwa uczniom (74,71%),
- rozwijania zainteresowania uczniów (68,98%).

Ogólnie rodzice wystawili naszym szkołom wysoką ocenę zdecydowaną większość rodziców pozytywnie ocenia działalność szkoły, jej wyposażenie, bezpieczeństwo uczniów oraz włączanie rodziców w pracę szkoły.

3. Jak ocenia Pani/Pan Świeckie szkoły podstawowe pod względem:

- nauczenia języka polskiego(81,07%),
- nauczenia matematyki(77,35%),
- nauczenia przedmiotów przyrodniczych(81,66%),
- nauczenia języków obcych(72,13%),
- rozwijania kompetencji informatycznych(73,04%),
- rozwijania u uczniów umiejętności uczenia się(62,58%),
- wspierania rozwoju społecznego uczniów(67,49%).

Pytanie w zasadzie dotyczy rozwijania umiejętności kluczowych. Podane powyżej dane dotyczą oceny pozytywnej(zdecydowanie dobrze, dobrze). Odpowiedzi rodziców współbrzmia z oceną nauczycieli – najsłabiej jest rozwinięta umiejętność uczenia się. Rodzice podkreślają także słabiej rozwiniętą umiejętność rozwoju społecznego uczniów. Natomiast niezłe oceniają nauczanie matematyki.

4.Jak ocenia Pani/Pan wsparcie, które udziela szkoła. Podane poniżej dane dotyczą oceny pozytywnej(zdecydowanie dobrze, dobrze):

- uczniom sprawiającym kłopoty wychowawcze(63,35%),
- uczniom mającym kłopoty z nauką(65,18%),
- uczniom, którzy nie sprawiają kłopotów(77,12%),
- uczniom zdolnym i wybitnym(79,87%),
- rodzicom uczniów(69,25%).

Ogólna ocena rodziców nie jest zła – ponad 60% rodziców uważa, że szkoły wspierają uczniów mających problemy (wychowawcze, z nauką) oraz ponad 70% rodziców uważa, że szkoła dobrze wspiera uczniów zdolnych i nie sprawiających kłopotów wychowawczych. Istnieje jednak ponad 10% asymetria w ocenie tego wsparcia na korzyść uczniów zdolnych. Około 35% rodziców uważa, że pomoc dla uczniów z problemami jest niewystarczająca. Warto pochylić się nad tą oceną i zastanowić się jak dbamy w naszych szkołach o dobrostan uczniów?

5.Na ile szkoły podstawowe w gminie Świecie wspierają uczniów w zakresie. Podane poniżej dane dotyczą oceny pozytywnej(zdecydowanie dobrze, dobrze):

- rozwoju różnorodnych zainteresowań(64,53%),
- aktywności fizycznej(75,43%),
- różnych przejawów twórczości(66,94%),
- budowania własnej tożsamości(60,09%),
- otwartości na doświadczenia(63,64%).

Odpowiedzi na tak postawione pytanie warto przeanalizować i porównać w wyniku poprzedniego pytania. Ponad 60% rodziców pozytywnie ocenia wsparcie jakiego szkoła udziela uczniom w ich rozwoju. Jednak podobnie jak poprzednio około 35% rodziców uważa, że wspierające działania szkoły w zakresie rozwoju zainteresowań, twórczości odnajdywania swoich mocnych stron(budowa własnej tożsamości) są niewystarczające. Warto ponownie zwrócić uwagę, że dotykamy tu istniejącego modelu szkoły – koła zainteresowań, rozwijanie przejawów twórczości to uczestnictwo głównie uczniów zdolnych.

6. Czy sieć (wielkość i lokalizacja) szkół w gminie Świecie jest właściwa?

Zdecydowana większość rodziców 871(83,59%) uważa, że sieć szkół podstawowych w gminie Świecie jest właściwa.

7. Największą zaletą szkół podstawowych w gminie Świecie jest:

- dobra kadra (63 – 11,67%),
- wysoki, dobry poziom nauczania (55-10,19%),
- bezpieczeństwo (55-10,19%),
- ich lokalizacja (51-9,44%),
- dobre zaplecze sportowe (46-8,52%),
- przyjazna atmosfera (42-7,78%),
- dobra oferta edukacyjna (36-6,67%).

Odpowiedzi na to pytanie potwierdzają dobrą ocenę szkół podstawowych przez rodziców.

8. Największym problemem szkół podstawowych w gminie Świecie jest:

- liczebność uczniów w klasach (105-25,24%),
- nie radzenie sobie z uczniami o różnych deficytach rozwojowych; problemy z motywacją do działań, zachowaniem, relacjami itp.(71-17,07%),
- przeładowany program (46-11,06%),
- brak miejsc parkingowych (34-8,17%),
- bezpieczeństwo (31-7,45%),
- słabe wyposażenie w nowoczesny sprzęt (pracownie) (21-5,05%),
- brak nowoczesnych metod uczenia (18-4,33%).

Rodzice jako problem nr 1 naszych szkół widzą głównie w liczebności klas. Jednak zaraz na drugim miejscu pojawia się ogólny problem - *nie radzenie sobie z uczniami o różnych deficytach rozwojowych; problemy z motywacją do działań, zachowaniem, relacjami itp.* Jest to wskazanie komentowane już w pyt.1,4,5. Na trzecim miejscu pojawia się jako problem wskazanie *przeładowany program*. Warto dokonać analizy tego wskazania pod kątem realizacji podstawy programowej różnych przedmiotów z pozycji osiągnięcia celów dla różnych możliwości uczniów, a nie samej realizacji podstawy. Jako skutek mieliśmy wówczas zróżnicowanie poziomów nauczania, które były dostosowane do możliwości uczniów.

9.Jakich zmian w dotychczasowej działalności szkół podstawowych Pani/Pana zdaniem warto byłoby dokonać?

Odpowiedzi respondentów podzielone zostały na trzy grupy oraz jedną samodzielną odpowiedź dotyczącą liczebności klas(36-13,24%). I tak:

-w grupie *nauczyciele* (59-21,69%) dominujące propozycje zmian to: mniej prac klasowych i domowych (15), większe zaangażowanie nauczycieli (10), zmiana metod nauczania j. obcych(9), lepsze relacje z uczniami(8), większa wyrozumiałość dla uczniów (7);

- w grupie *propozycje zajęć*(71-26,10%) dominujące propozycje zmian to: dodatkowe zajęcia(motywacja, przedsiębiorczość, kreatywność) (43), wzmocnić rozwój psychologiczno-emocjonalny (16);

- w grupie *Inne* (56-20,59%) dominujące propozycje zmian to: gabinety stomatologiczne (10), agresja wśród uczniów (9), zakazać noszenia telefonów(7), szafki dla uczniów (6).

Pytanie było bezpośrednią propozycją związaną z przedstawieniem przez rodziców ich poglądów na dokonanie zmian w naszych szkołach. Powtórzyła się ocena rodziców dotycząca zbyt licznych klas. Dominującą propozycją rodziców jest propozycja zajęć dodatkowych(71 respondentów – 26,1%). Propozycja z jednej strony koresponduje z pyt.1 ale gdy połączymy obie propozycje w całość to jest to oczekiwanie pewnej zmiany w dotychczasowym funkcjonowaniu szkół o czym była mowa w komentarzach do wcześniejszych pytań. W szkołach mamy obecnie coraz więcej uczniów o specyficznych potrzebach związanych z ich rozwojem psychologiczno-emocjonalnym. To zdecydowanie szersza grupa niż grupa uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pomoc dla tych uczniów tak naprawdę służy nie tylko im samym ale także rodzicom i nauczycielom. Korespondują z tym uwagi dotyczące nauczycieli (większe zaangażowanie nauczycieli , lepsze relacje z uczniami, większa wyrozumiałość dla uczniów). Zmiana w tym zakresie z jednoczesną zmianą sposobu nauczania to na pewno wielkie wyzwanie, które podjęło już kilkaset szkół w Polsce.

10.Jak bardzo prawdopodobne jest, że poleciliby Pani / poleciliby Pan swoim znajomym szkołę w gminie Świecie?

Zdecydowana większość rodziców (85,73%) poleciliby nasze szkoły innym rodzicom. Potwierdza to dobrą ocenę naszych szkół przez rodziców.

6.1.2.Ankieta dla nauczycieli

Nauczyciele przedszkoli – w ankiecie wzięło udział 73 nauczycieli

1.Czy lubi Pan/Pani prowadzić zajęcia w formie zabawy lub z zastosowaniem gier?

Odpowiedzi udzieliło 73 nauczycieli. 100% nauczycieli lubi ten typ zajęć !

2.W jakim stopniu zna Pan/Pani zabawy i gry dla dzieci?

94,52% nauczycieli dobrze i bardzo dobrze zna zabawy i gry dla dzieci. 5,48% zna je w stopniu zadawalającym.

Biorąc pod uwagę, że forma zabawy jest podstawową metodą pracy w przedszkolu uzyskany wynik w przypadku obu pytań jest bardzo dobry.

3.Czy uważa Pan/Pani, że warunki lokalowe panujące w przedszkolu/przedszkolach istniejących na terenie gminy Świecie są dobre ?

Większość nauczycieli (58-79,45%) uznaje, że warunki lokalowe w naszych przedszkolach są dobre. Jednak aż 15-20,55% jest przeciwnego zdania podnosząc, że są:

-zbyt małe sale do ilości dzieci w grupie (w niektórych placówkach) 5 osób, z

- byt mała ilość toalet lub ich brak bezpośrednio przy salach (P11, P3)- 4 osoby,
- brak miejsc parkingowych 2 osoby,
- brak sal do zajęć gimnastycznych i do pracy indywidualnej z dzieckiem oraz zajęć logopedycznych(P2) 2 osoby
- potrzeba założenie klimatyzacji (P7)1 osoba.

Jak widać warunki lokalowe w naszych przedszkolach nauczyciele oceniają pozytywnie. Są jednak przedszkola w których z powodu tych warunków nauczycielom pracuje się trudniej. Z reguły są to przedszkola, które powstały w wyniku wykorzystania jakiegoś lokalu na potrzeby przedszkola (P3,P9,P11).

4. Czy jest Pan/Pani zadowolony(-a) z wykonywanego zawodu?
 Na tak zadanie pytanie 70 osób - 97,22% odpowiedziało pozytywnie (tak) a 2 osoby- 2,78% negatywnie(nie).

Wynik świadczy o zadowoleniu z pracy w przedszkolu praktycznie wszystkich nauczycieli.

5. Czy przedszkole zapewnia Panu/Pani właściwe warunki do wykonywania zawodu?

Na pytanie to 62 osoby-87,32% odpowiedziało pozytywnie (tak) a 9 osób-12,68% negatywnie(nie). Odpowiedzi negatywne dotyczyły następujących spraw (niektóre osoby wskazywały kilka problemów):

- brak gabinetów terapeutycznych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych(P2) - 5;
- zbyt małe sale w porównaniu do ilości dzieci (P3,P9,P11);
- brak sali gimnastycznej 1;
- brak tablicy interaktywnej 1
- potrzebne nowe przedszkole w Grucznie 7

Odpowiedzi negatywne to wnioski o rozbudowę P2 oraz wybudowanie nowego przedszkola w Grucznie i w Świeciu.

6. Co należy do podstawowych form pracy wychowawczej i edukacyjnej w przedszkolu, w którym Pan/Pani pracuje?

Do wyboru było 5 możliwości:

- zabawa i inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- zajęcia zorganizowane z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach,
- czynności samoobsługowe dzieci, np. związane z utrzymaniem higieny osobistej
- praca użyteczna, spacer i wycieczki, Inne: uroczystości, konkursy.

W pytaniu tym każdy z nauczycieli mógł wybrać nawet wszystkie możliwości. Zdecydowana większość nauczycieli -średnio 68-94% wybrała cztery pierwsze możliwości.

7. Jakie działania podejmuje Pan/Pani w swojej grupie w celu rozwijania umiejętności matematycznych u dzieci?

Do wyboru były 4 możliwości:

- wykorzystując na zajęciach metody z opracowania „Dziecięca matematyka”,
- organizując „kącki matematyczne” – liczmany, gry stolikowe, mozaiki geometryczne, gry planszowe, plansza „kodowanie na dywanie”,
- organizując zabawy matematyczne w ciągu dnia – wykorzystanie metod Dziecięca matematyka oraz Kraina Liczb, gry ruchowe i planszowe,
- przez zabawy dydaktyczne, gry planszowe, wiersze, opowiadania, rysowanie, eksperymenty.

W każdym przedszkolu wykorzystywane są wszystkie formy rozwijania u dzieci kompetencji matematycznych. W poszczególnych przedszkolach od 90% do 100% nauczycieli wykorzystuje wszystkie formy.

8. Jakie problemy dostrzegają Pan/Pani w swoim przedszkolu na które warto zwrócić uwagę w ciągu najbliższych lat?

Respondenci wymienili 12 różnych propozycji, które ich zdaniem są ważne. Do głównych wskazań należą:

- konieczność rozbudowy placówki integracyjnej (16 – 16%),
- zbyt duża liczba dzieci w grupach (13-13%),
- chore dzieci w przedszkolu (11- 11%),
- brak gabinetów terapeutycznych (10 – 10%), brak tablicy multimedialnej i laptopów w każdej Sali (10 – 10%), brak sali gimnastycznej,
- plac zabaw (wyposażenie, wielkość w niektórych przedszkolach 10 – 10%)

Wskazania dotyczące rozbudowy przedszkola integracyjnego oraz braku gabinetów terapeutycznych dotyczą P2. Z punktu widzenia technicznego rozbudowa ta jest możliwa do przeprowadzenia. Powtarza się natomiast opinia o *zbyt dużej liczbie dzieci w grupach* oraz o *braku sali gimnastycznej* co jest równoznaczne z oczekiwaniami rozbudowy istniejących przedszkoli oraz budowy nowego.

9. Jakie zmiany chciałby/aby Pan/i wprowadzić w programie zajęć lub systemie edukacji w placówce?

Propozycje nauczycieli pojawiające się w tym pytaniu współgrają z pyt. 8. Nauczyciele uznają za konieczne:

- zmniejszenie liczby dzieci w grupach (14-24,56%),
- utworzenie w przedszkolu etatu psychologa, logopedy (12-21,05%),
- nie przeprowadzenie dzieci chorych do przedszkola (11-19,30%),
- poszerzenie oferty zajęć dodatkowych (9-15,79%),
- zapewnienie dzieciom opieki pielęgniarzkiej i stomatologicznej (6-10,53%).

Pojawia się kolejny raz postulat rozładowania nadmiaru zdaniem respondentów liczby dzieci w grupach przedszkolnych. Mocniej wybrzmiał postulat utworzenia etatu psychologa i logopedy w przedszkolach. Postulat ten warto omówić z dyrektorami ponieważ w odpowiedziach na to pytanie brała udział grupa 57 nauczycieli, a potrzebę etatów psychologa i logopedy widzi 12 osób. Niemniej warto sprawdzić czy obecne rozwiązanie z logopedą (zatrudniany na część etatu) jest niewystarczające i jakie są rozmiary problemów dotyczących pomocy psychologicznej. Odrębnym problemem jest nie przeprowadzanie dzieci chorych do przedszkola. Warto wprowadzić w tym zakresie pewne regulacje, które stosujemy w obecnym czasie epidemii.

10. Proszę określić stopień osiągnięcia umiejętności szkolnych przez dzieci w Państwa przedszkolach. Odpowiedzi respondentów wskazują na bardzo dobre przygotowanie dzieci do startu w kolejnym etapie edukacyjnym:

- umiejętności społeczne- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –100%,
- rozwoj emocjonalny- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –9 8,61%,
- umiejętności matematyczne- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –95,89%,
- gotowość do nauki czytania i pisanie- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –100%,
- sprawność motoryczna i koordynacja wzrokowo-ruchowa- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –98,61%,
- samodzielność, czynności samoobsługowe- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –97,22%,
- motywacja – czy jest zmotywowane do uczenia się- zgodny lub wyższy od oczekiwanego –100%.

11. Co Pani zdaniem powinno być priorytetem dla władz lokalnych w zakresie rozwoju oświaty w gminie Świecie?

Większość nauczycieli opowiada się za trzema podstawowymi priorytetami:

- poprawa wyposażenia dydaktycznego (49-28,99%),
- poprawa infrastruktury (budynek, baza sportowa)(48- 28,40%),
- poszerzenie oferty zajęć dodatkowych (34- 20,12%).

Pozostałe wskazania to:

- rozbudowa przedszkola integracyjnego(10- 5,92%),
- wzrost kompetencji nauczycieli(7,4,14%),
- współpraca z rodzicami(6 – 3,55%),
- poprawa współpracy z innymi instytucjami(6- 3,55%),
- wybudowanie nowego przedszkola(3- 1,78%).

Są to wypowiedzi nauczycielek przedszkoli i dotyczą obszaru oświaty związanego w przedszkolami. Są tu wskazania, które już wcześniej w innym może sformułowaniu występowały jak np. *poprawa infrastruktury (budynek, baza sportowa)*, które dotyczy rozbudowy przynajmniej części placówek przedszkolnych.

12. Jakie słabe strony ma Pani zdaniem oświata w gminie Świecie?

Propozycje nauczycieli pojawiające się w tym pytaniu współgrają z pytaniami powyżej:

- brak etatu psychologa, logopedy w każdej placówce(11 – 25,58%),
- brak zajęć dodatkowych wspierających zainteresowania dzieci(7 – 16,28%),
- zbyt liczne grupy w przedszkolu(7 – 16,28%),
- zbyt mało godzin specjalistycznych – logopedii(6 – 13,95%),
- niskie zarobki(4 – 9,30%).

13. Jakie mocne strony ma Pani/Pana zdaniem oświata w gminie Świecie?

Nauczyciele uważają, że mocne strony to:

- wykwalifikowana kadra(24 – 18,46%),
- fundusze na szkolenia(20 – 15,38%),
- aktywne współdziałanie placówek i instytucji(16 – 16,21%),
- dobra baza dydaktyczna(14 – 10,77%),
- dobre warunki lokalowe(10 – 7,69%),
- terminowe wypłacanie wynagrodzeń(10 – 7,69%),
- dbałość o bezpieczeństwo(8 – 6,15%)

W opinii przedstawionej przez nauczycieli widać wyraźnie, że wskazane wcześniej w pyt.11 jako priorytety w działaniu władz na rzecz oświaty, są jednocześnie mocnymi stronami oświaty (wskazania zakreślone na żółto) w zakresie wychowania przedszkolnego w gminie Świecie. Oznacza to, że w opinii nauczycieli generalnie przedszkola są właściwie zarządzane.

Nauczyciele szkół podstawowych – w ankiecie udział wzięło 202 nauczycieli

1. Czy uważa Pan/i, że większość dzieci chodzi do szkoły
Odpowiedzi chętnie lub bardzo chętnie – 173 – 85,64%.

Odpowiedź oznacza, że nauczyciele bardzo pozytywnie oceniają środowisko szkoły jako przyjazne dla uczniów.

2. Czy uważa Pan/i, że poziom nauczania w szkole jest dobry ?

Pytanie zero-jedynkowe dotyczące samooceny nauczania nauczycieli. Odpowiedzi pozytywnej udzieliło 193 – 95,54% nauczycieli.

3. Czy uważa Pan/i, że warunki lokalowe panujące w szkole/szkołach istniejących na terenie gminy Świecie są dobre? **Jeżeli nie, proszę napisać, co Pana/i zdaniem mogłoby to zmienić?**

Odpowiedzi pozytywnej udzieliło 175 – 86,63%. Pozostałe 27 – 13,37% uważa, że należałoby w niektórych szkołach: wybudować pełnowymiarową salę gimnastyczną, pozyskać dodatkową salę do zajęć rekreacyjno-sportowych, urządzić gabinety specjalistyczne, zwiększyć liczbę sal lekcyjnych (za mało sal lekcyjnych), utworzyć place zabaw dla dzieci.

Jak widać z odpowiedzi zdecydowana większość nauczycieli docenia warunki do pracy i nauki stworzone w naszych szkołach. Natomiast warto dokonać analizy propozycji nauczycieli mających uwagi dotyczące bazy szkolnej.

4. Czy jest Pan/Pani zadowolony(-a) z wykonywanego zawodu?

Pytanie zero-jedynkowe dotyczące samooceny nauczania nauczycieli. Odpowiedzi pozytywnej udzieliło 193 – 97,47% nauczycieli. Wynikciekawypowieważycznej strony prawie 100% nauczycieli jest zadowolonych z wykonywanego zawodu, a drugiej strony w szkołach jest widoczna frustracja z powodu problemów z uczniami, ich

motywacją i osiąganym poziomem celów podstawy programowej.

5. Czy szkoła zapewnia Panu/Pani właściwe warunki do wykonywania zawodu ? Proszę krótko uzasadnić odpowiedź.

Zdecydowana większość nauczycieli 187 – 93,97% uważa, że szkoła zapewnia właściwe warunki pracy. Uzasadnienia stanowią występujące w szkołach raczej drobne potrzeby::

- tak - „stała” sala lekcyjna, dostęp do Internetu, możliwość dokształcania się, dobre wyposażenie i infrastruktura, dobra atmosfera pracy, mała liczebność klas, bardzo dobre warunki pracy;

- nie – w niektórych salach brak warunków do wykorzystania technologii informacyjnej (słaby dostęp do Internetu, słaby sprzęt), zbyt wiele dyżurów, brak gabinetów specjalistycznych, kłopoty z kserowaniem, coraz bardziej roszczeniuowi rodzice.

6. Czy w swojej pracy dydaktycznej w szkole napotkał/a Pan/i na następujące problemy:

- niewystarczające wyposażenie szkoły w sprzęt informatyczny (tak-45 – 22,84%; nie- 152 – 77,16%),
- zbyt słaby dostęp do internetu (tak -61- 30,81%; nie- 137- 69,19%),
- brak wolnej sali lekcyjnej do przeprowadzenia zajęć (tak- 30- 15,08% ; nie -169 – 84,92%),
- zbyt mała liczba komputerowych programów edukacyjnych lub cyfrowych materiałów dydaktycznych (tak – 38- 19,10% ; nie 161 – 80,90%),
- niewystarczające wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne (tak – 38 – 18,91% ; nie- 163 – 81,09%).

Z przytoczonych odpowiedzi widać wyraźnie, że istnieje problem z dostępem do internetu o dobrej szybkości i doposażenia szkół w sprzęt informatyczny i pomoce dydaktyczne.

7. Czy wiadomo Panu/i o zainteresowaniach, pasjach swoich uczniów ?

Na pytanie odpowiedziało 198 nauczycieli, przy czym 192 – 96,97% potwierdziło znajomość pasji i zainteresowań swoich uczniów. To bardzo dobry wskaźnik świetną znajomość uczniów przez nauczycieli.

8. Które z ośmiu kompetencji kluczowych są Pana/Pani zdaniem najłatwiej opanowane – proszę wybrać dwie z nich.

Najłatwiej opanowane z zdaniem nauczycieli są:

- umiejętności uczenia się (124 – 29,81%),
- inicjatywność i przedsiębiorczość (84- 20,19%),
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne (64 – 15,38%),
- kompetencje społeczne i obywatelskie (49 – 11,78%),
- świadomość i ekspresja kulturalna (43 – 10,34%).

Na czoło problemów dotyczących kompetencji kluczowych wysuwa się umiejętność uczenia się – 29,81%, a następnie inicjatywność i przedsiębiorczość – 20,19% oraz kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne - 15,38%. Dobrze opanowanie tych kompetencji jest bardzo ważne dla rozwoju młodego człowieka. Prawdopodobnie będzie wymagało też zmiany dotychczasowych metod rozwijania tych kompetencji.

9. Jakie problemy dostrzega Pan/Pani w swojej szkole na które warto zwrócić uwagę w ciągu najbliższych lat?

Wśród podniesionych przez nauczycieli problemów najistotniejsze to:

- motywacja uczniów do nauki (17 – 17,71%),
- brak zainteresowania rodziców dzieckiem (12 – 12,50%),
- zbyt liczne klasy (12 – 12,50%),
- korzystanie z tel. komórkowych przez uczniów (11 – 11,46%),
- brak psychologa (10 – 10,42%).

Warto zwrócić uwagę, że nauczyciele podkreślają w tym miejscu różne problemy związane z uczniami, a także z rodzicami: słaba motywacja uczniów do nauki, brak zainteresowania rodziców dzieckiem, zachowanie uczniów, hałaśliwość, brak zwrotów grzecznościowych, agresja rówieśnicza i w internecie; a w kategorii Inne dodatkowo: lekceważenie obowiązków szkolnego, przemoc słowna, roszczeniowa postawa rodziców. Nauczyciele wskazują na trudną sytuację w szkole mimo zadowolenia z wykonywanej pracy (pyt. 4). Komentarz jaki dotyczył pyt. 9 w ankiecie dla rodziców dotyczącej szkół ma w tym wypadku bezpośrednie zastosowanie. Mamy do czynienia z sytuacją w której większość uczniów w klasie potrzebuje pomocy ze względu na specyficzne potrzeby rozwojowe. Co w uproszczeniu nazywa się często zadaniem o dobrostan ucznia.

10. Proszę wymienić najważniejsze trzy problemy wychowawcze z jakimi spotykają się Państwo w swojej szkole w trakcie codziennej pracy.

Nauczyciele wymienili 27 różnych problemów wychowawczych z jakimi spotykają się w szkole. Te najczęściej zauważane to:

- słaba współpraca z rodzicami, roszczeniowość, ingerencja w pracę nauczyciela (40- 18,26%),
- niska motywacja uczniów (29 – 13,24%),
- agresja słowna (28- 12,79%),
- agresja fizyczna i w Internecie (14- 6,39%),
- korzystanie z tel. komórkowych podczas przerw (13- 5,94%),
- nadpobudliwość psychoruchowa (12- 5,48%),
- brak szacunku dla nauczycieli (12- 5,48%),
- używanie wulgaryzmów (12- 5,48%).

Wszystkie wypowiedzi dotyczące tej prośby są potwierdzeniem spostrzeżenia z pyt. 9.

11. Co Pana/i zdaniem utrudnia uczniom rozwijanie zainteresowań, pasji?

Podstawowe odpowiedzi na to pytanie to:

- brak wolnego czasu (105- 31,44%),

- brak motywacji ze strony rodziców, nauczycieli (75- 22,45%),
- brak środków finansowych (75- 22,45%),
- brak odpowiedniego wyposażenia w szkole (20- 5,99%),
- brak oferty zajęć dodatkowych (16 – 4,79%).

12. Co Pana/i zdaniem powinno być priorytetem dla władz lokalnych w zakresie rozwoju oświaty w gminie Świecie?

Podstawowe odpowiedzi na to pytanie to:

- poprawa współpracy z rodzicami (83- 22,87%),
- poprawa wyposażenia dydaktycznego (67- 18,46%),
- poprawa infrastruktury (58 – 15,98%),
- poprawa współpracy z innymi instytucjami (33 – 9,09%),
- wzrost kompetencji nauczycieli (26 – 7,16%).

Ciekawym jest spostrzeżenie mające najwięcej wskazań – poprawa współpracy w rodzinach. Dotyczy to pracy szkół i nauczyciele widzą potrzebę pogłębienia tej współpracy.

13. Jakie słabe strony ma Pani/Pana zdaniem oświata w gminie Świecie?

Słabe strony oświaty to zdaniem nauczycieli:

- słabe wynagrodzenie nauczycieli (16- 23,88%),
- dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli (13 – 19,40%),
- brak psychologów w szkołach (8- 11,94%),
- brak stałej opieki medycznej (5 – 7,45%).

Odpowiedzi udzieliło 67 nauczycieli.

14. Jakie mocne strony ma Pani/Pana zdaniem oświata w gminie Świecie?

Odpowiedzi udzieliło 204 nauczycieli. Do najważniejszych mocnych stron oświaty w gminie Świecie respondenci zaliczyli:

- wysokie kompetencje nauczycieli (39 – 19,12%),
- dobrze wyposażone sale lekcyjne (32 – 15,69%),
- baza lokalowa (19 – 9,31%),
- bogata oferta zajęć dodatkowych (16 – 7,84%),
- stypendia dla uczniów (14 – 6,86%),
- poczucie bezpieczeństwa nauczycieli i uczniów (14 – 6,86%),
- obiekty sportowe (14 – 6,86%),
- zatrudnienie nauczycieli w trakcie reformy (12 – 5,88%).

Część odpowiedzi nie współgra z wcześniejszymi wskazaniami, np. w pyt.11 brak oferty zajęć dodatkowych, a tu bogata oferta zajęć dodatkowych, w pyt.11 brak odpowiedniego wyposażenia w szkole, a tu dobrze wyposażone sale lekcyjne. Jednak całość ankiety jest ciekawym materiałem, który warto głęboko przeanalizować.

6.1.3. Ankieta dla uczniów

W ankietowaniu wzięło udział 1450 uczniów

1. Czy lubisz obecnie swoją szkołę?

Lubię ją bardzo lub lubię ją odpowiedziało 923 uczniów – 63,74%, natomiast 525 uczniów- 36,26% odpowiedziało, że lubi szkołę tylko trochę lub nie lubi jej wcale.

Wynik ten można różnie komentować. Niemniej większość uczniów lubi swoją szkołę. Jednak odsetek uczniów, którzy nie lubią swojej szkoły lub lubią ją tylko trochę jest dosyć duży, a to oznacza, że uczniowie ci borykają się z różnymi problemami, których często nie potrafią rozwiązać.

2. Jak wychowawca ocenia Ciebie jako ucznia w porównaniu z innymi kolegami z klasy?

Wychowawca klasy sądzi, że jako uczeń jestem: *bardzo dobry* lub *dobry* uważa 1137 uczniów – 78,63%, a że jestem *przeciętny*(268) lub *poniżej przeciętny* uważa 309 uczniów – 309 – 21,39%.

Widać, że zdecydowana większość nauczycieli pozytywnie motywuje uczniów do nauki.

3. Czy czujesz się obciążony nauką i obowiązkami szkolnymi?

Na tak postawione pytanie 570 uczniów- 39,42% odpowiedziało, że wcale nie czują się obciążeni lub że są mało obciążeni. Natomiast 828 uczniów – 60,72% uznało, że są dość dużo(595) lub bardzo dużo obciążeni.

Odpowiedzi te wskazują, że znaczna część uczniów ma rozmaite problemy z przyswojeniem nauczanego materiału. Jak to zmniejszyć godząc efekty nauczania z realizacją podstawy programowej, wybór metod nauczania w połączeniu z jego organizacją w szkole to istotne pytania domagające się odpowiedzi.

4. W jakim stopniu zgadzasz się z każdym z podanych niżej stwierdzeń?

Moi RODZICE oczekują ode mnie zbyt wielu osiągnięć w szkole:

- zdecydowanie zgadzam się - 144,

- zgadzam się - 255,

- trudno mi powiedzieć - 480,

- nie zgadzam się- 354,
  - zdecydowanie nie zgadzam się -213.
- Moi NAUCZYCIELE oczekują ode mnie zbyt wielu osiągnięć w szkole-
- zdecydowanie zgadzam się - 118,
  - zgadzam się - 246,
  - trudno mi powiedzieć - 642,
  - nie zgadzam się - 265,
  - zdecydowanie nie zgadzam się -156

27,59% uczniów uważa, że rodzice mają zbyt duże oczekiwania oraz nieco mniej, bo 25,51% nauczycieli. Natomiast 39,21% jeśli chodzi o rodziców oraz 29,50% jeśli chodzi o nauczycieli uczniów uważa, że ani rodzice, ani nauczyciele nie mają zbyt wysokich wymagań.

5.Przeczytaj uważnie podane niżej stwierdzenia, które dotyczą Twojej SZKOŁY. Zaznacz, w jakim stopniu zgadzasz się z każdym z nich.

- a) *Uczniowie uczestniczą w ustalaniu regulaminu i innych przepisów* - zdecydowanie zgadzam się – 208, zgadzam się – 289, trudno mi powiedzieć – 479, nie zgadzam się- 243, zdecydowanie nie zgadzam się -213;
- b) *Uczniowie są traktowani zbyt surowo* - zdecydowanie zgadzam się – 88, zgadzam się – 201., trudno mi powiedzieć – 438, nie zgadzam się- 424, zdecydowanie nie zgadzam się -288;
- c) *Regulamin obowiązujący w szkole jest sprawiedliwy i słuszny* - zdecydowanie zgadzam się – 233, zgadzam się – 420, trudno mi powiedzieć – 377, nie zgadzam się- 180, zdecydowanie nie zgadzam się -122;
- d) *Szkola jest miejscem, w którym lubimy przebywać* - zdecydowanie zgadzam się – 172, zgadzam się – 411, trudno mi powiedzieć – 443, nie zgadzam się- 226, zdecydowanie nie zgadzam się -171;
- e) *Mam poczucie, że przynależę do tej szkoły* - zdecydowanie zgadzam się – 367, zgadzam się – 519, trudno mi powiedzieć – 346, nie zgadzam się- 86, zdecydowanie nie zgadzam się -102.

Twierdzenie a) -34,71% uczniów zgadza się ale 31,84% nie zgadza się; pozostali nie mają zdania. Prawdopodobnie w szkołach nieco brakuje omawiania takich tematów przez uczniów uczestniczących w ustalaniu regulaminów z resztą klasy.

Twierdzenie b) - 20,08% uczniów zgadza się ale 49,48% nie zgadza się; pozostali nie mają zdania.

Blisko 50% uczniów uważa, że nie są traktowani zbyt surowo jednak 20% uważa inaczej. Jest to temat wymagający dodatkowego rozeznania, a dotyczy prawdopodobnie reakcji na zachowania trudne.

Twierdzenie c) - 52,58% uczniów zgadza się ale 21,09% nie zgadza się; pozostali nie mają zdania. Wynik dobry niemniej potwierdza uwagę z ppkt. a).

Twierdzenie d) - 40,97% uczniów zgadza się ale 27,90% nie zgadza się; pozostali nie mają zdania.

Jak widać 41% uczniów lubi szkołę. Pozostali albo nie mają zdania(31,13%) albo jej nie lubią. Jest to wyraźne wskazanie do zmiany na którą wskazywały moim zdaniem ankiety rodziców i nauczycieli.

Twierdzenie e) - 62,39% uczniów zgadza się ale 13,24% nie zgadza się; pozostali nie mają zdania.

Wyrażone poczucie przynależności do szkoły przez ponad 62% uczniów to wskaźnik dający duże prawdopodobieństwo na sukces przemysłanych zmian, które wydają się bardzo potrzebne naszym szkołom.

6. Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

To ważne pytanie na które pozytywnie udzieliło odpowiedź 954 uczniów(66,30%)-z tego zawsze 459 uczniów(31,90%) i często 495 uczniów(34,40%). Natomiast 185 uczniów (12,86%) nie ma poczucia bezpieczeństwa w szkole. Pozostali, 300 uczniów(20,85%), wskazali, że czują się bezpiecznie czasami.

Oznacza to, że poczucie zagrożenia w naszych szkołach dotyka 33,70% uczniów. Jest to wskaźnik, który wymaga podjęcia dokładnych analiz i rozmów z uczniami na temat tej sytuacji.

7. Jak często myślisz, że chodzenie do szkoły jest nudne?

Na pytanie to 679 uczniów (46,80%) odpowiedziało, że myśli tak bardzo często(388) lub często(291), a 425 uczniów(29,29%) stwierdziło, że myśli tak czasami. Pozostali, 347 uczniów (23,91%) o szkole tak nie myśli.

Odpowiedzi uczniów wskazują na konieczność zmiany metod i organizacji pracy z uczniami.

8. Podane niżej stwierdzenia dotyczą Twoich NAUCZYCIELI. Zaznacz w jakim stopniu zgadzasz się z każdym z nich.

a) *W mojej klasie jestem zachęcany do wyrażania własnych poglądów* – 716 uczniów(49,90%) zgadza się z tym twierdzeniem, 242 (16,86%) nie zgadza się z takim twierdzeniem, a 477 uczniów(33,24%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

b) *Nasi nauczyciele traktują nas dobrze i sprawiedliwie* – 866 uczniów (60,60%) uważa, że nauczyciele dobrze i sprawiedliwie traktują uczniów, 232 uczniów(16,24%) jest zdania przeciwnego, a 331 uczniów (23,16%) nie ma wyrobionego zdania.

c) *Mogę liczyć na dodatkową pomoc nauczycieli, gdy jej potrzebuję* – 1036 uczniów (71,94%) twierdzi, że może liczyć na pomoc nauczycieli zawsze gdy jej tylko potrzebuje, 131 uczniów (9,10%) jest zdania przeciwnego, a 273 uczniów(18,96%) nie ma wyrobionego zdania.

d) *Moi nauczyciele interesują się mną jako człowiekiem* - 731 uczniów (50,55%) twierdzi, że nauczyciele interesują nimi jako ludźmi, 233 uczniów (16,11%) jest zdania przeciwnego, a 482 uczniów(33,33%) nie ma wyrobionego zdania.

Warto zauważyć, że większość uczniów ceni swoich nauczycieli. Jest natomiast grupa uczniów, którzy nie mają wyrobionego poglądu, bądź nie chcą zajmować jasnego stanowiska w poruszanych kwestiach.

9. Kolejne stwierdzenia dotyczą KOLEGÓW w Twojej klasie gdzie:

- *Uczniowie w mojej klasie lubią przebywać ze sobą* – 220 uczniów (71,90%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 28 uczniów (9,15%). Natomiast 58 uczniów stwierdziło, że to przebywanie z sobą ma miejsce „czasem”.

- *Większość uczniów w mojej klasie to osoby życzliwe i chętnie do pomocy* - 151 uczniów (49,35%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 72 uczniów (23,53%). Natomiast 83 uczniów stwierdziło, że ta życzliwość ma miejsce „czasem”.

- *Jestem akceptowany przez pozostałych kolegów w klasie takim, jakim jestem* – 208 uczniów (68,65%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 40 uczniów (13,20%). Natomiast 15 uczniów stwierdziło, że ta akceptacja ma miejsce „czasem”.

Pytanie pokazuje jaki jest średni poziom relacji pomiędzy uczniami w szkole. Widać, że nie jest najgorzej skoro 71.90% twierdzi, że uczniowie lubią przebywać ze sobą. Nie mniej warto przeprowadzać ankiety badające relacje między uczniami i „wyłapać” tych odrzuconych aby im pomóc.

10. Trzy następne stwierdzenia dotyczą Twoich RODZICÓW

- *Moi rodzice są gotowi mi pomóc, jeśli mam jakieś kłopoty w szkole* - 284 uczniów (92,81%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 7 uczniów (2,27%). Natomiast 15 uczniów (4,9%) stwierdziło, że ta pomoc ma miejsce „czasem”.

- *Moi rodzice chętnie przychodzą do szkoły, aby rozmawiać z nauczycielami* - 192 uczniów (62,75%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 46 uczniów (15,03%). Natomiast 67 uczniów (21,90%) stwierdziło, że ma miejsce „czasem”.

- *Moi rodzice zachęcają mnie, abym dobrze uczył się w szkole* - 270 uczniów (88,24%) stwierdziło, że to prawda, a zdania przeciwnego było 12 uczniów (3,92%). Natomiast 24 uczniów (7,84%) stwierdziło, że ma miejsce „czasem”.

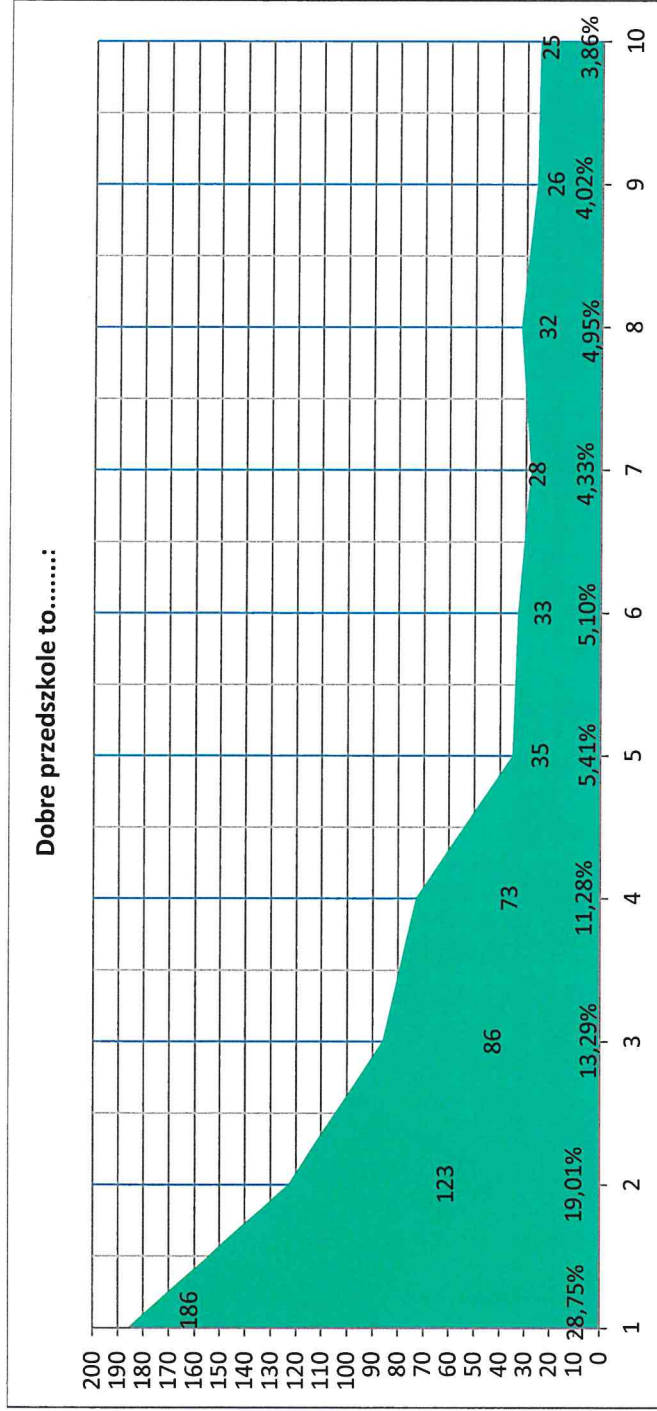
Odpowiedzi uczniów są bardzo budujące. Widać, że rodzicom bardzo zależy na ich dzieciach. Niemniej drugie wskazanie implikuje wniosek o rozwijaniu współpracy z rodzicami. Osobnym problemem są rodzice nie interesujący się sytuacją ich dzieci w szkole. Choć to niewielki procent to jednak wymaga on organizacji szczególnej pomocy dla dzieci i mimo wszystko prób oddziaływania na rodziców.

6.2. Wyniki ankiet dla rodziców

Szkoły i przedszkola ogólnie

Wykres 15

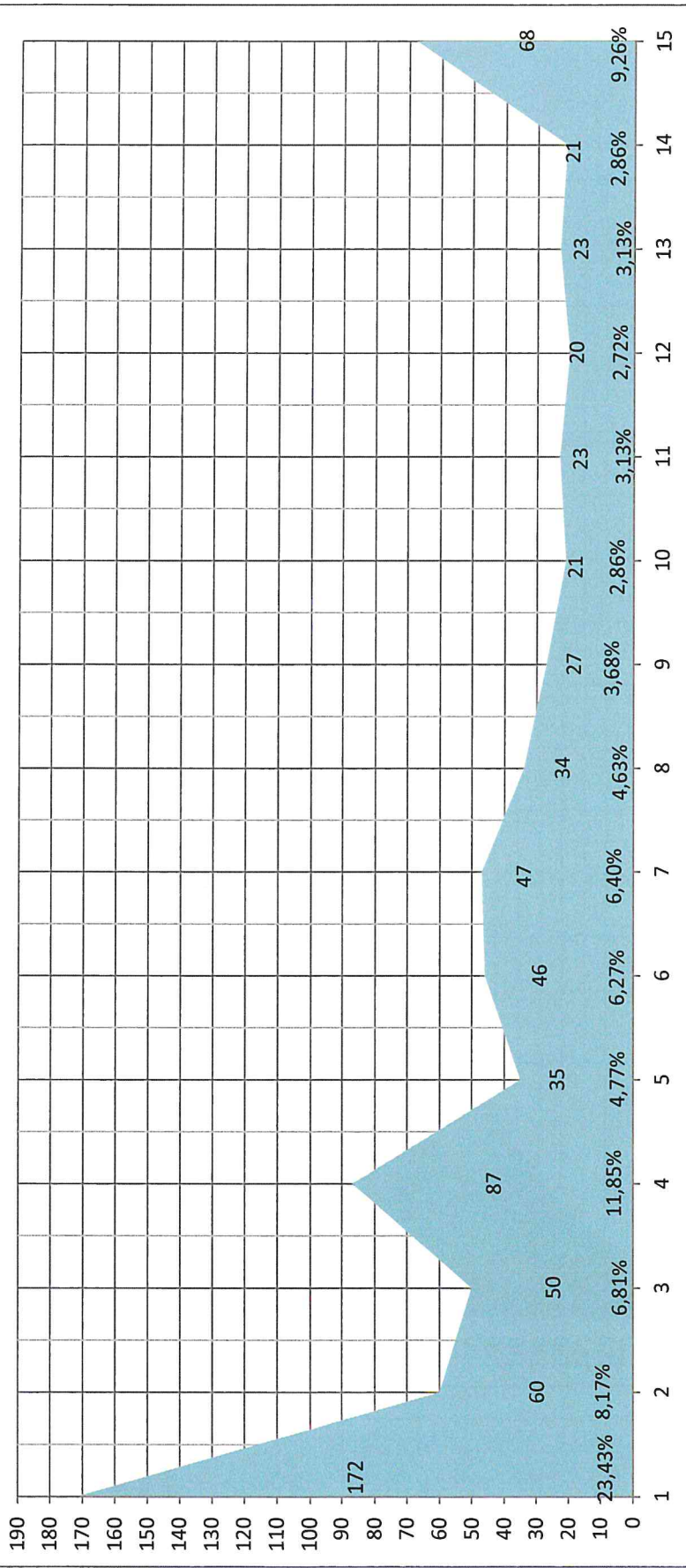
- 1 bezpieczne przedszkole 186
- 2 przyjazne przedszkole 123
- 3 takie, które uczy, bawi, rozwija 86
- 4 lubiane przez dzieci 73
- 5 dobrze przygotowujące do dalszej edukacji 35)

- 6 w których panuje miła atmosfera 33
- 7 takie, które ma dobrze wykwalifikowaną kadrę 28
- 8 nowoczesne 32
- 9 wspierające 26
- 10 inne* 25

- inne*
- małe 2
  - uczące szacunku do innych 4
  - długo otwarte 6
  - prywatne przedszkola 1
  - integracyjne 7
  - dobra baza dydaktyczna 3
  - tradycyjne 1
  - współpracujące z rodzicami 1

Wykres 16

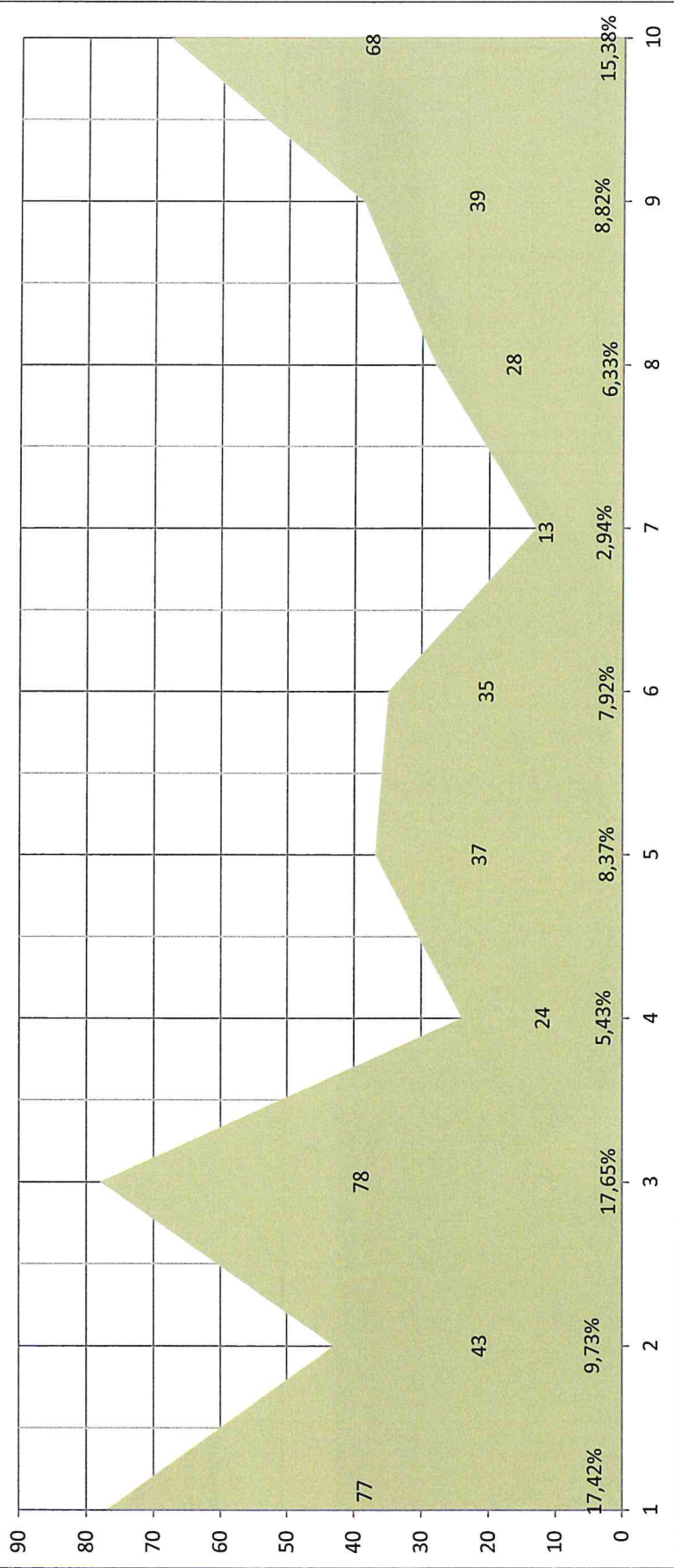
Dobra szkoła to.....:

1 bezpieczna szkoła 172	9 lubiana przez uczniów 27	inne*:	- kreatywna 16
2 otwarta na potrzeby i możliwości ucznia 60	10 miejsce do nauki, rozwoju, zabawy 21		-nowoczesna 19
3 mająca dobry kontakt z uczniami 50	11 tolerancyjna 23		-w której uczniowie są traktowani sprawiedliwie 19
4 przyjazna 87	12 motywująca do nauki 20		-sprawująca opiekę świetlicową 3
5 mająca wykwalifikowaną kadrę pasjonatów 35	13 dobra do kontynuacji dalszej edukacji 23		-bez ocen 1
6 rozwijająca zainteresowania 46	14 potrafiąca rozwiązywać problemy uczniów 21		-mała 2
7 o wysokim poziomie nauczania 47	15 inne*		-szkoła dla wszystkich dzieci 3
8 dbająca o wszechstronny rozwój uczniów 34			-tradycyjna i wartościowa 5

Wykres 17

Gdy myślę o szkołach w gminie Świecie to.....:

- 1 mam pozytywne skojarzenia, ok. 77
- 2 jestem dumny, zadowolony 43
- 3 uważam, że są dobre 78
- 4 wiem, że jest w nich wysoki poziom nauczania 24
- 5 są w nich zbyt liczne klasy 37
- 6 uważam, że są prawidłowo kierowane 35
- 7 dobrze, przygotowująca do kolejnego etapu kształcenia 13
- 8 wiem, że są one przyjazne i tradycyjne 28
- 9 martwię się, czy uczniowie zdobędą opow. umiejętności 39
- 10 inne*

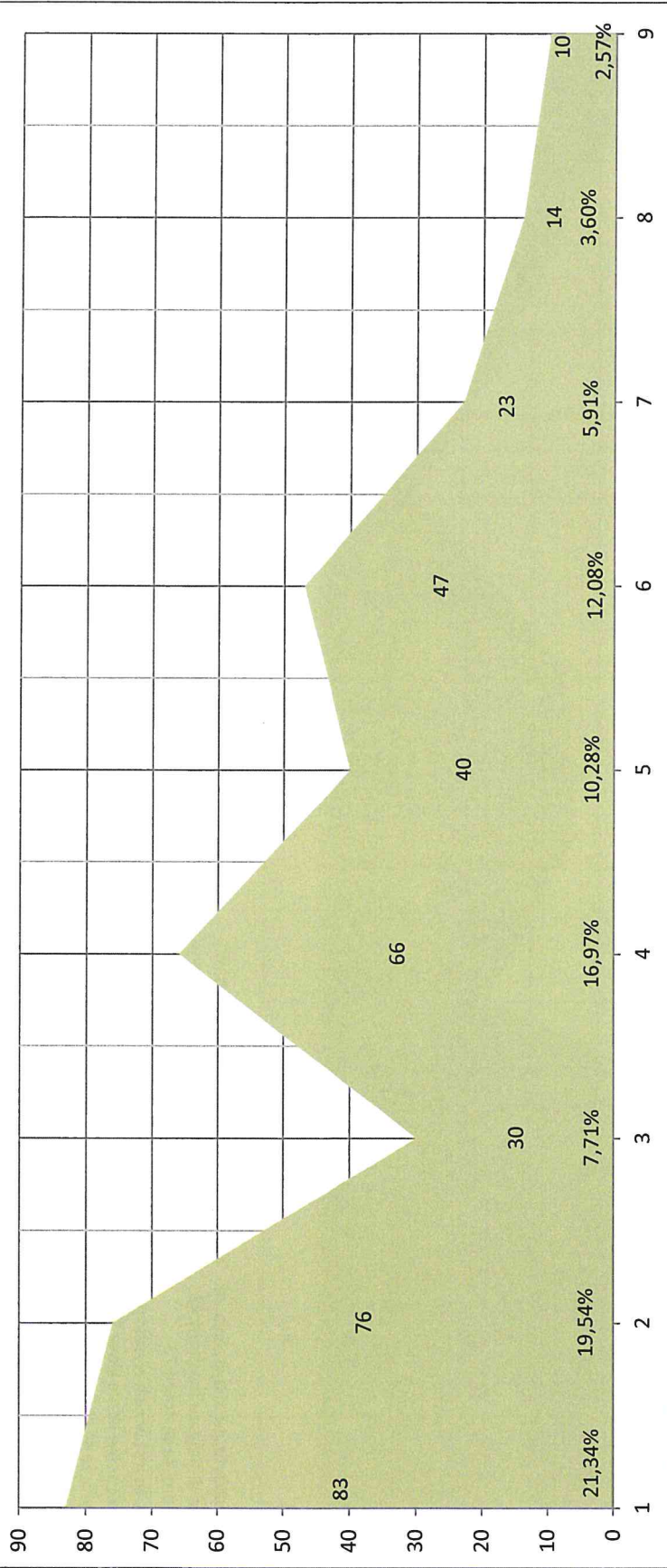
Inne*:

- uważam, że jest w nich wysoki poziom nauczania 13
- dobrze funkcjonują i są dobrze wyposażone 13
- mam mieszane uczucia 9
- jest dużo do zrobienia 10
- mają nierówny poziom 2
- brakuje świetlicy pracującej do godz.17:00 7
- mam na myśli brak wolnych miejsc ,rejonizację 1
- jest w nich zbyt wysoki poziom 3
- są słabo dofinansowane 1
- dbające o dzieci 2
- jest ich mało 2
- jest ich dużo 2
- nie mam zdania 1
- bezpieczne 2

Wykres 18

Gdy myślę o przedszkolach w gminie Świecie to.....:

1 jestem dumny zadowolony 83

2 jest ich za mało 76

3 wiem, że jest w nich dobra opieka 30

4 są bezpieczne 66

5 jest dobrze 40

6 przyjazne 47

7 są dobrze przygotowane 23

8 są zbyt słabo wyposażone w nowoczesny sprzęt 14

9 inne* 9

inne* :

- wiem, że są bardzo dobrze wyposażone 2

- muszą być bardziej otwarte na rodziców 2

- potrzeba im zmiany sposobu wychowania 1

- są znaczne różnice między przedszkolami 1

- jest ich dużo 1

- brak w nich wydłużonego czasu pracy do godz. 17.30 1

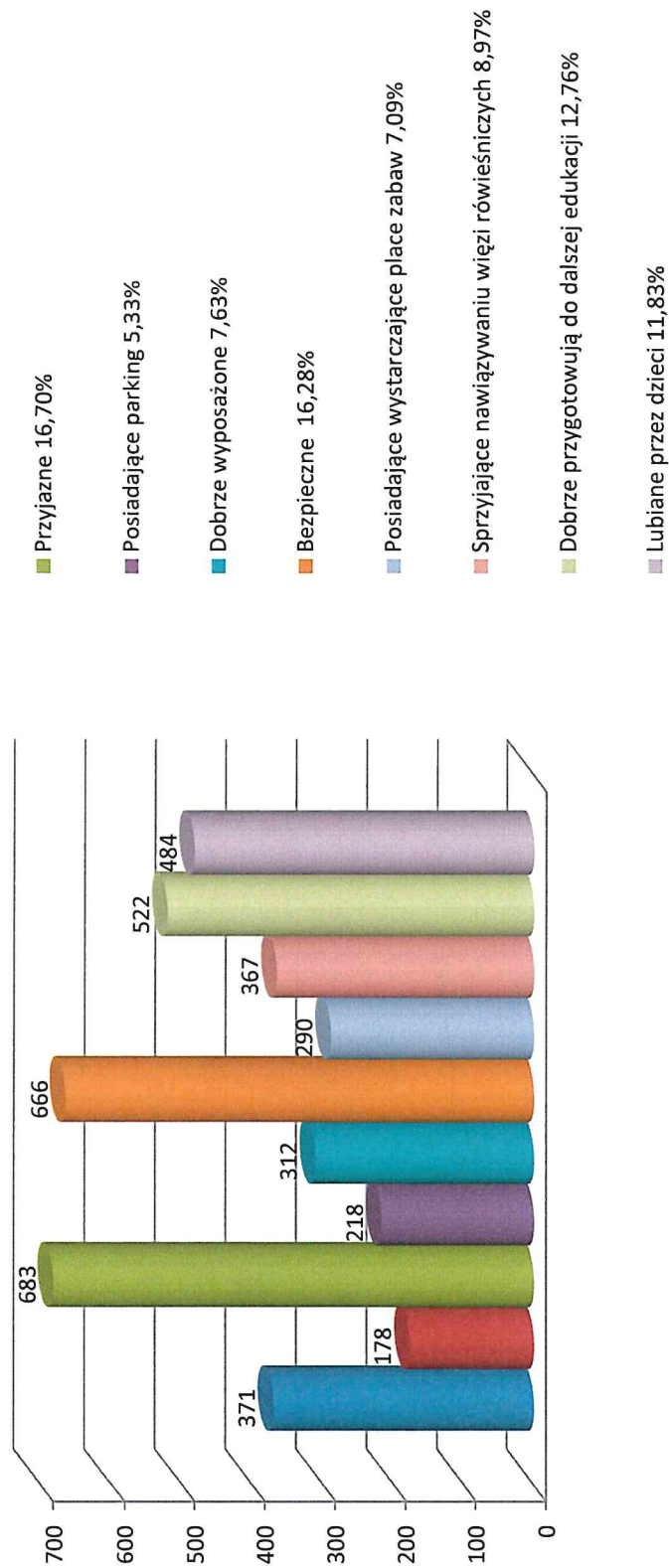
- przydało by się utworzyć więcej oddziałów przedszkolnych w przedszkolach 1

- brak wiedzy 1

Edukacja przedszkolna

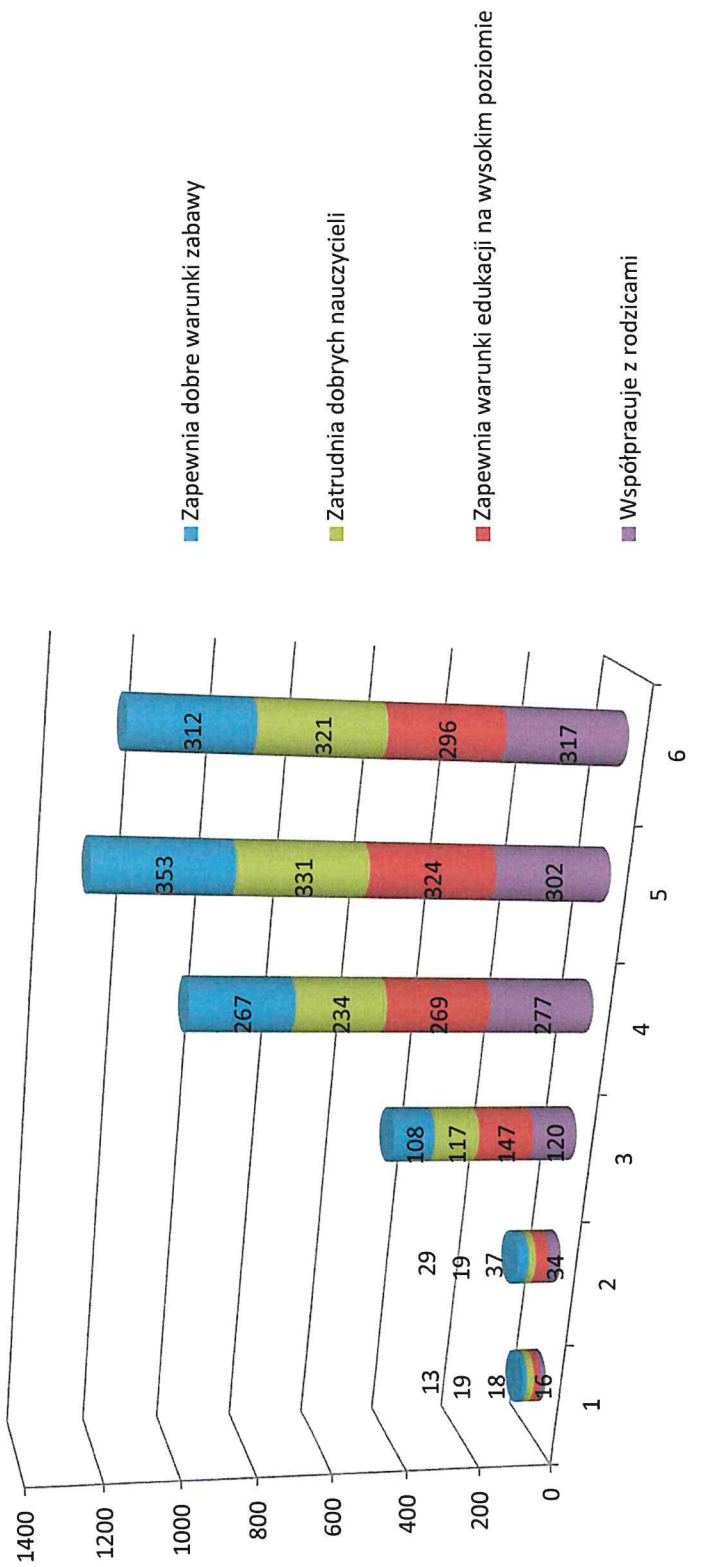
Wykres 19

Pyt.1 Cechy opisujące przedszkole

Wykres 20

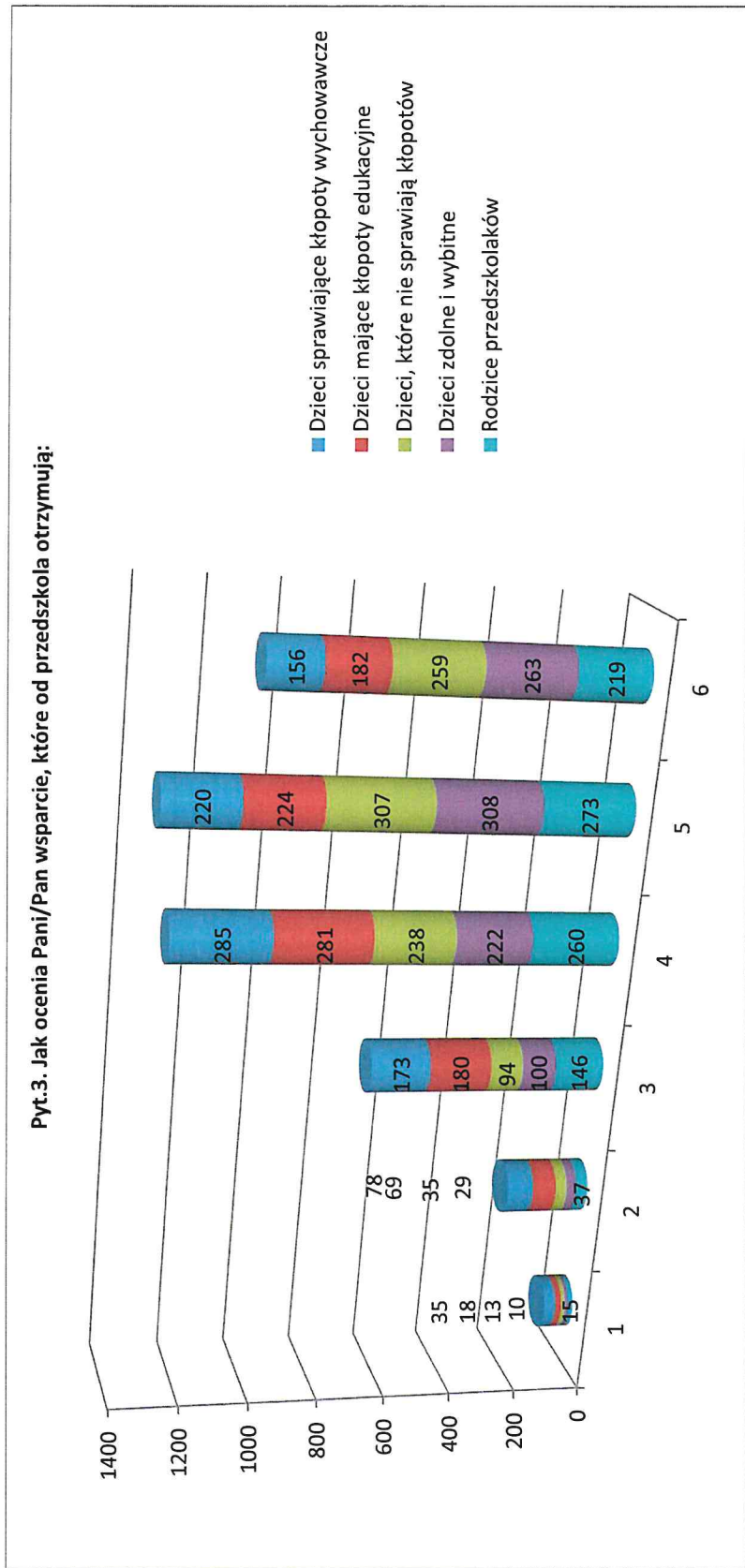
Pyt.2. Na ile poniższe stwierdzenia pasują do przedszkoli w gminie Świecie:

Na ile stwierdzenia pasują do przedszkoli w gminie Świecie	1	2	3	4	5	6
Zapewnia dobre warunki zabawy	13	29	108	267	353	312
Zapewnia warunki edukacji na wysokim poziomie	18	37	147	269	324	296
Zatrudnia dobrych nauczycieli	19	19	117	234	331	321
Współpracuje z rodzicami	16	34	120	277	302	317

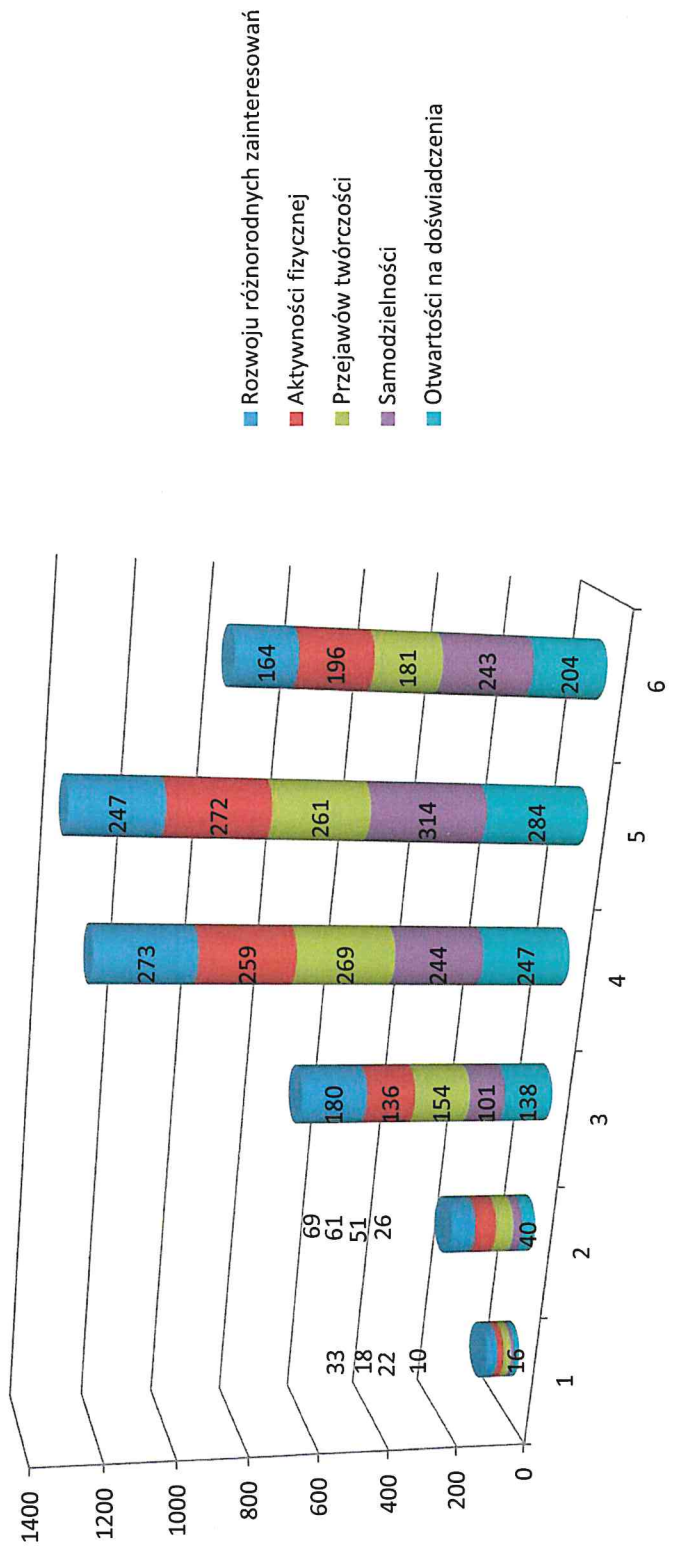
Wykres 21

3. Jak ocenia Pani/Pan wsparcie, które od przedszkola otrzymują:	1	2	3	4	5	6
Dzieci sprawujące kłopoty wychowawcze	35	78	173	285	220	156
Dzieci mające kłopoty edukacyjne	18	69	180	281	224	182
Dzieci, które nie sprawują kłopotów	13	35	94	238	307	259
Dzieci zdolne i wybitne	10	29	100	222	308	263
Rodzice przedszkolaków	15	37	146	260	273	219

Wykres 22

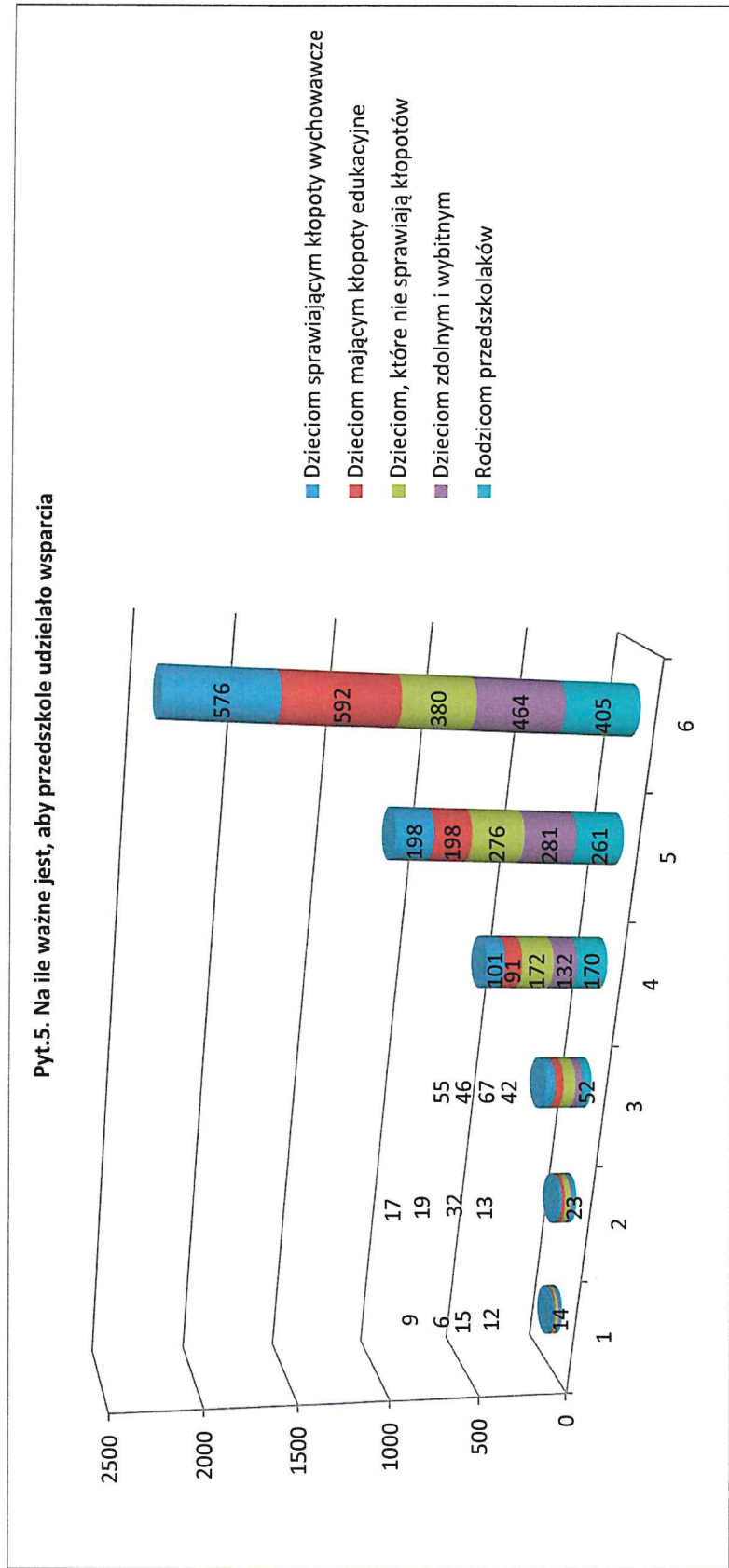
Pyt.4. Na ile przedszkola w gminie Świecie wspierają dzieci w zakresie:

4. Na ile przedszkola w gminie Świecie wspierają dzieci w zakresie:

	1	2	3	4	5	6
Rozwoju różnorodnych zainteresowań	33	69	180	273	247	164
Aktywności fizycznej	18	61	136	259	272	196
Przejawów twórczości	22	51	154	269	261	181
Samodzielności	10	26	101	244	314	243
Otwartości na doświadczenia	16	40	138	247	284	204

Wykres 23

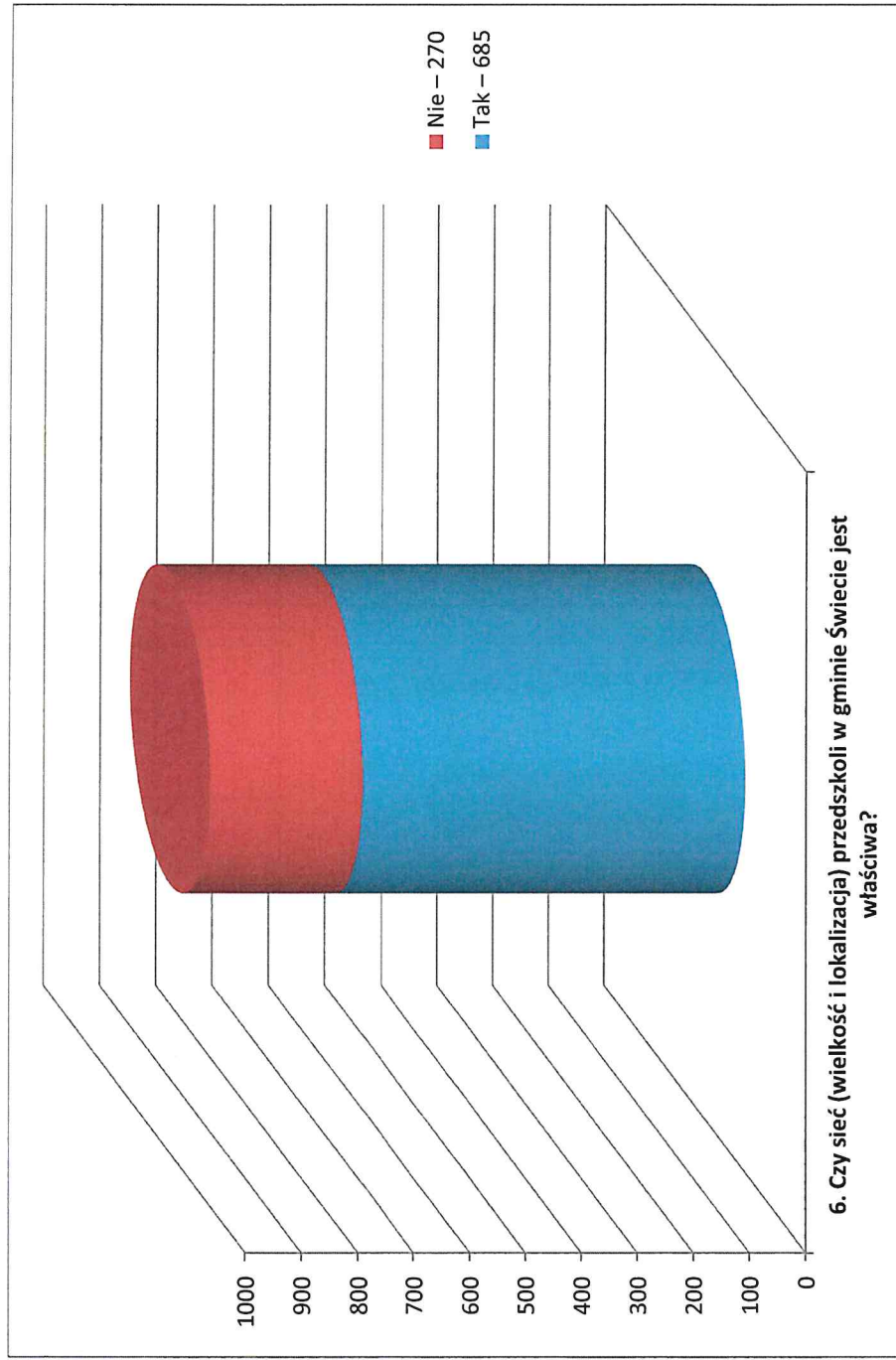

5. Na ile ważne jest, aby przedszkole udzieliło wsparcia:

	1	2	3	4	5	6
Dzieciom sprawiającym kłopoty wychowawcze	9	17	55	101	198	576
Dzieciom mającym kłopoty edukacyjne	6	19	46	91	198	592
Dzieciom, które nie sprawiają kłopotów	15	32	67	172	276	380
Dzieciom zdolnym i wybitnym	12	13	42	132	281	464
Rodzicom przedszkolaków	14	23	52	170	261	405

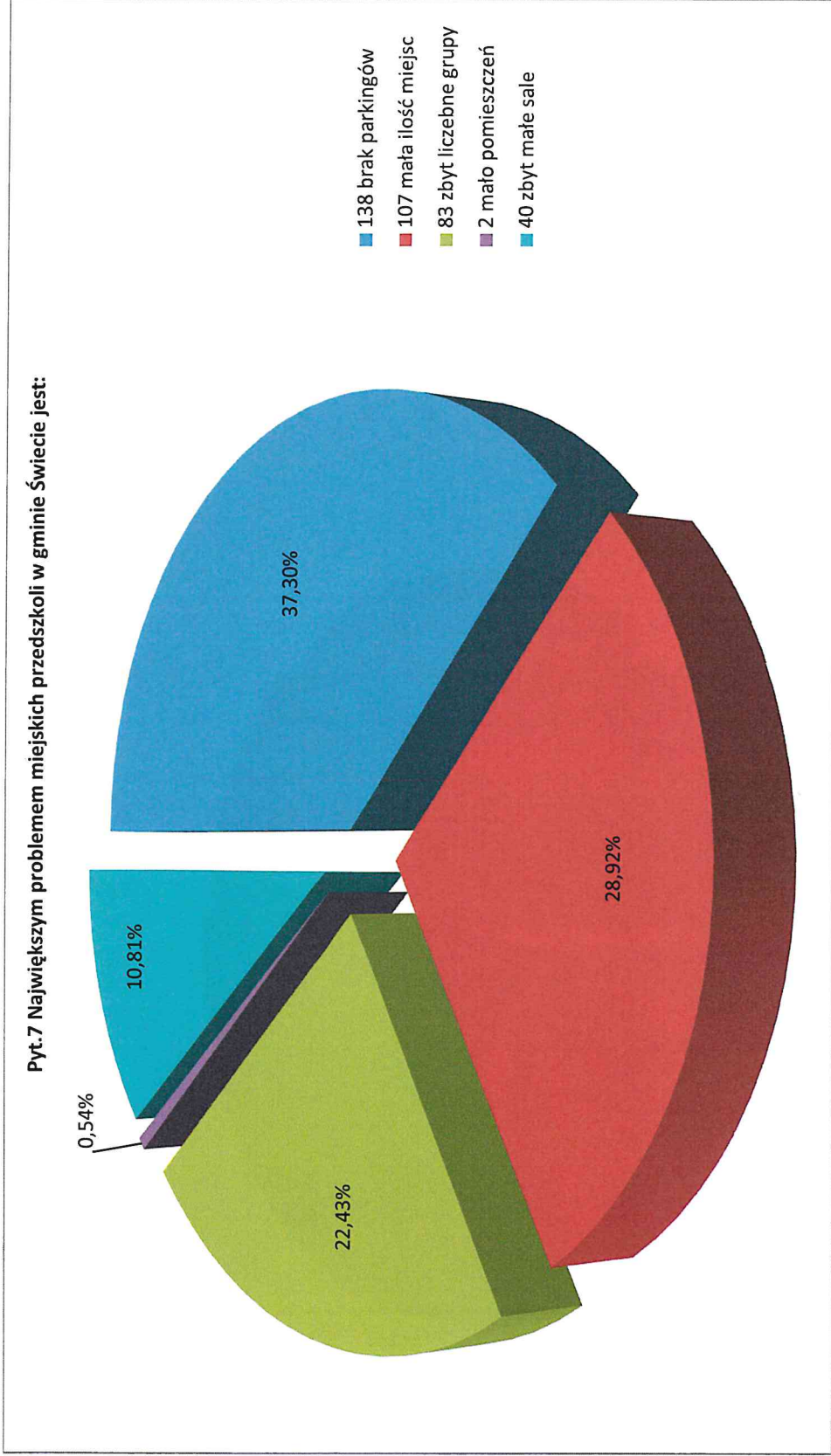

Wykres 24

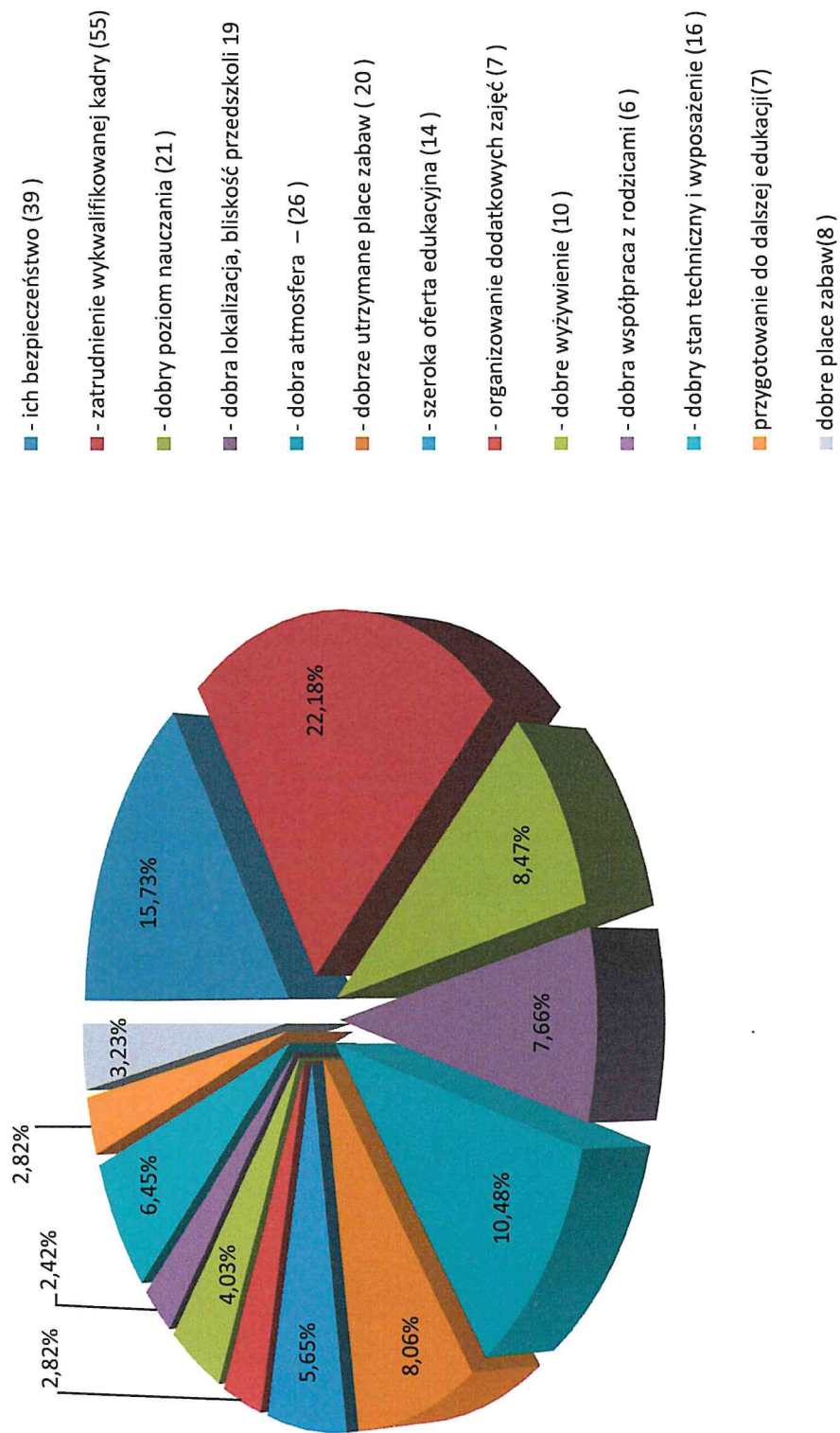
Wykres 25

Pyt.7 Największym problemem miejskich przedszkoli w gminie Świecie jest:

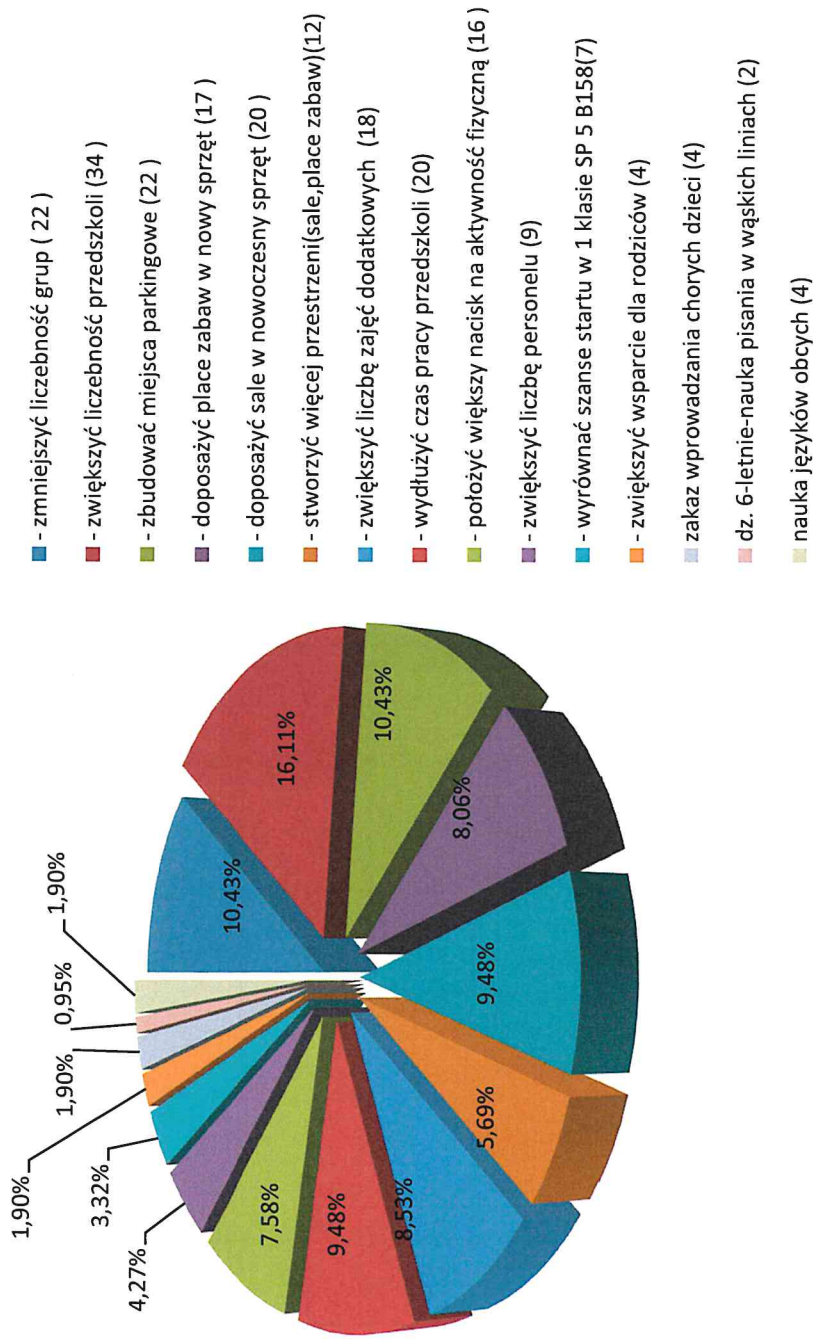
Wykres 26

Pyt.8. Największą zaletą miejskich przedszkoli w gminie Świecie jest:

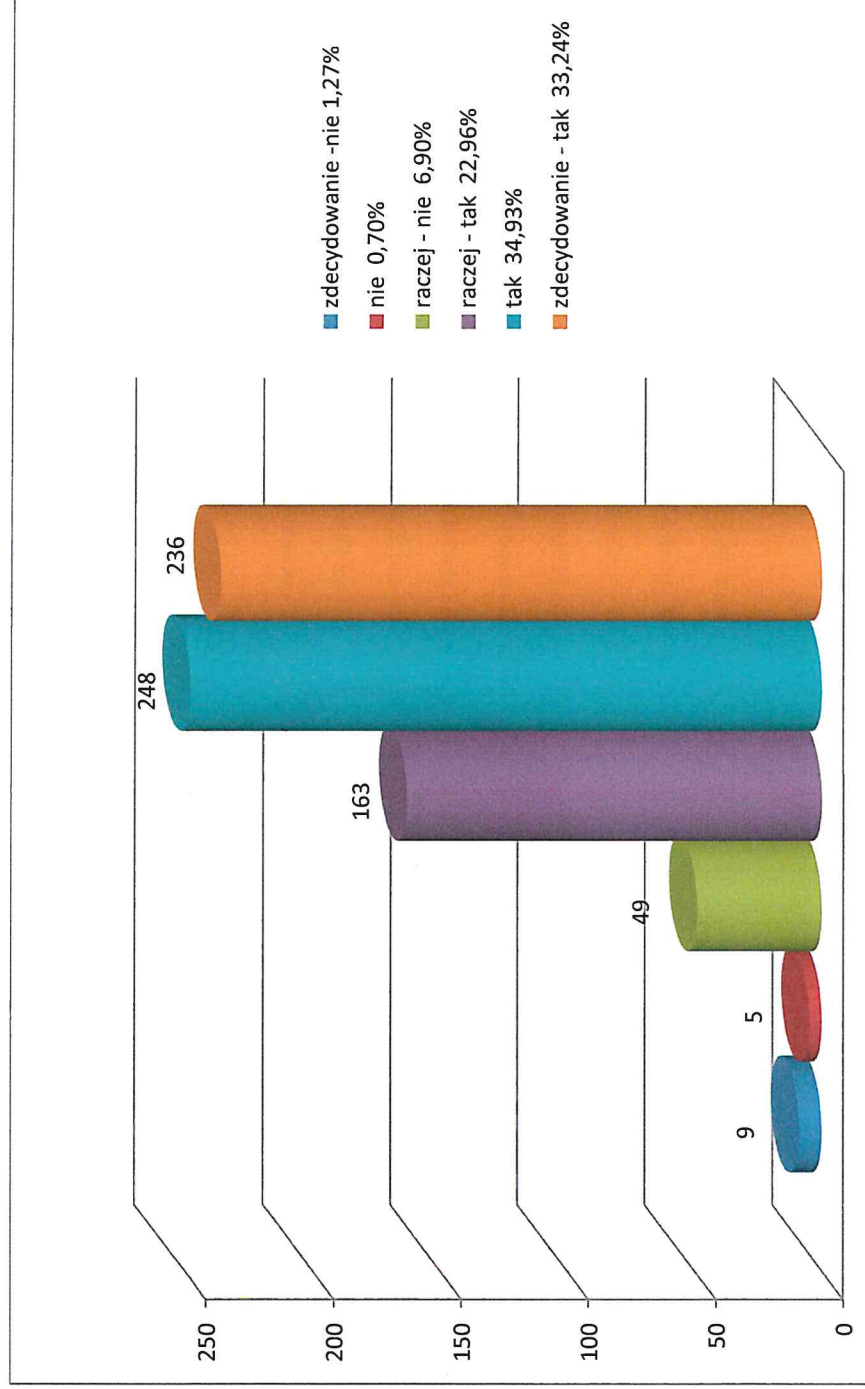

Pyt.9. Jakich zmian w działalności przedszkoli warto byłoby dokonać:

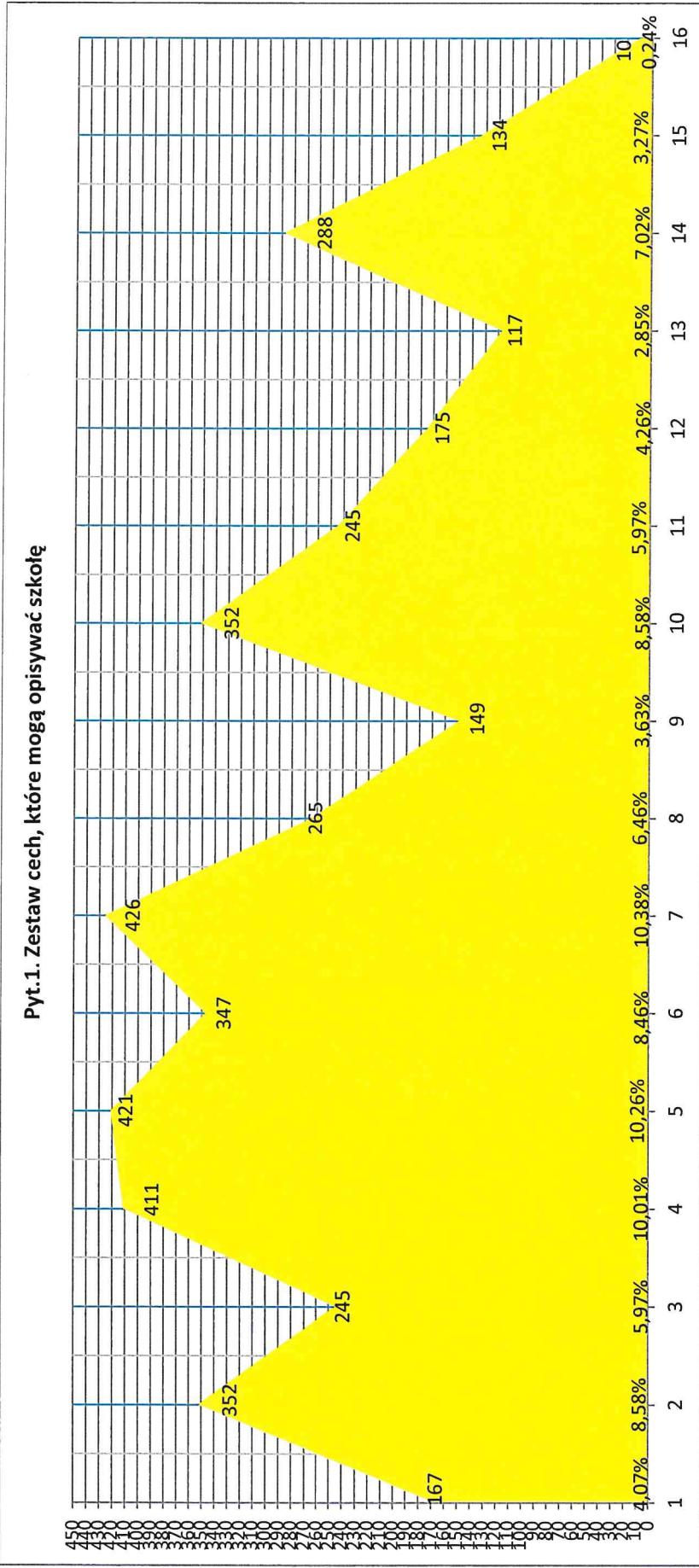
Wykres 28

10. Jak bardzo prawdopodobne jest, że poleciliby Pani / poleciliby Pan swoim znajomym przedszkola w gminie Świecie?

Szkoły Podstawowe

Wykres 29

1-Tradycyjna

2-Nowoczesna

3-Przyjazna

4-Mało liczne klasy

5-Dobrze wyposażona

6-Bezpieczna

7-Motywująca do nauki

8-Sprzyjająca nawiązywaniu więzi rówieśniczych

9-Panuje w niej miła atmosfera

10-Organizująca ciekawe zajęcia dodatkowe przydatne w życiu

11-Ucząca kompetencji kluczowych

12-Ucząca ekonomii

13-Ucząca o sprawach obywatelskich

14-Wspierająca w problemach psychicznych, emocjonalnych

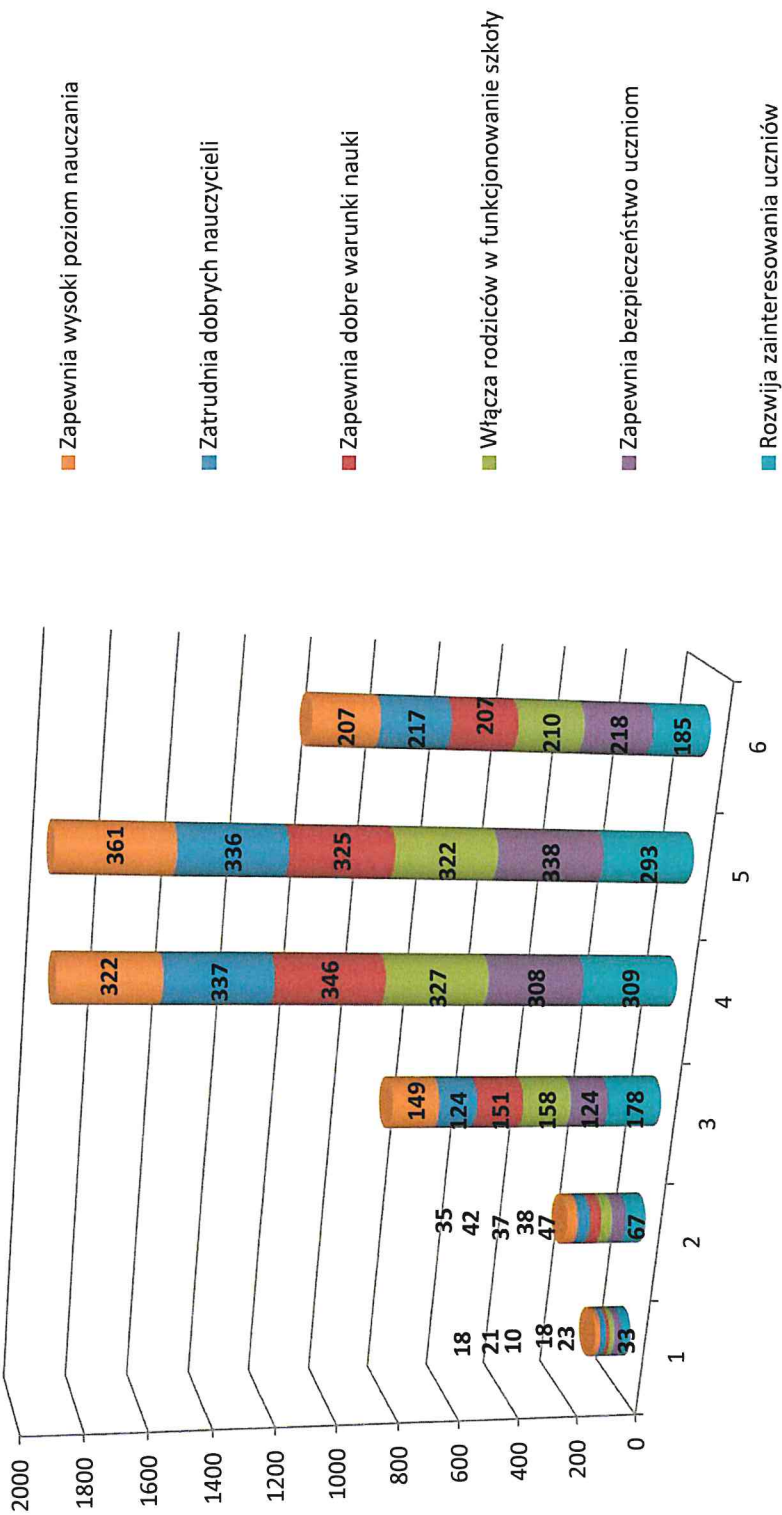
15-Wspierająca uczniów niepełnosprawnych

16-Rozwoju zainteresowań dziecka

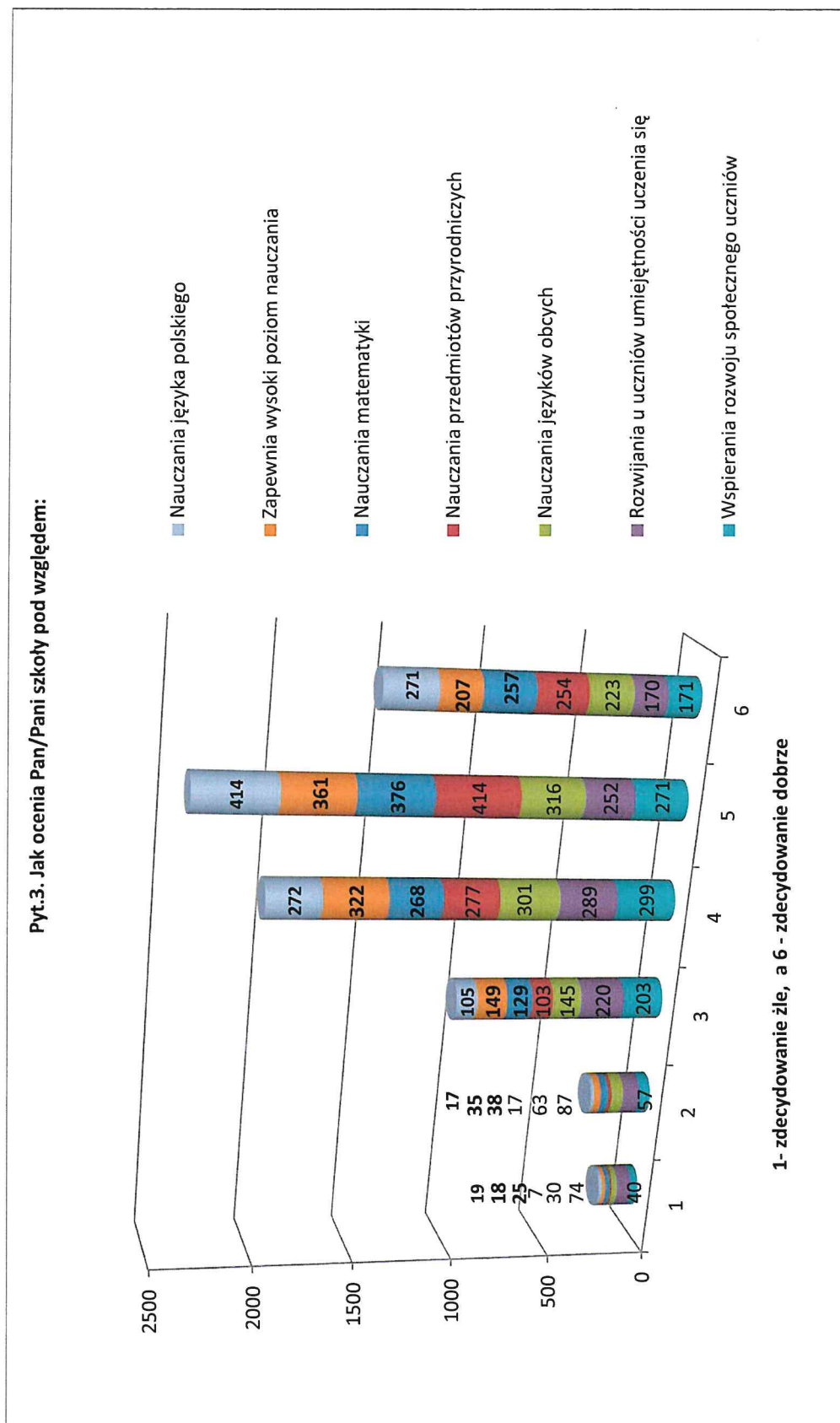
Wykres 30

Pyt.2. Na ile poniższe stwierdzenia pasują do szkół w gminie Świecie:

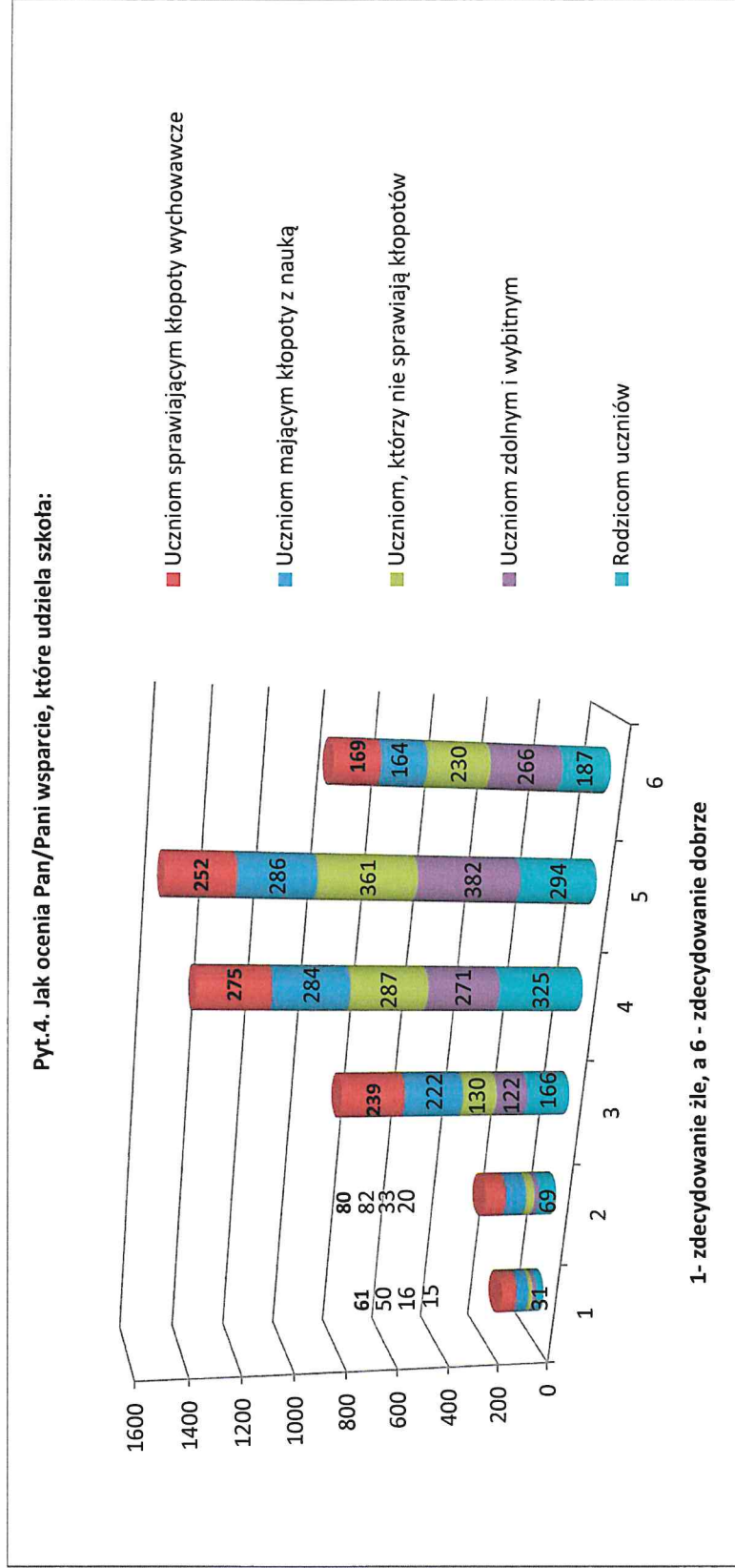

1- zdecydowanie nie pasuje, a 6- zdecydowanie pasuje

Wykres 31

Wykres 32

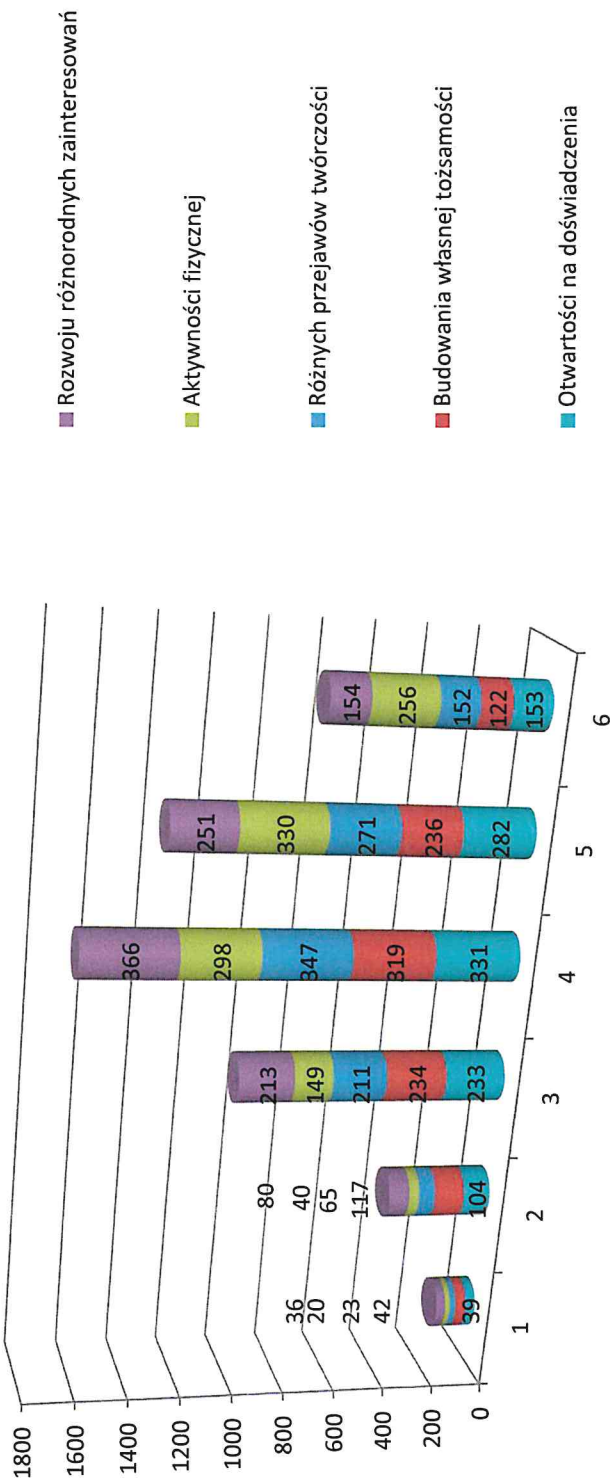

	1	2	3	4	5	6
Uczniom sprawiającym kłopoty wychowawcze	61	80	239	275	252	169
Uczniom mającym kłopoty z nauką	50	33	287	284	286	164
Uczniom, którzy nie sprawiają kłopotów	16	20	222	271	382	230
Uczniom zdolnym i wybitnym	15	69	130	294	266	187
Rodzicom uczniów	31	122	166	325	294	187

Wykres 33

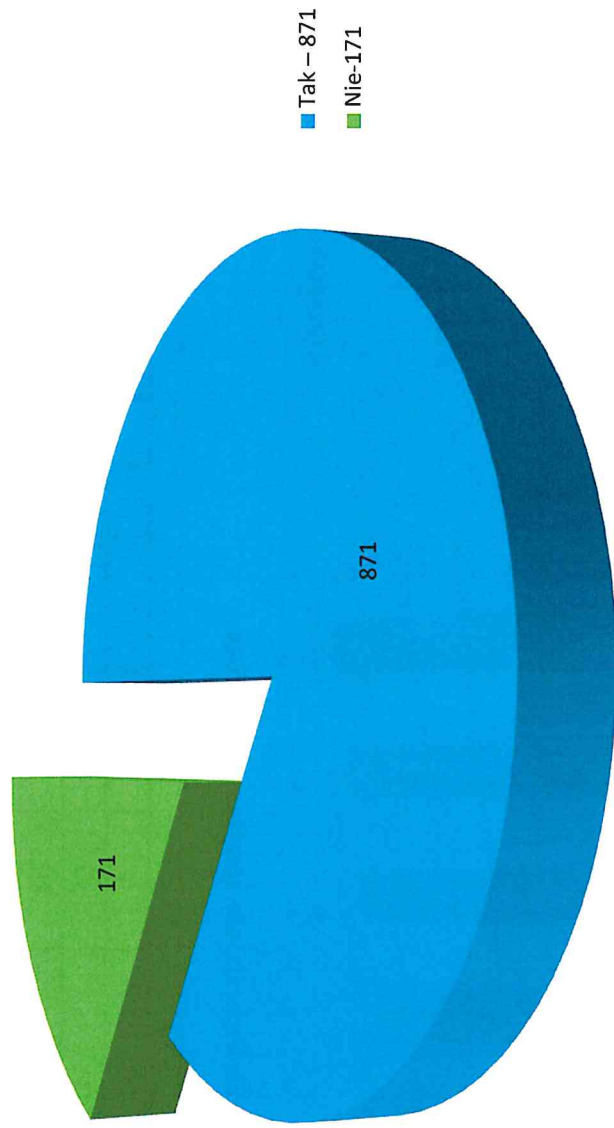
Pyt.5. Na ile szkoły w gminie Świecie wspierają uczniów w zakresie:

1 - zdecydowanie nie wspierają, a 6 - zdecydowanie wspierają

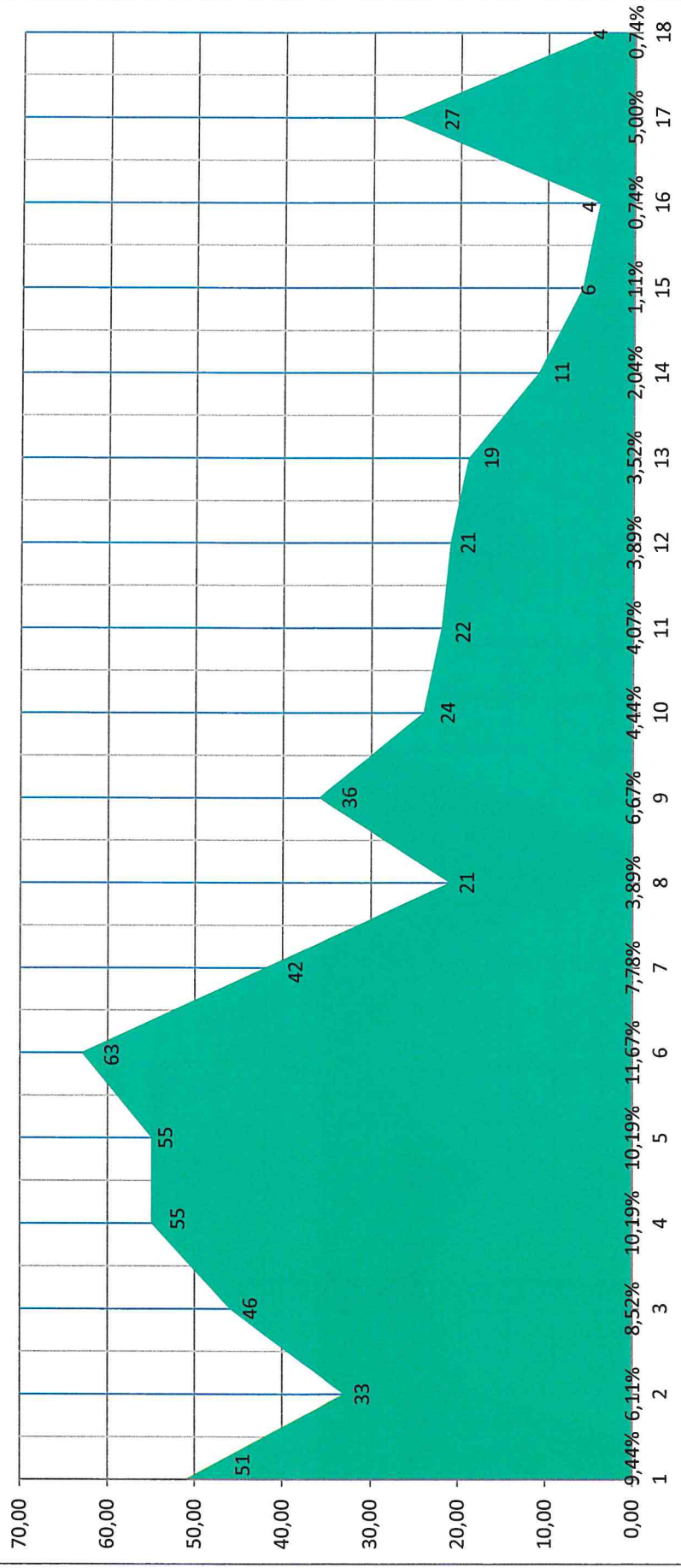
	1	2	3	4	5	6
Rozwoju różnorodnych zainteresowań	36	80	213	366	251	154
Aktywności fizycznej	20	40	149	298	330	256
Różnych przejawów twórczości	23	65	211	347	271	152
Budowania własnej tożsamości	42	117	234	319	236	122
Otwartości na doświadczenia	39	104	233	331	282	153

Pyt. 6. Czy sieć szkół w gminie Świecie jest właściwa?

Wykres 35

Pyt.7. Największą zaletą szkół podstawowych w gminie Świącie jest:

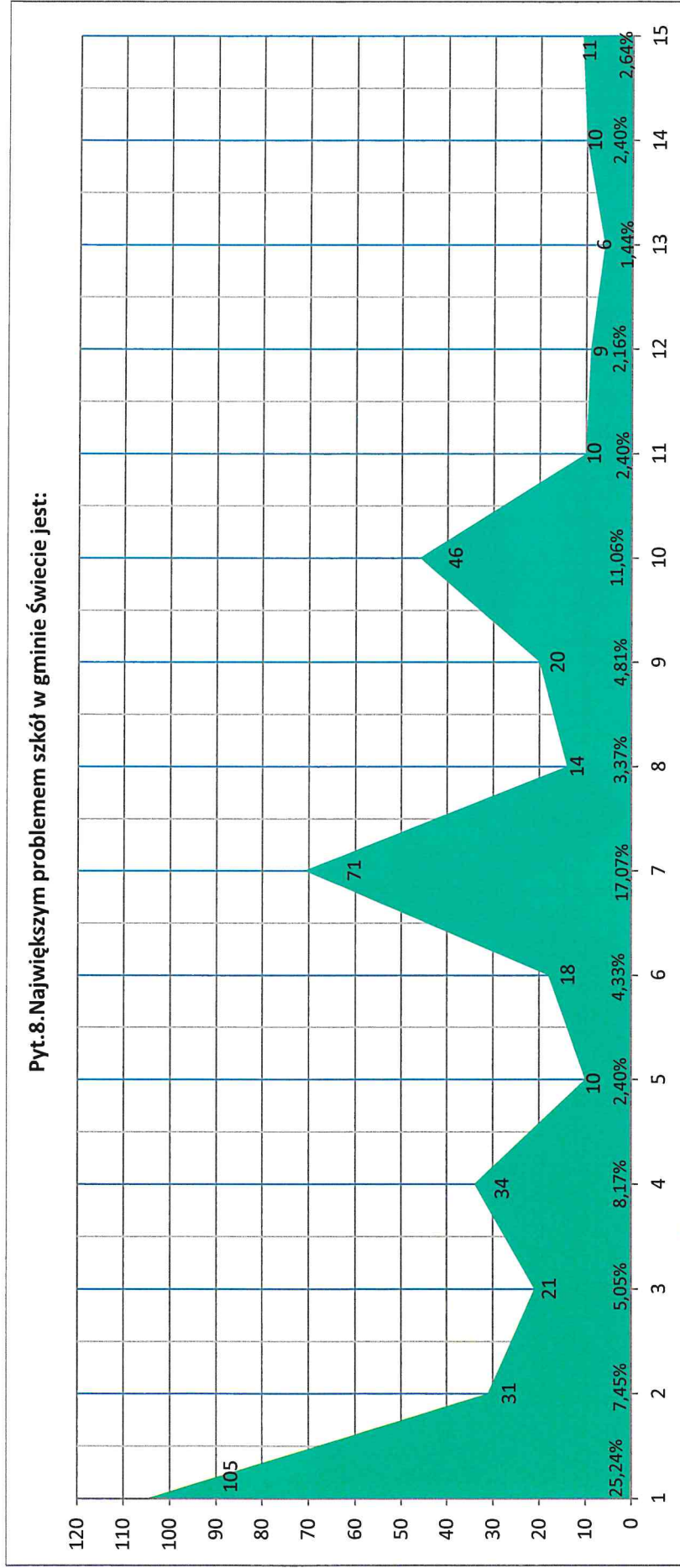
- 1-ich lokalizacja (51)
- 2-wystarczająca ilość (33)
- 3-dobre zaplecze sportowe (46)
- 4-bezpieczeństwo (55)
- 5-wysoki, dobry poziom nauczania (55)
- 6-dobra kadra (63)
- 7-przyjazna atmosfera (42)
- 8-dobra organizacja pracy w szkołach (21)
- 9- dobra oferta edukacyjna (36)

- 10-pomoc uczniom z trudnościami (24)
- 11-wprowadzenie dziennika elektronicznego(22)
- 12-dobry stan techniczny (21)
- 13-wypożyczenie w pomocy (19)
- 14-dbałość o rozwój dzieci (11)
- 15-uczenie tożsamości narodowej, przywiązanie do tradycji (6)
- 16-jednozmianowość (4)
- 17-mniej liczne klasy (27)
- 18-dobra współpraca z rodzicami (4)

Wykres 36

Pyt.8.Największym problemem szkół w gminie Świącie jest:

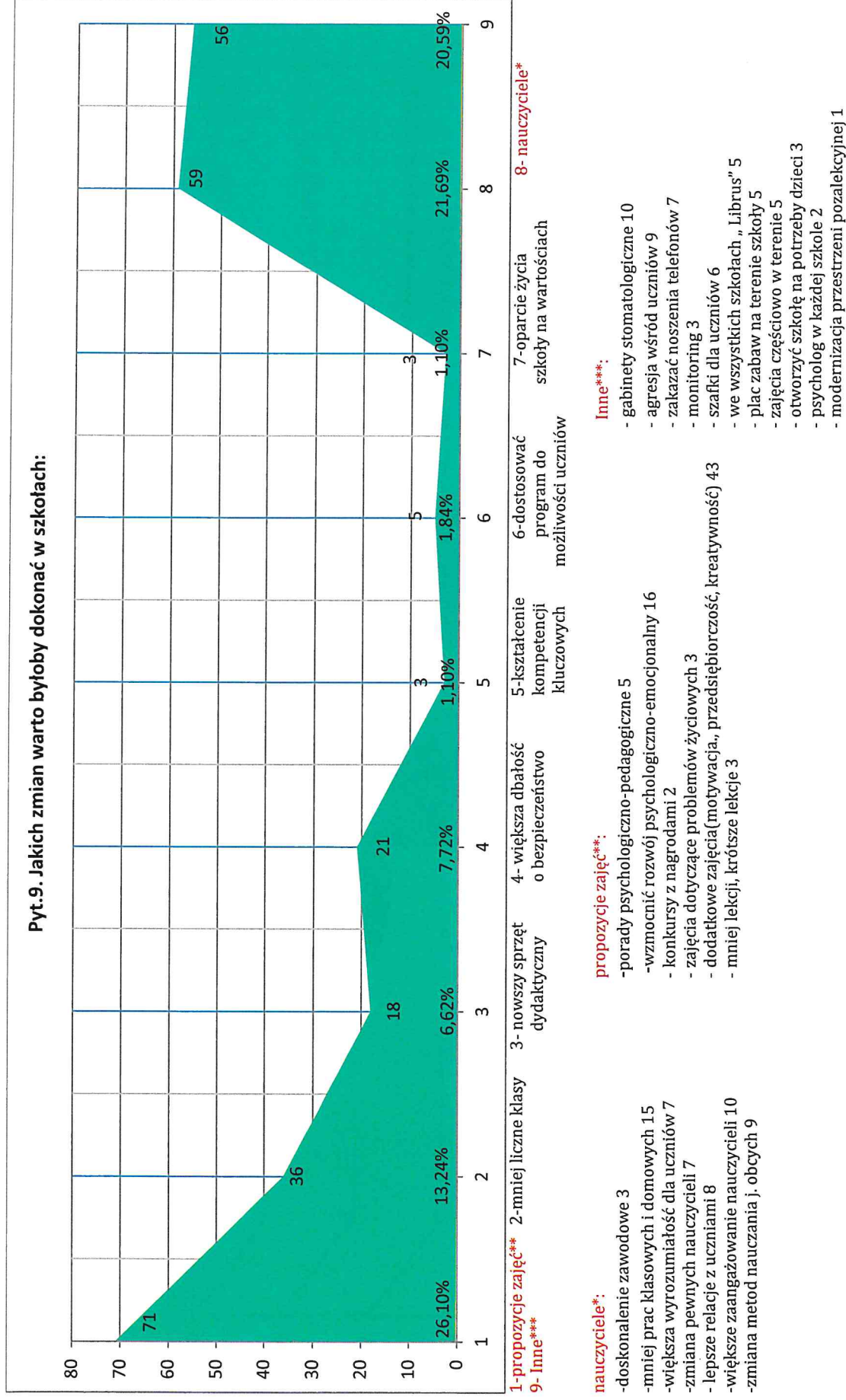

- 1-liczebność uczniów w klasach 105
- 2-bezpieczeństwo 31
- 3-słabe wyposażenie w nowoczesny sprzęt (pracownie) 21
- 4-brak miejsc parkingowych 34
- 5-mała liczba zajęć rozwijających zainteresowania uczniów 10
- 6-brak nowoczesnych metod uczenia 18
- 7- nie radzenie sobie z uczniami o różnych deficytach rozwojowych (problemy z motywacją do działań, zachowaniem, relacjami itp.)71
- 8-brak środków na remonty i pomoce 14
- 9-nauka języka obcego 20

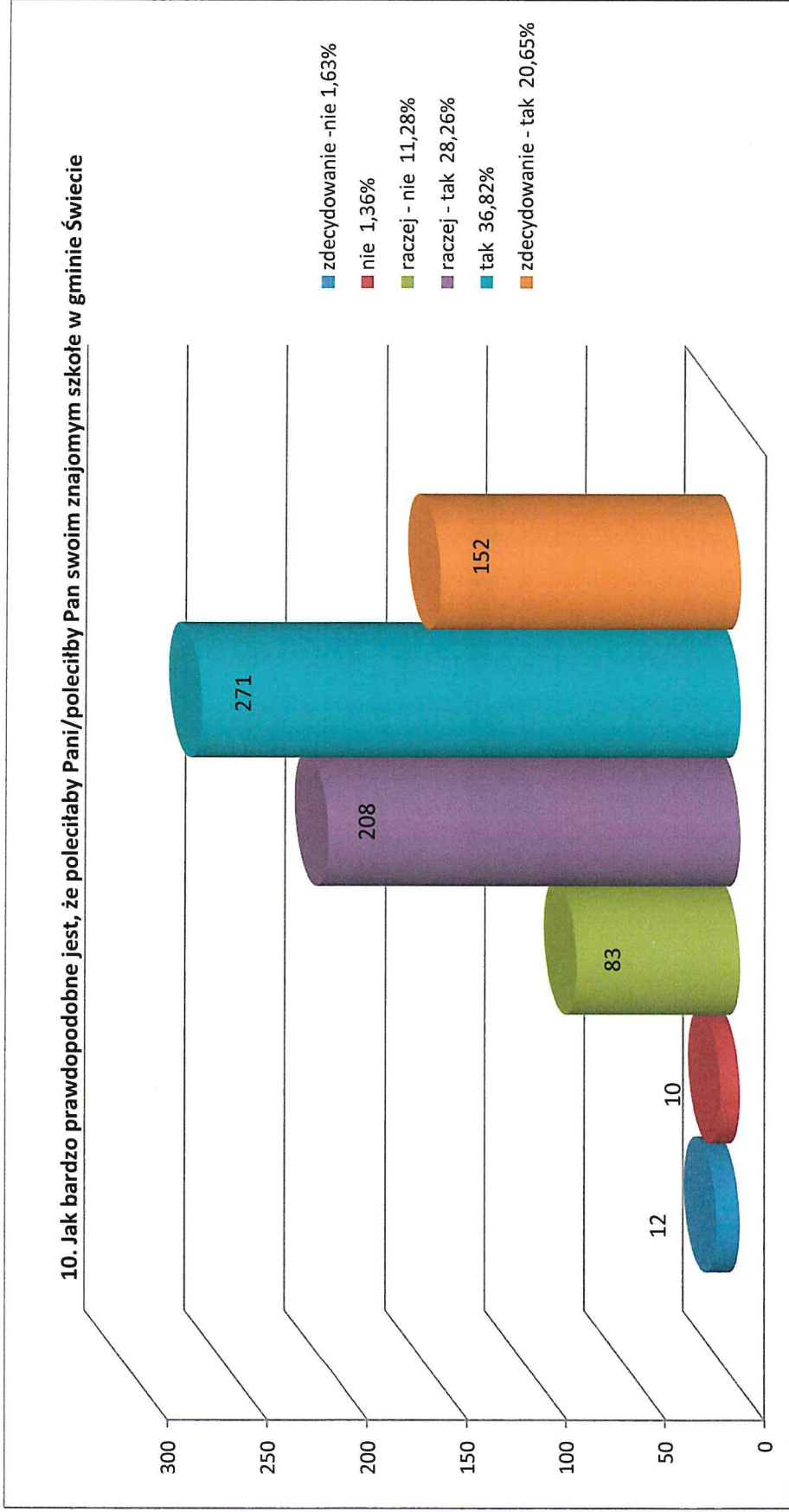
- 10-przeładowany program 46
- 11-ciężkie plecaki 10
- 12-problem narkotyków i innych używek 9
- 13-brak stałej pielęgniarki szkolnej 6
- 14-szkoly wiejskie brak boisk 10
- 15-brak zajęć rozwijających kompetencje kluczowe 11

Wykres 37

Pyt.9. Jakich zmian warto byłoby dokonać w szkołach:

Wykres 38

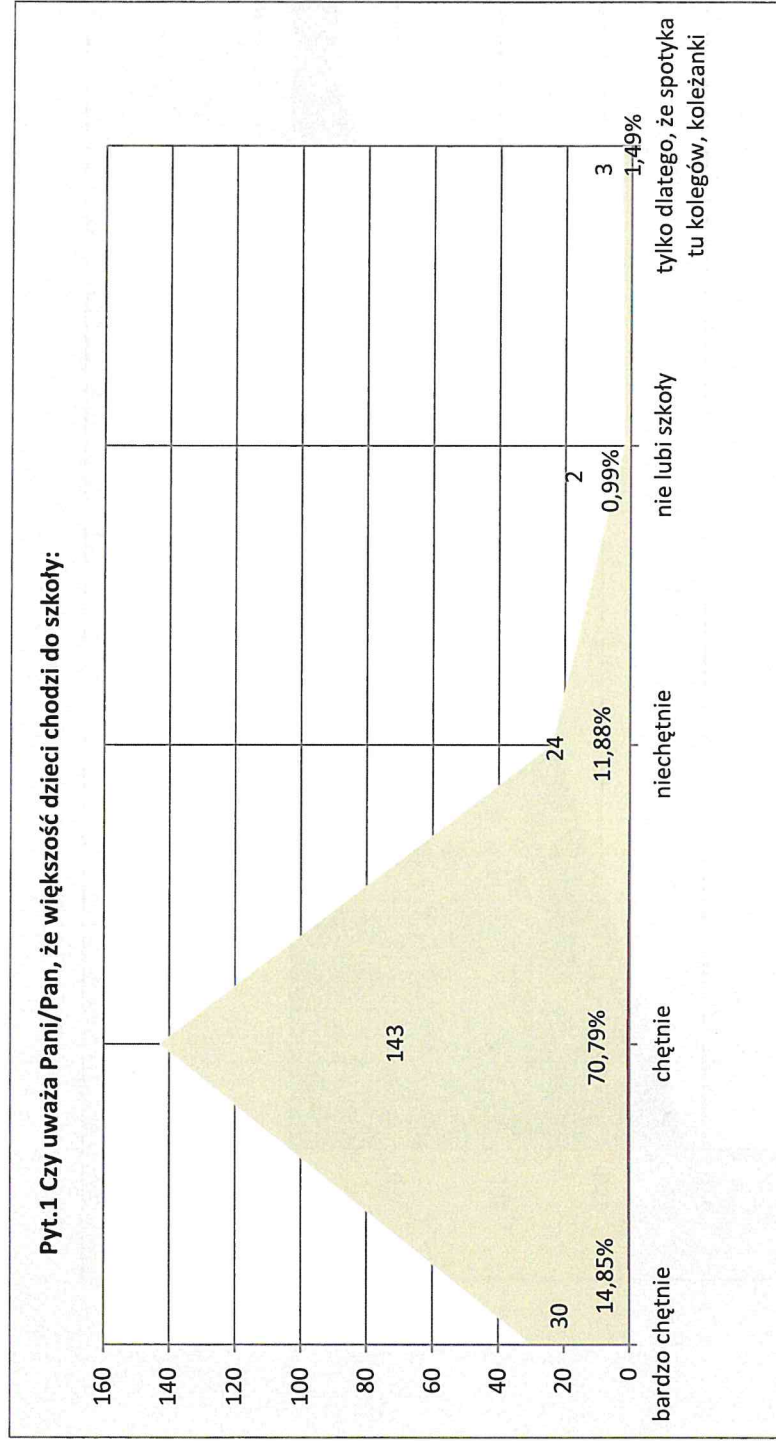

Opracował Waldemar Fura

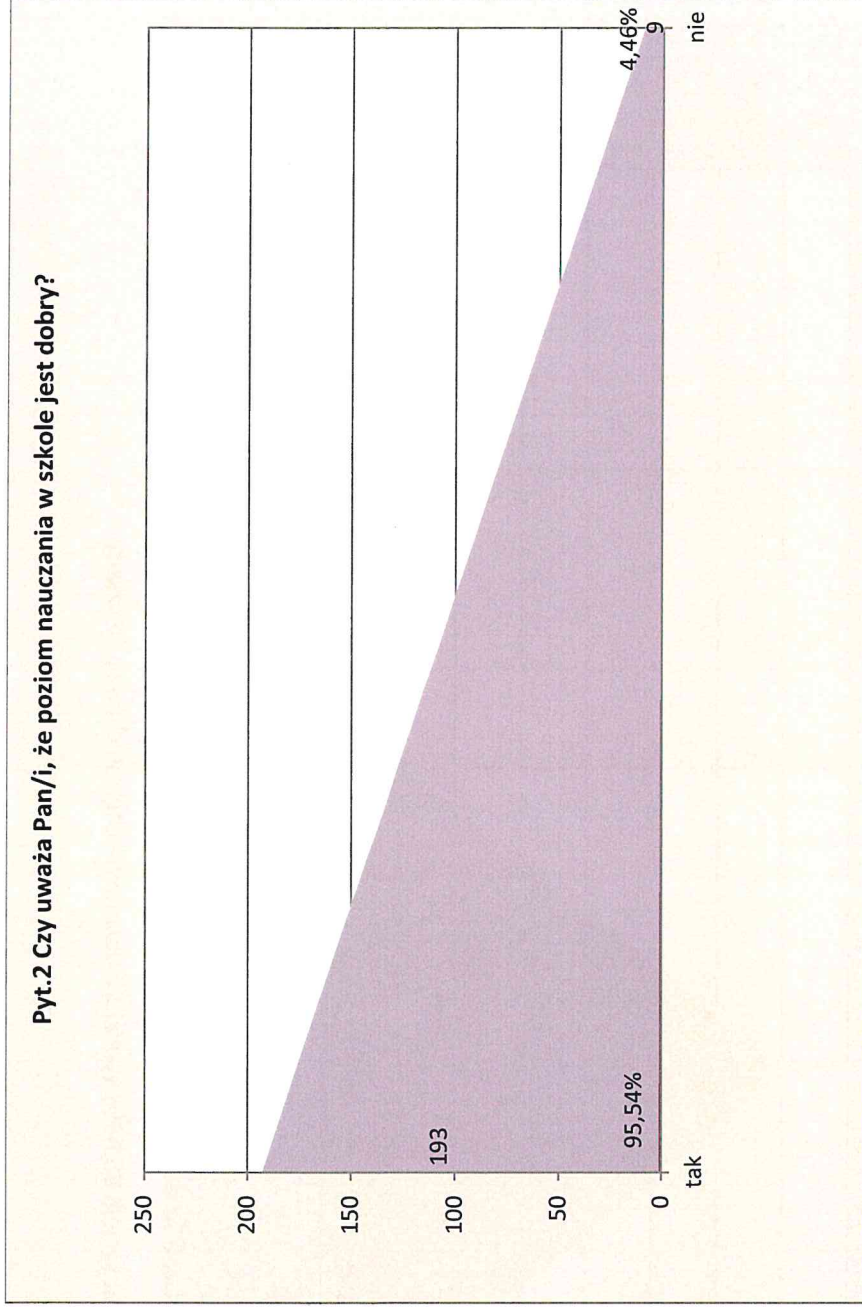
6.3. Wyniki ankiet dla nauczycieli szkół podstawowych

Wykres 39

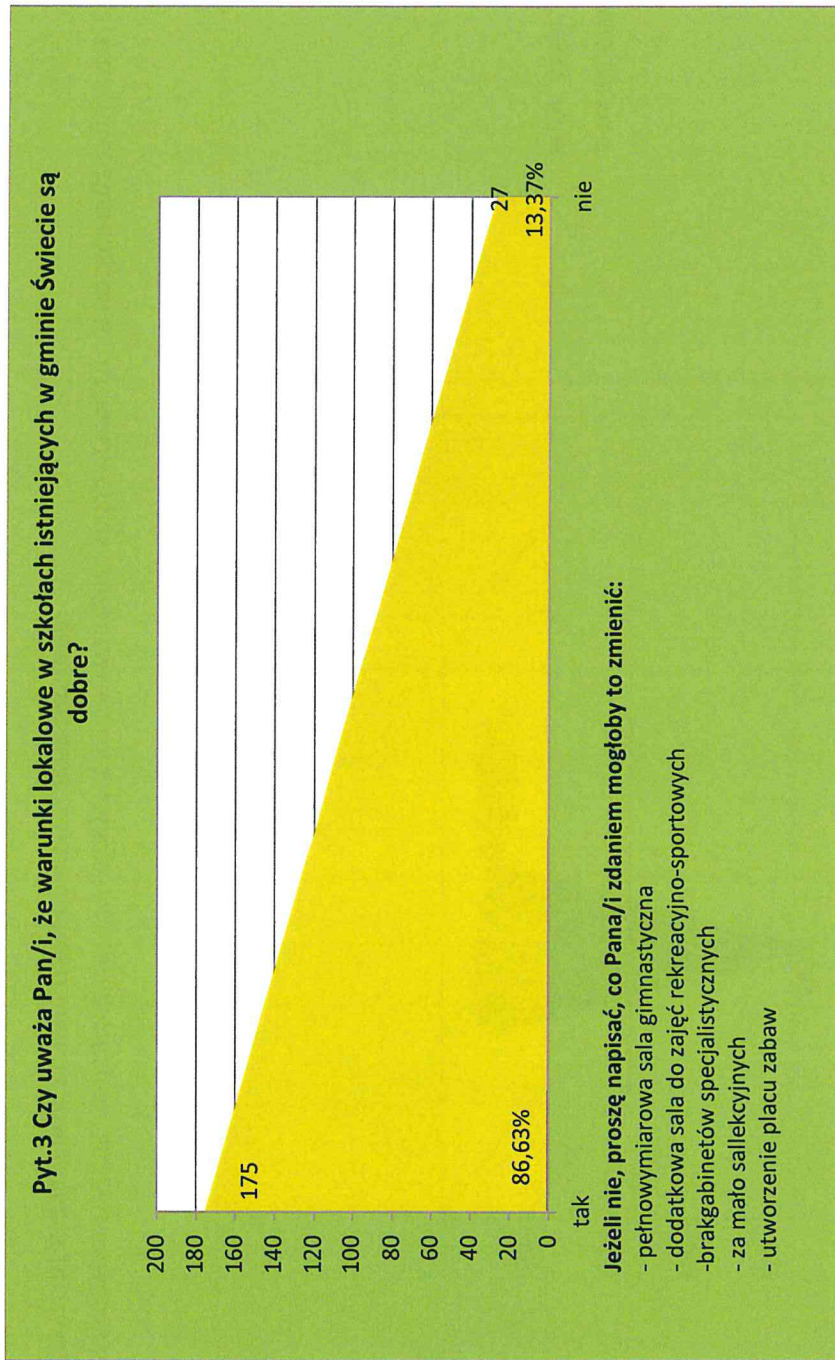
Odpowiedzi udzieliło 202 nauczycieli. 85,64% uważa, że uczniowie chętnie chodzą do szkoły

Wykres 40

95,54% nauczycieli uważa, że poziom nauczania w naszych szkołach jest dobry!

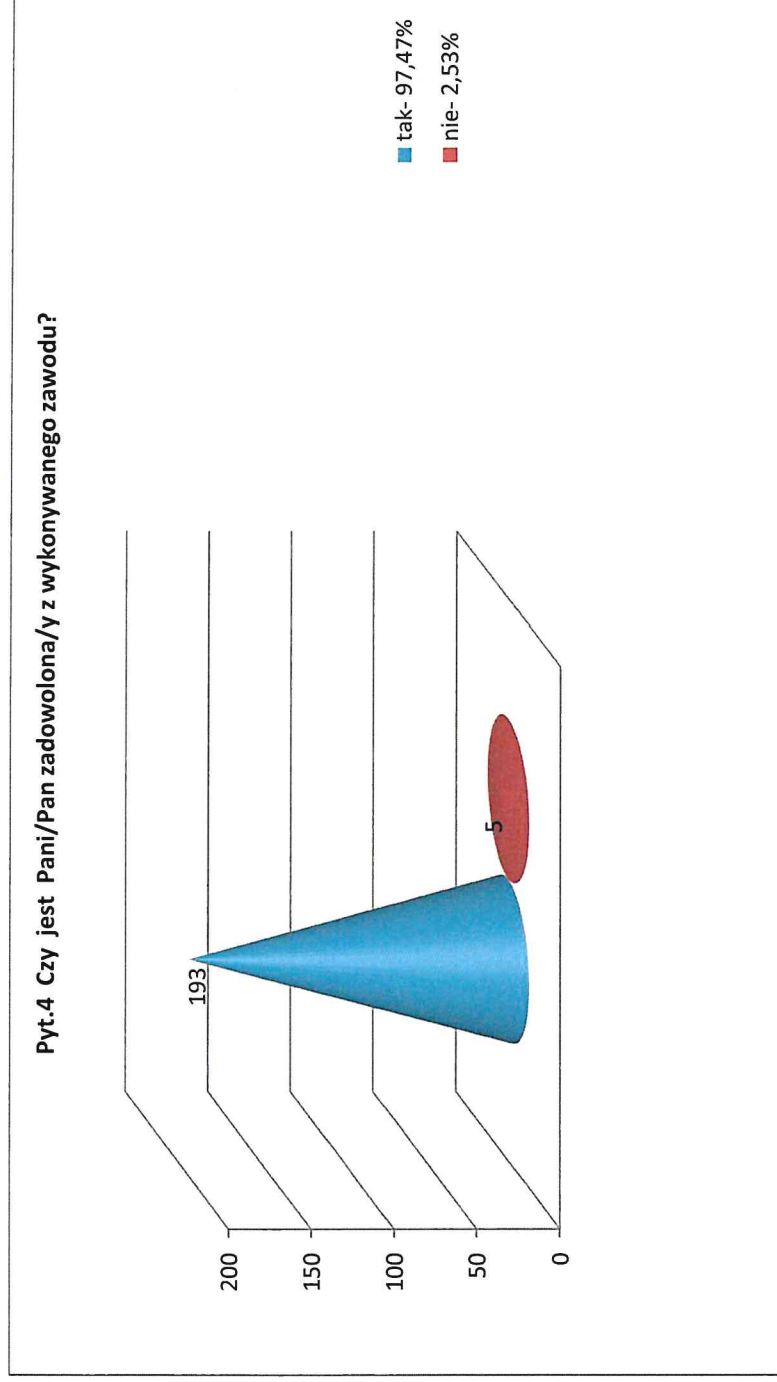
Wykres 41

Zdecydowana większość nauczycieli (86,63%) jest zadowolona z warunków lokalowych w naszych szkołach. W niektórych szkołach jest postulat rozbudowy szkół.

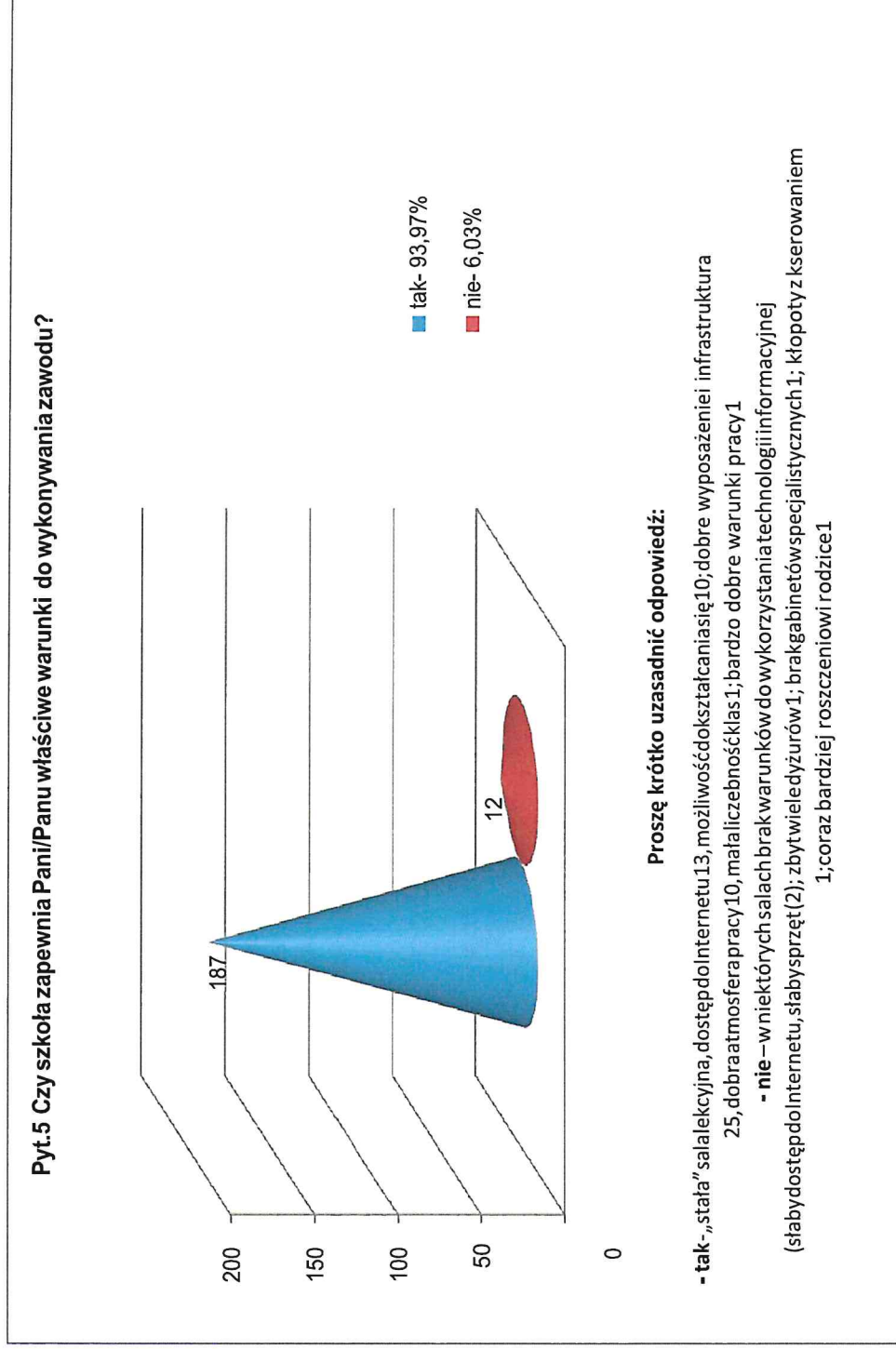

Wykres 42

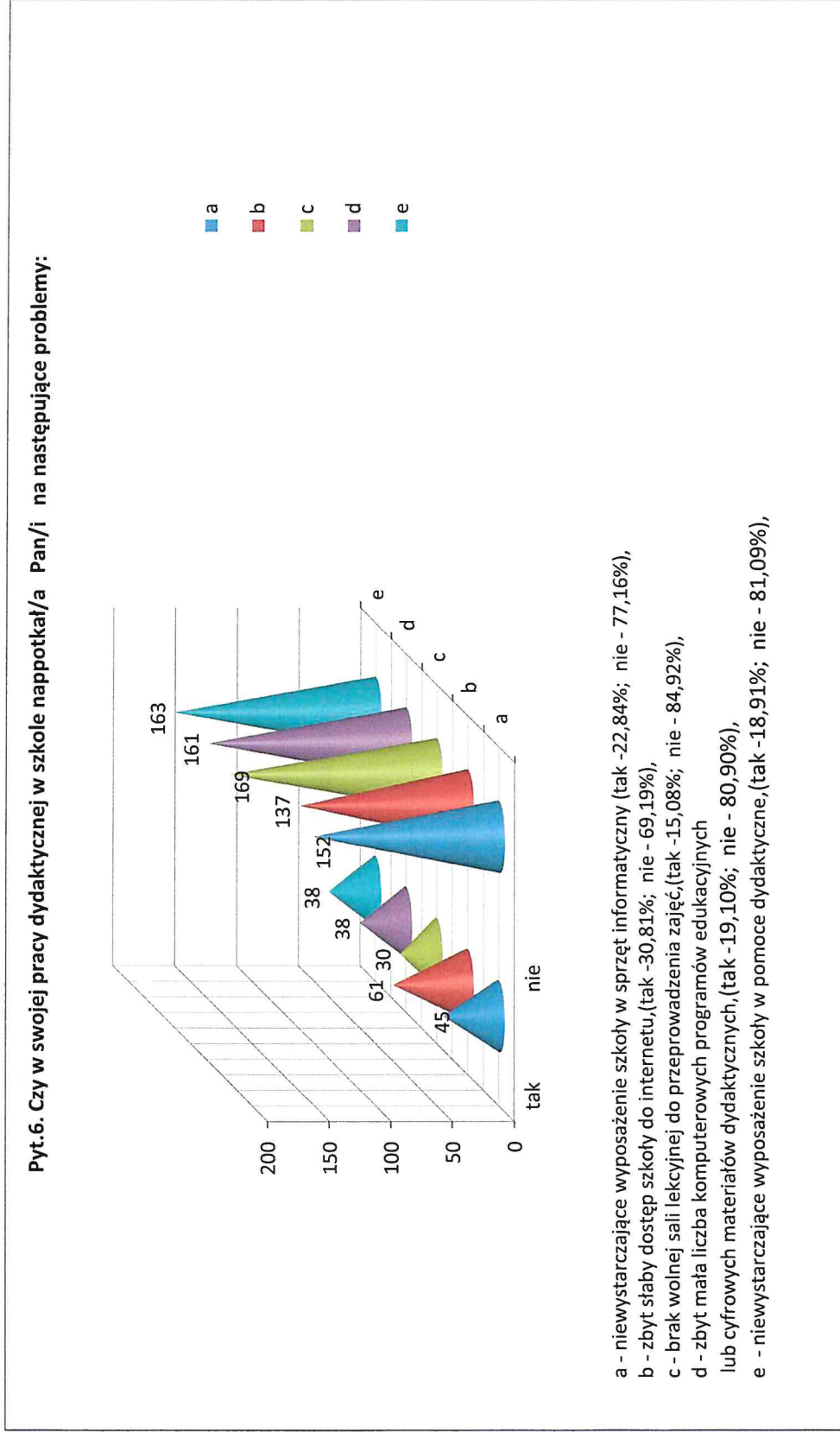
Wynikciekawypowieażjednejstronyprawie100%nauczycielijestzadowolonychzwykonywanegozawodu,adrugiejstronywszkołachjestwidocznafrustracjażpowodu problemówzuczniemi,ichmotywacjąi osiąganym poziomem celów podstawy programowej.

Wykres 43

Generalnie nauczyciele są zadowoleni z warunków pracy wskazując na istniejące w poszczególnych szkołach drobne potrzeby

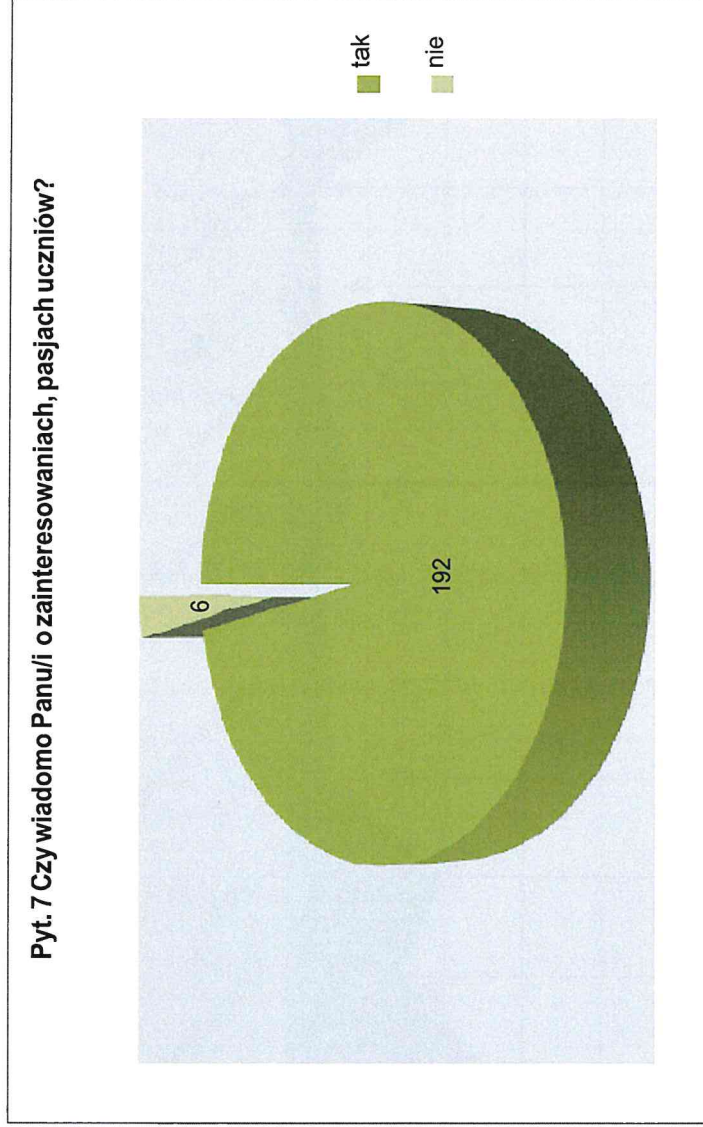
Wykres 44

Odpowiedzi wskazują na potrzebę uzupełnienia pomocy dydaktycznych oraz sprzętu informatycznego, a w szczególności prędkości internetu

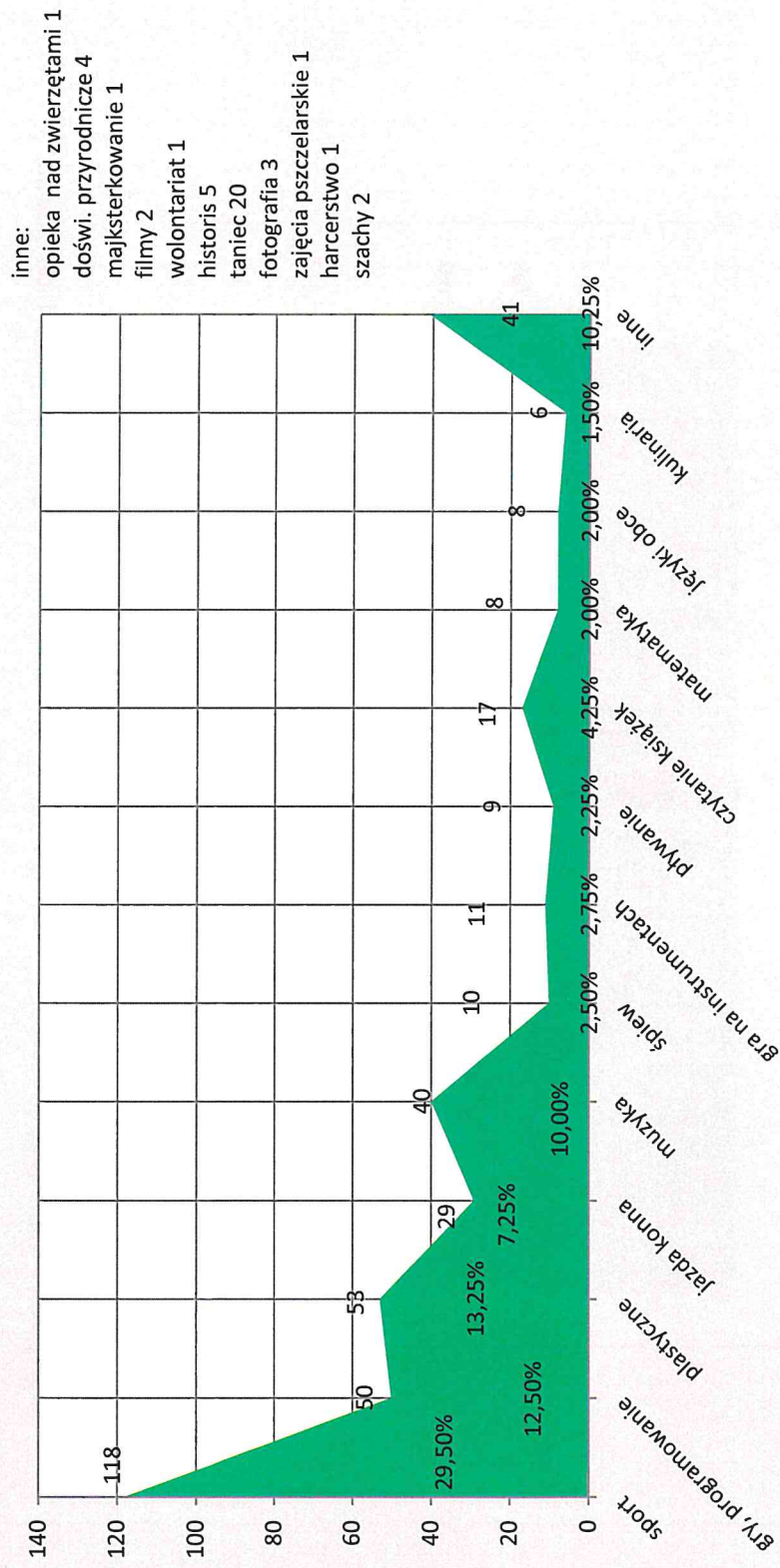
Wykres 45

Nauczyciele znają pasje swoich uczniów – świadczą o tym wielka różnorodność wymienianych zainteresowań uczniów.

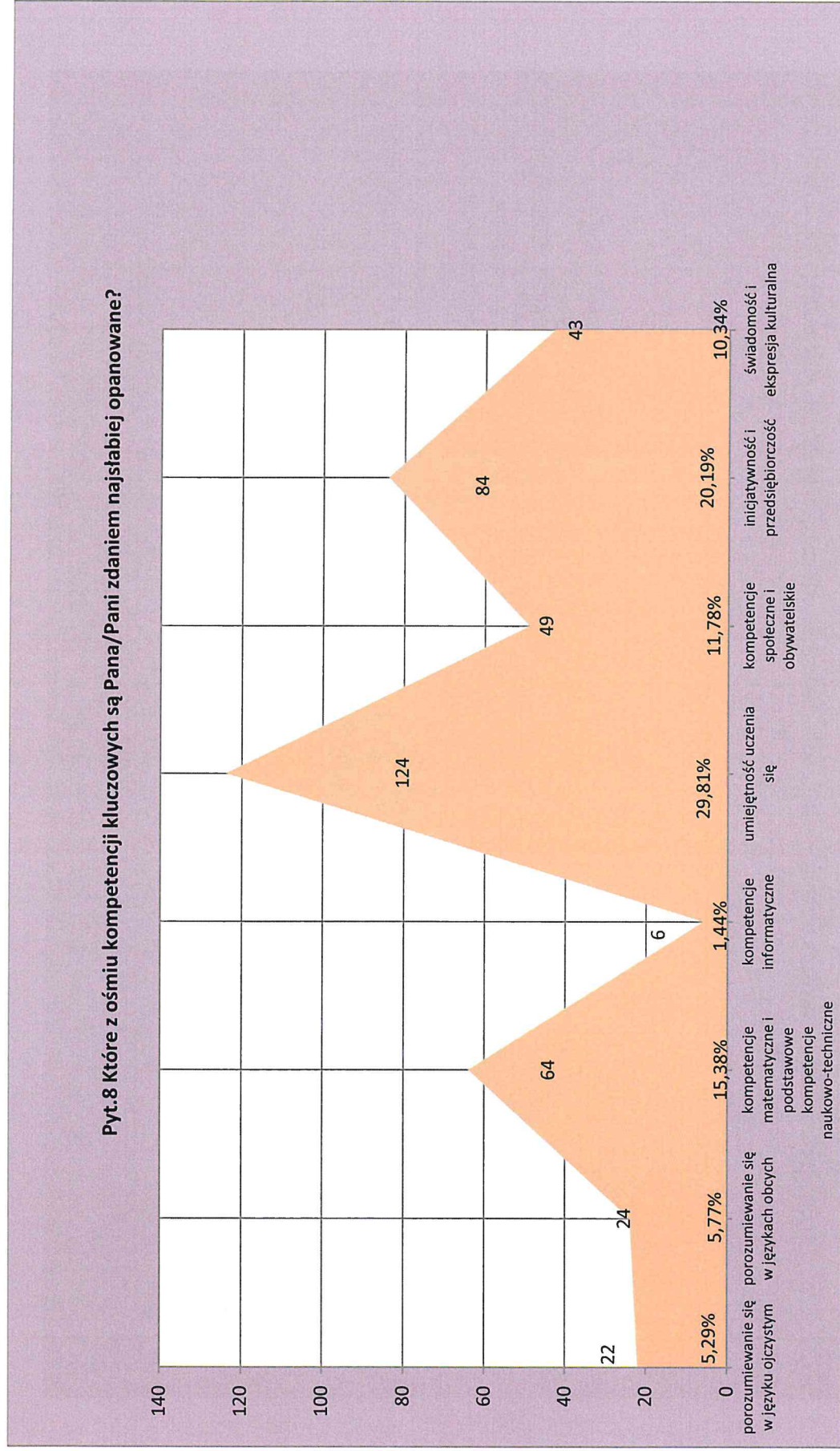
Wykres 46

Pyt.7 Czy wiadomo Pani/u o pasjach swoich uczniów? Jeśli tak, to jakiego rodzaju są to pasje?

Wykres 47

Pyt. 8 Które z ośmiu kompetencji kluczowych są Pana/Pani zdaniem najłatwiej opanowane?

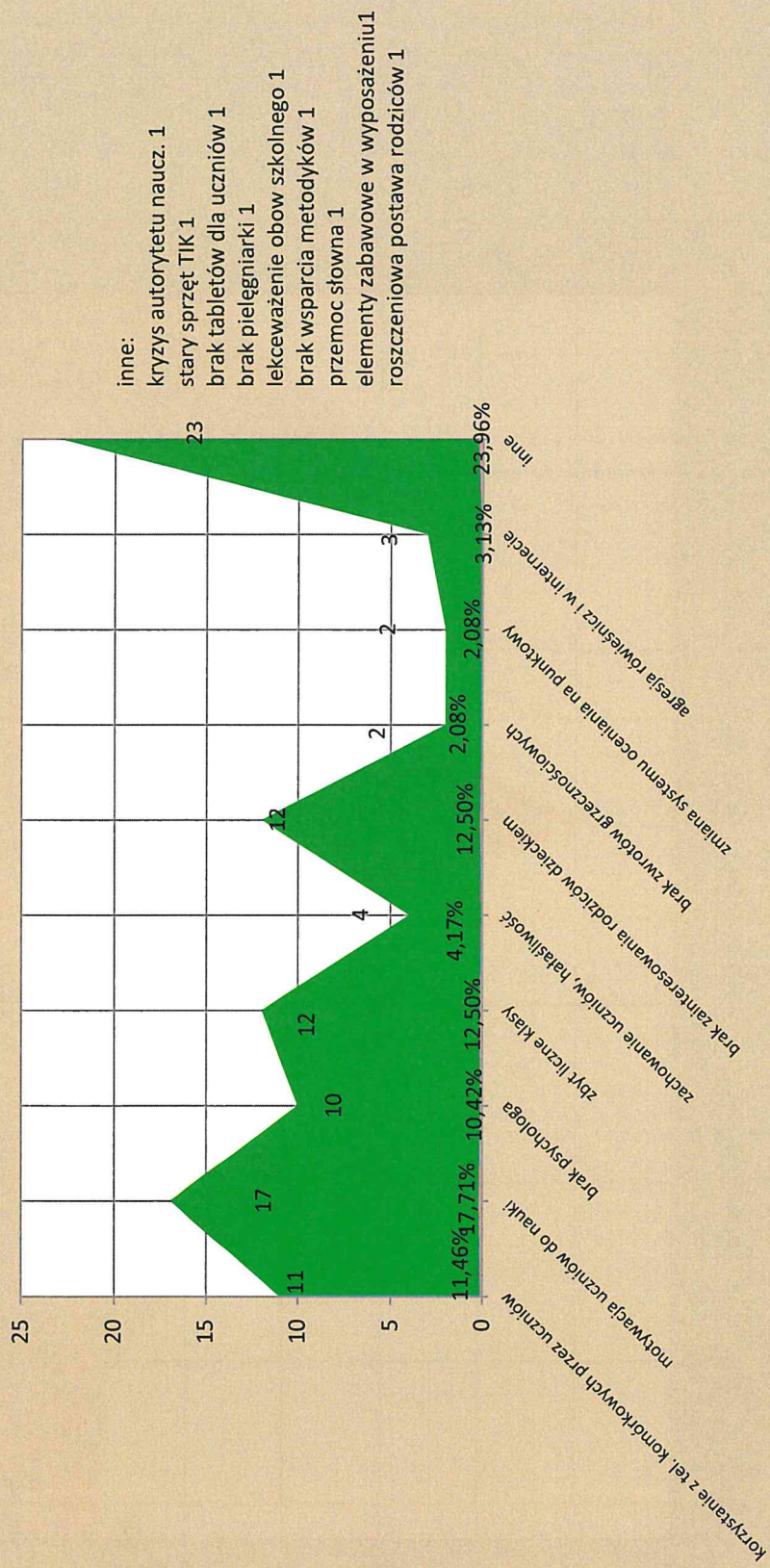

Umiejętność uczenia się, inicjatywność i przedsiębiorczość, kompetencje matematyczne oraz kompetencje społeczne i obywatelskie w ocenie nauczycieli są najłatwiej opanowane.

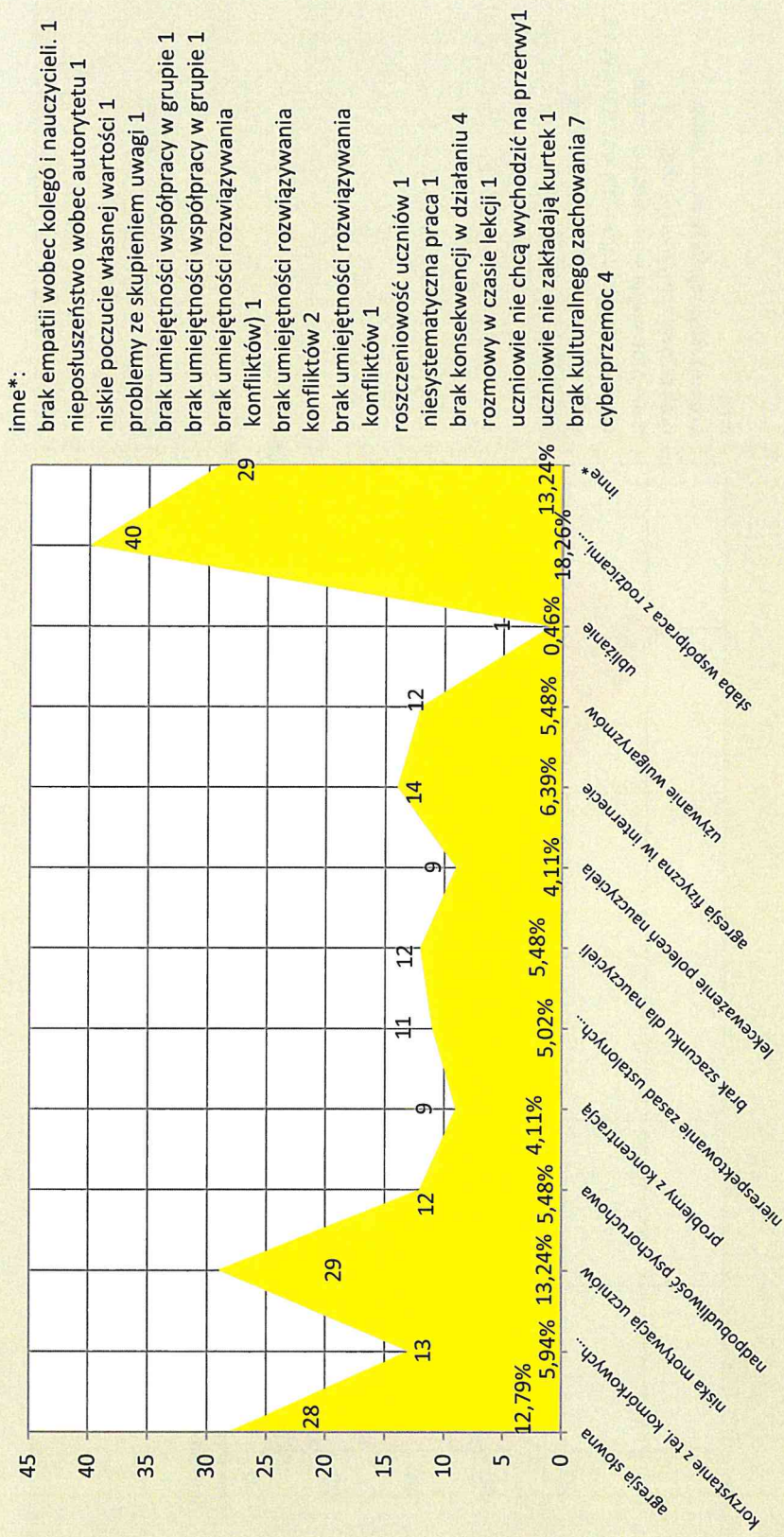
Wykres 48

Pyt.9 Jakie problemy dostrzega Pan/Pani w swojej szkole na które warto zwrócić uwagę w ciągu najbliższych lat?

Wykres 49

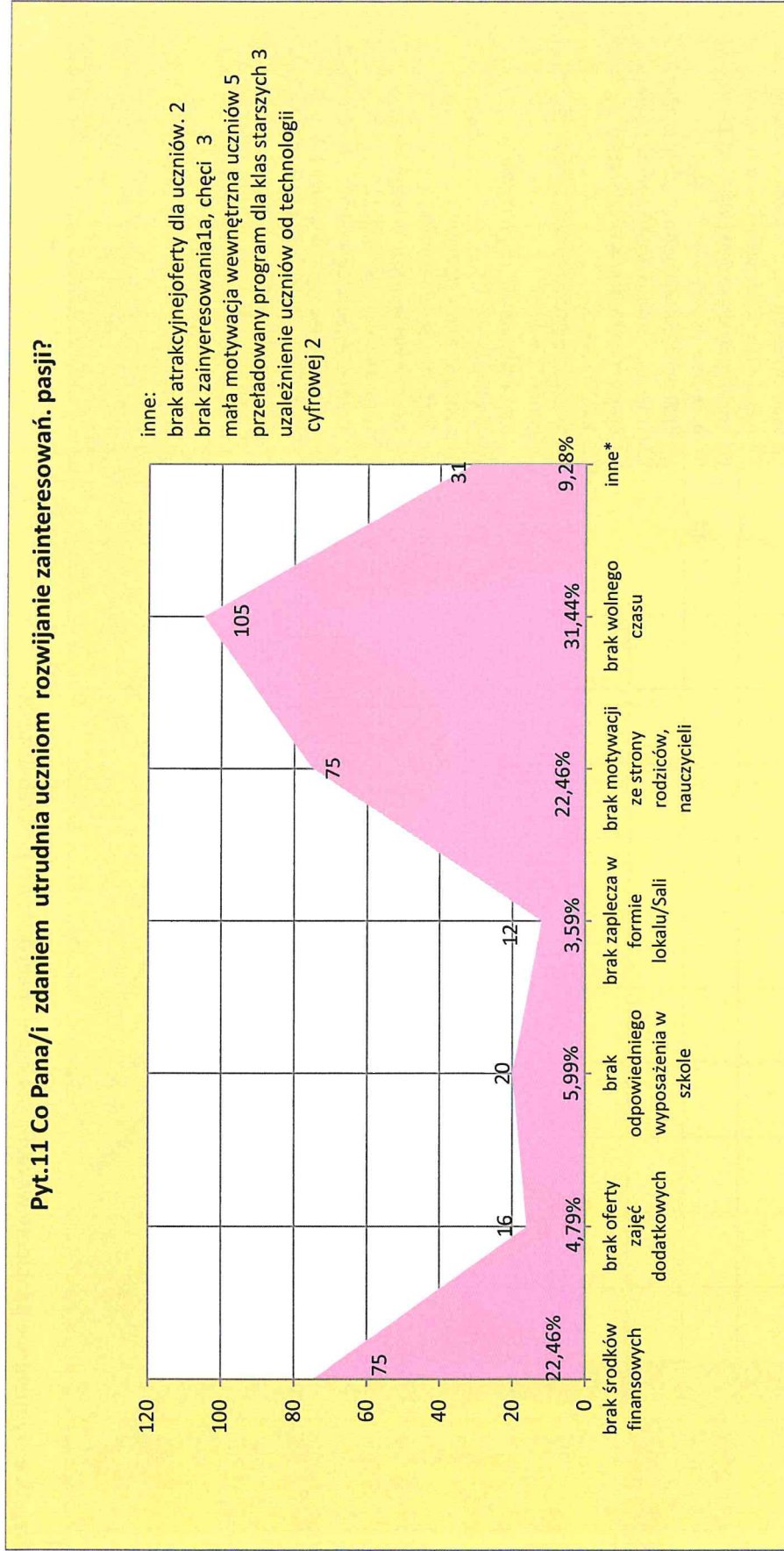
Pyt.10 Proszę wymienić trzy najważniejsze problemy wychowawcze z którymi spotykają się Państwo w swojej szkole w trakcie codziennej pracy.

Wszystkie wymienione problemy wskazują na wiele specyficznych potrzeb uczniów.

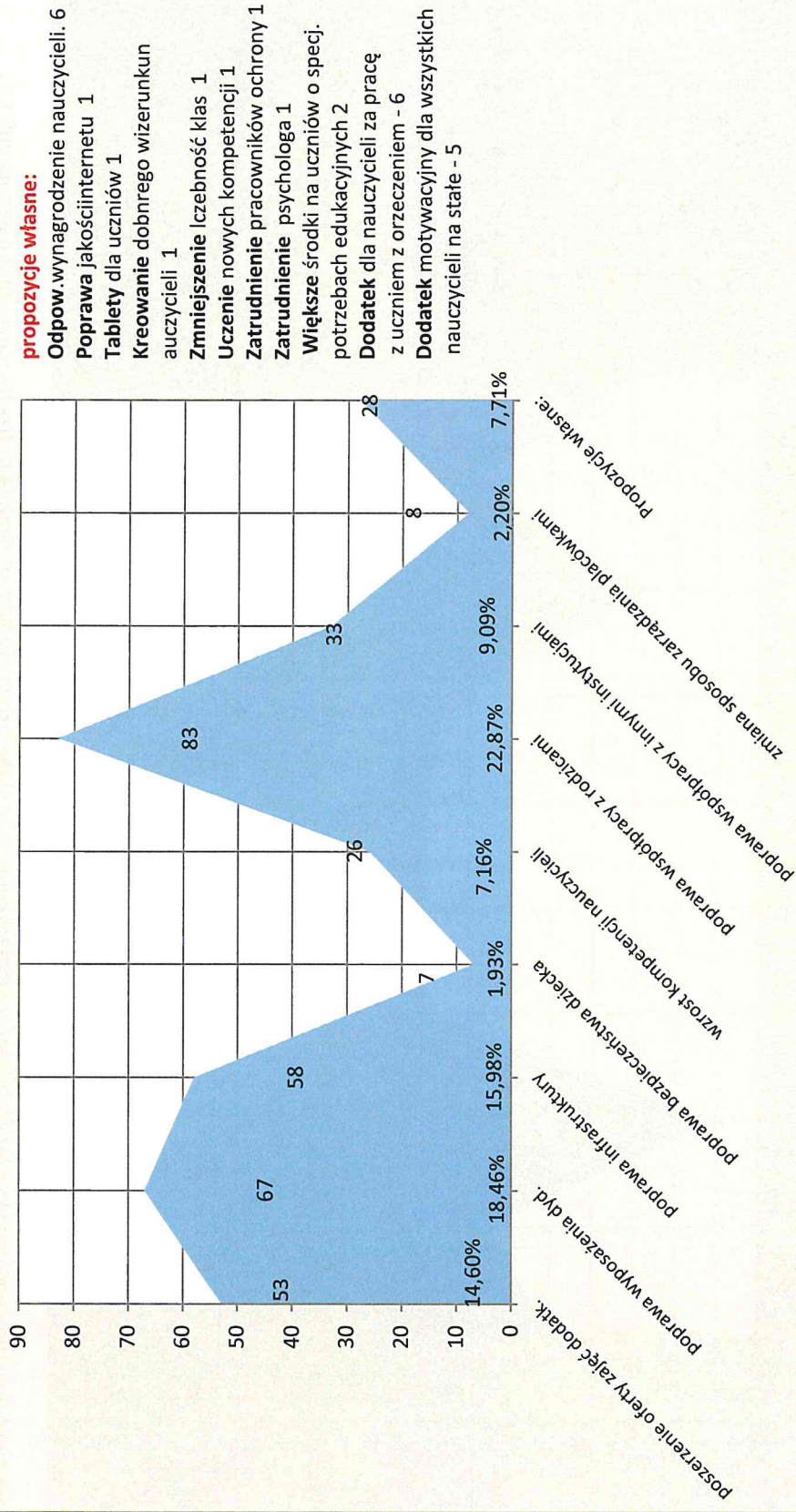
Wykres 50

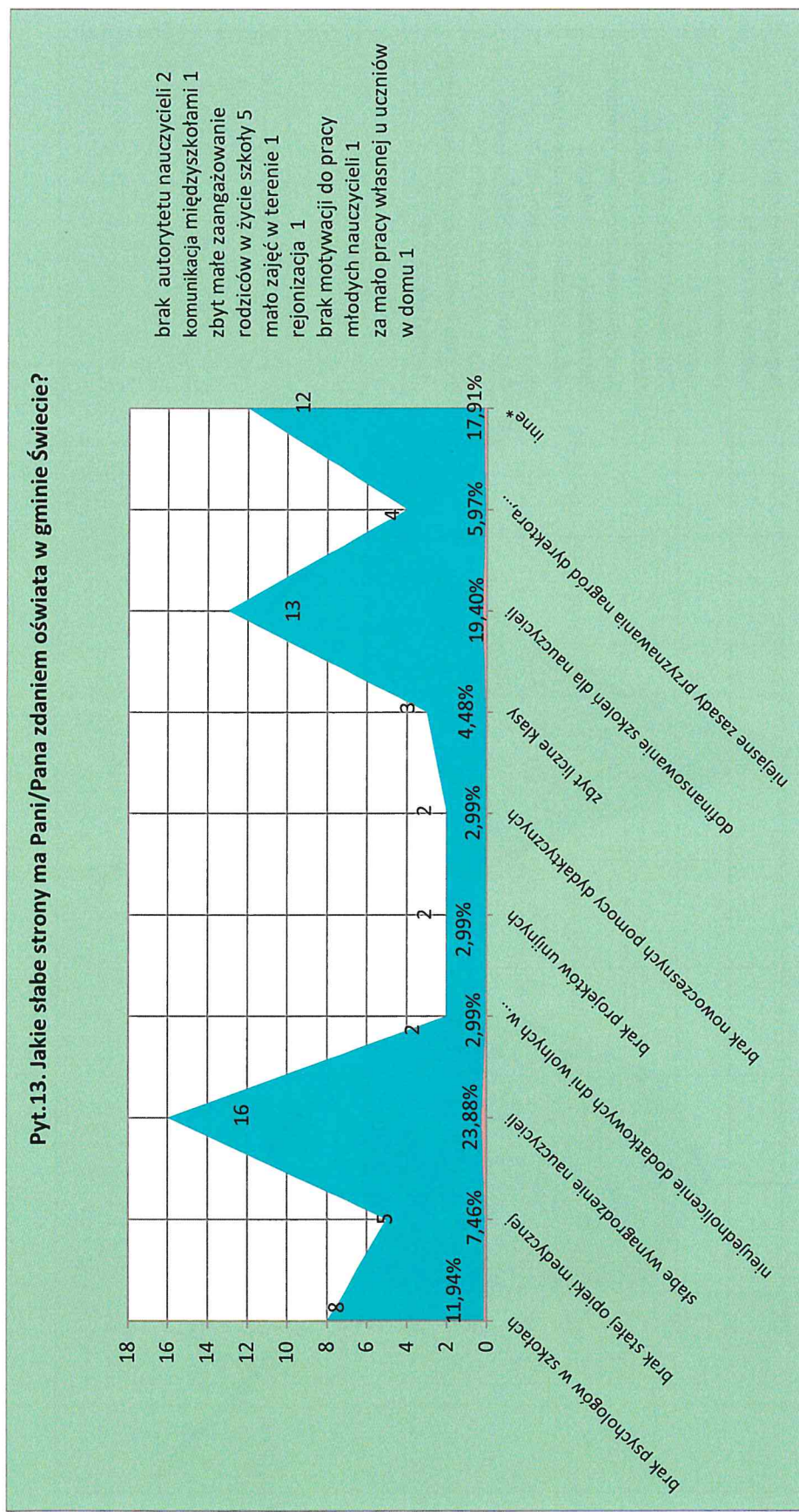
Brak czasu, motywacji czy też zachęty, podpowiedzi ze strony nauczycieli i rodziców oraz środków finansowych to podstawowe trudności zdaniem nauczycieli z jakimi stykają się uczniowie chcący rozwijać swoje pasje.

Pyt.12. Co Pana/1 zdaniem powinno być priorytetem dla władz lokalnych w zakresie rozwoju oświaty w gminie Świecie ?

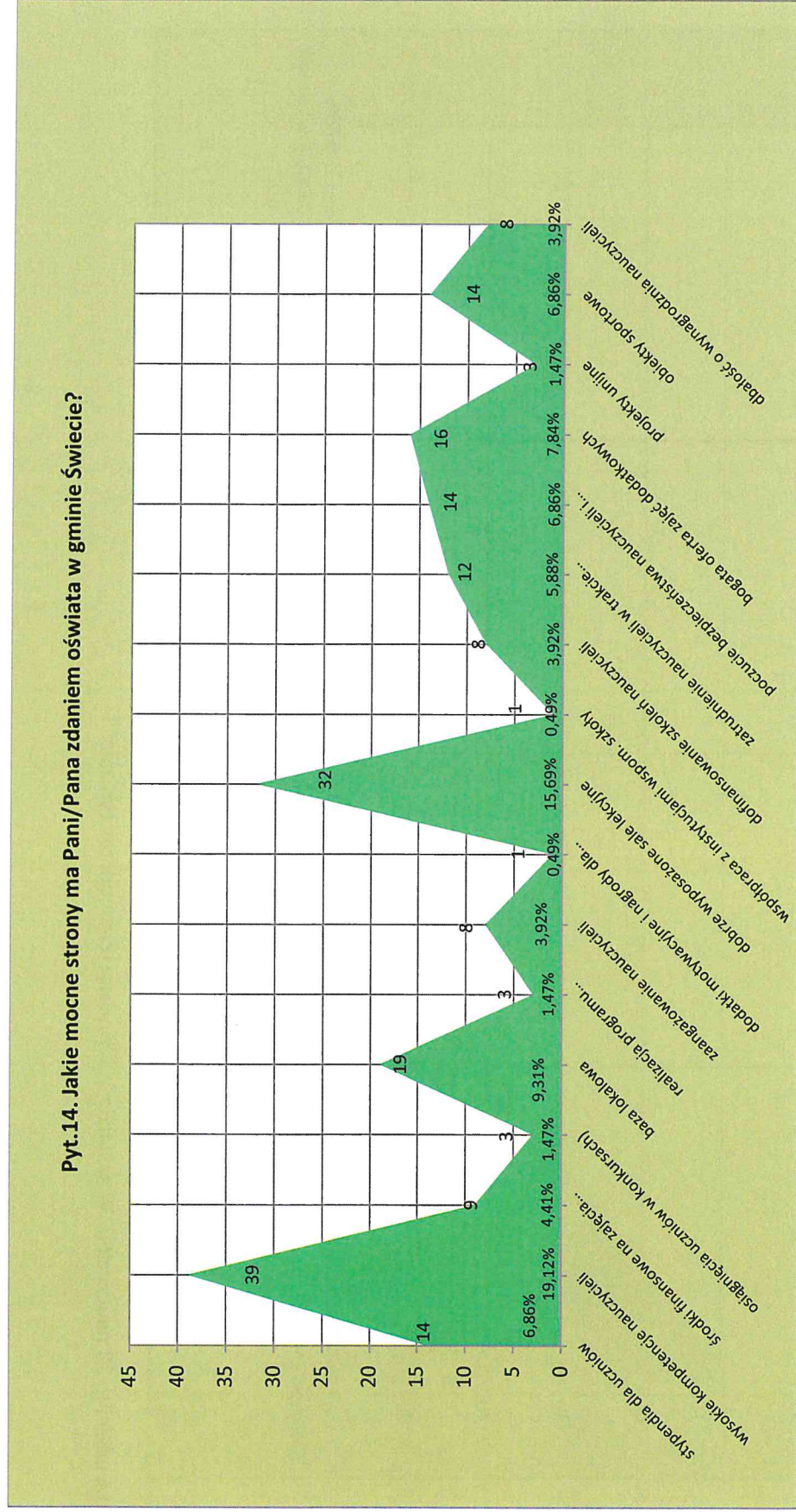

Wykres 52

Wskazania większościowe typu wynagrodzenie czy dofinansowanie szkoleń jako słabe strony oświaty w Gminie to trochę niezrozumienie zagadnienia. Warto więc przyjrzeć się pozostałym twierdzeniom. Brak psychologów w szkołach, brak stałej opieki medycznej w szkole – wyraźny znak oceniony przez uczniów wreszcie brak autorytetu nauczycieli to skutek pozostawiania w systemie nauczania z poprzedniej epoki.

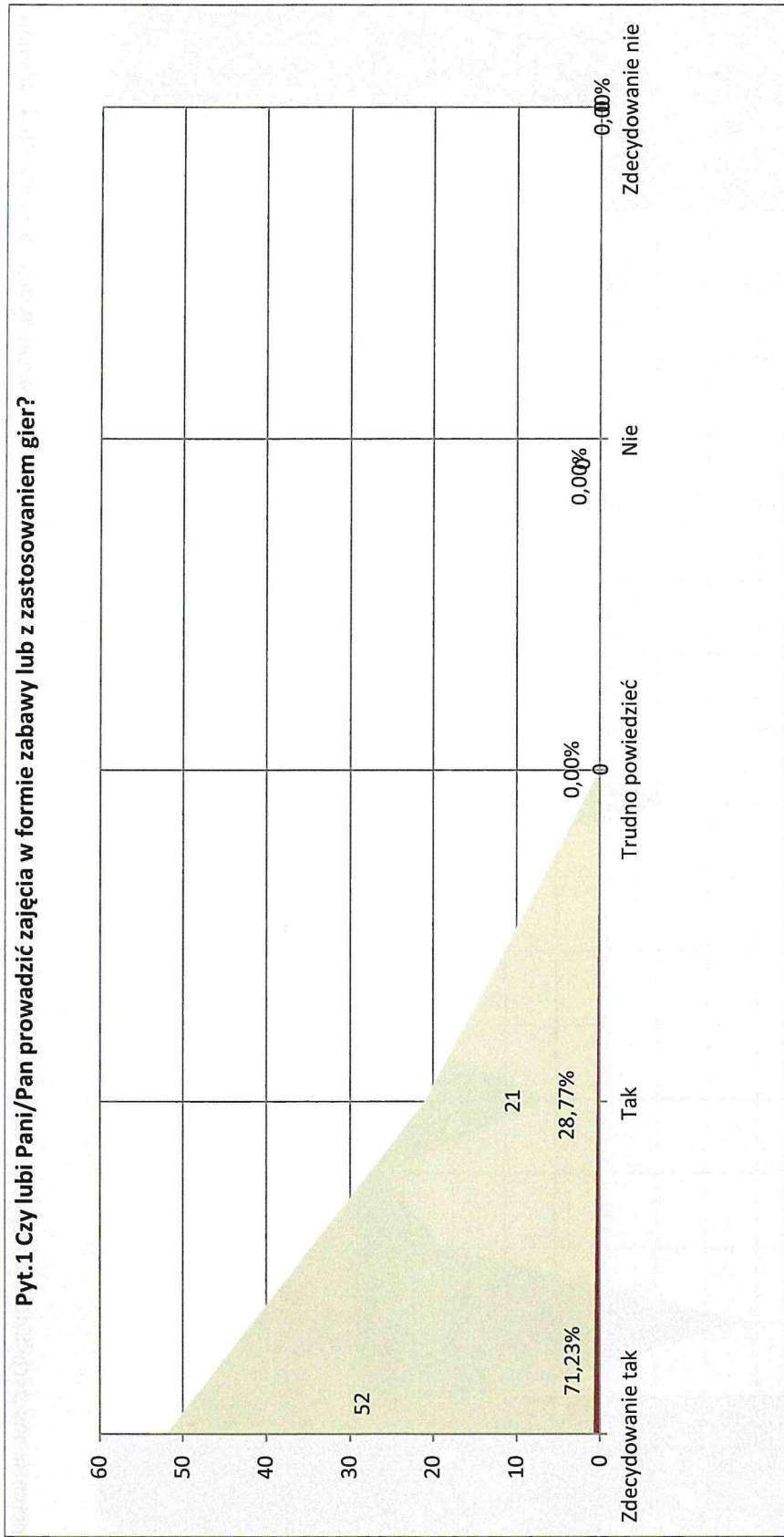
Wysokie kompetencje nauczycieli, dobrze wyposażone sale lekcyjne, dobra baza lokalowa i baza sportowa, poczucie bezpieczeństwa nauczycieli i uczniów, dbałość o nauczycieli oraz stypendia dla uczniów to zdaniem respondentów najważniejsze mocne strony oświaty w gminie Świecie

Opracował – Waldemar Fura

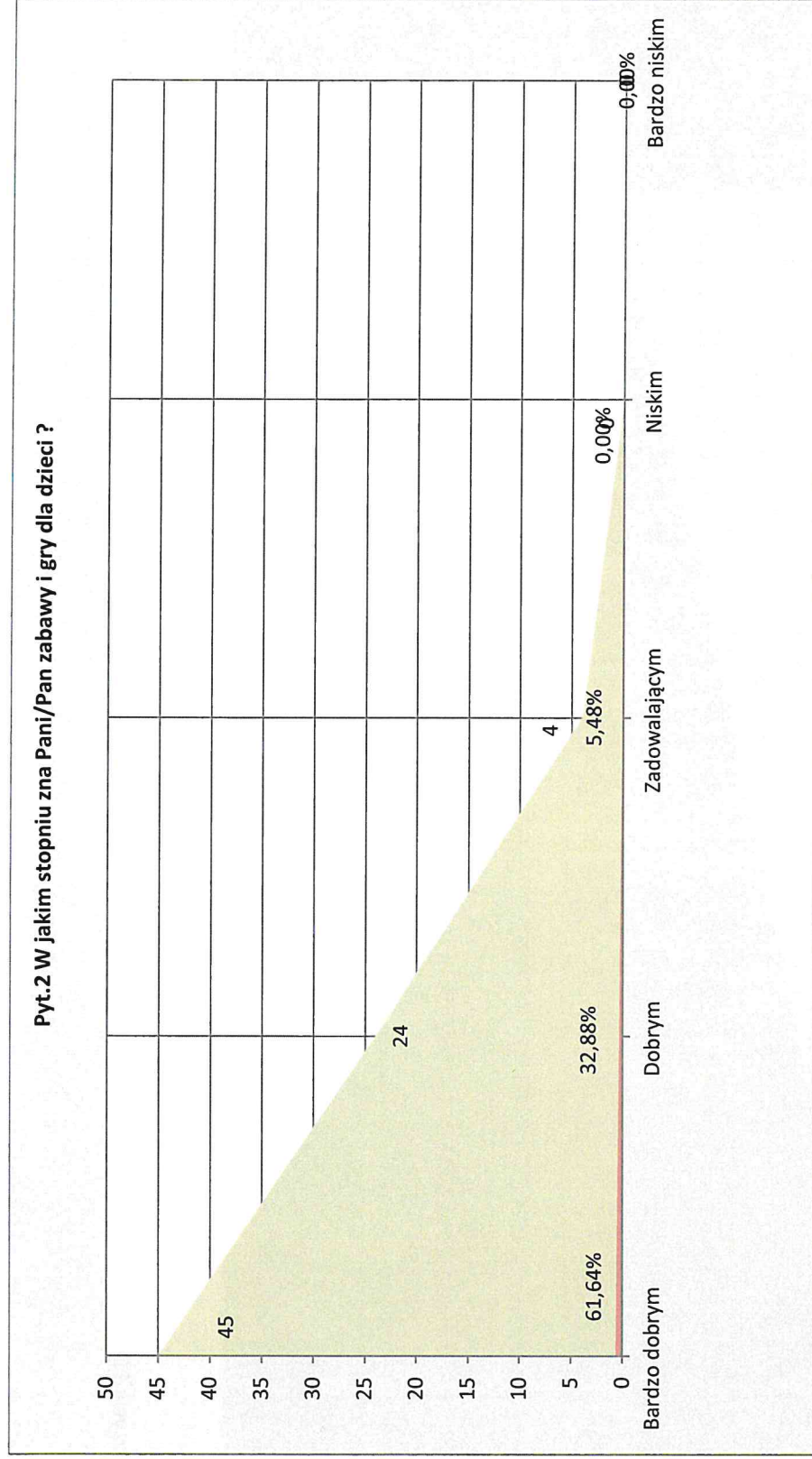
6.4. Wyniki ankiety dla nauczycieli przedszkoli

Wykres 54

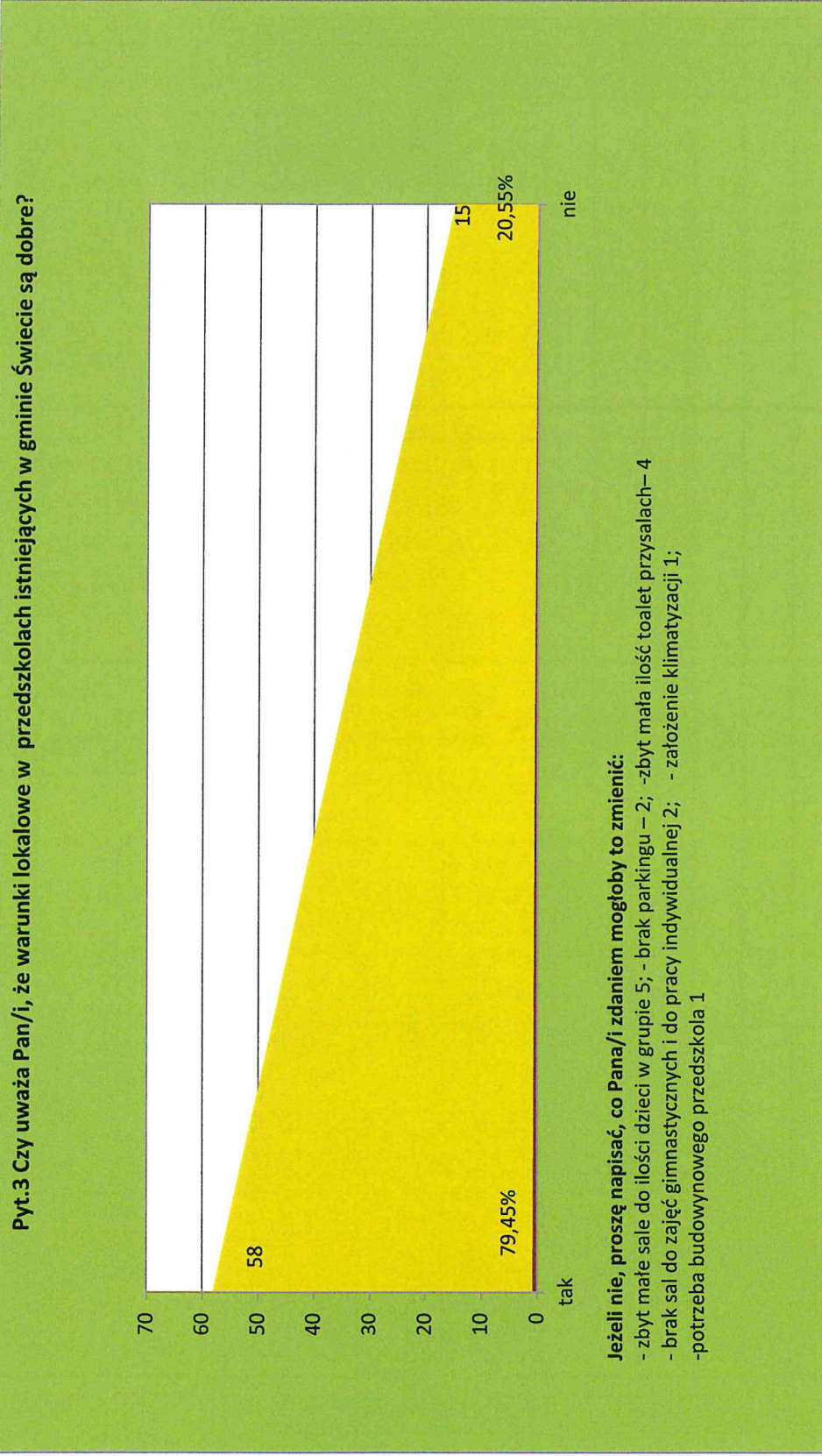
Odpowiedzi udzieliło 73 nauczycieli. W zasadzie 100% nauczycieli lubi ten typ zajęć !

Wykres 55

94,52% nauczycieli dobrze i bardzo dobrze zna zabawy i gry dla dzieci.

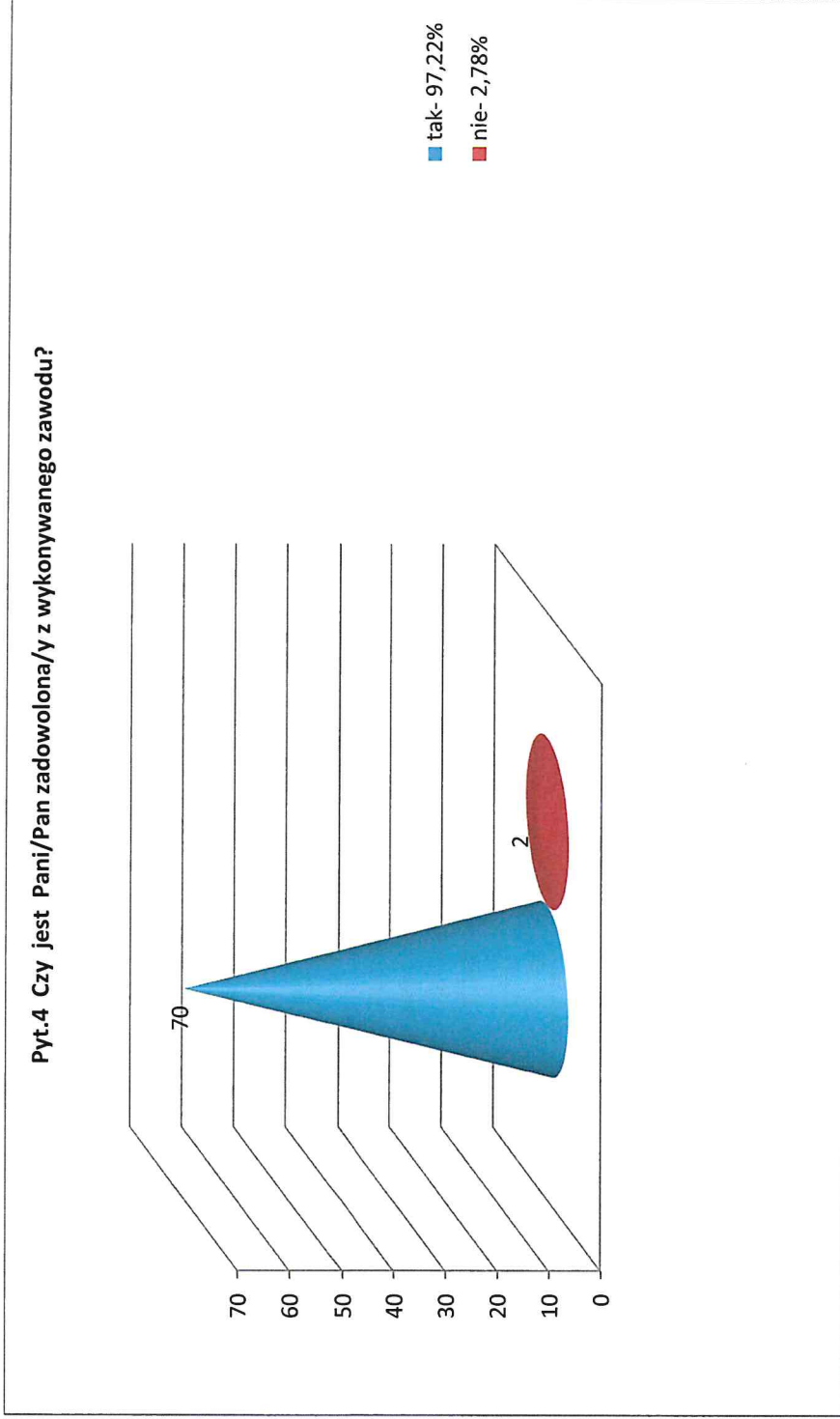
Wykres 56

Większość nauczycieli (79,45%) jest zadowolona z warunków lokalowych w naszych przedszkolach. W Przedszkolu nr11 jest postulat budowy nowego przedszkola.

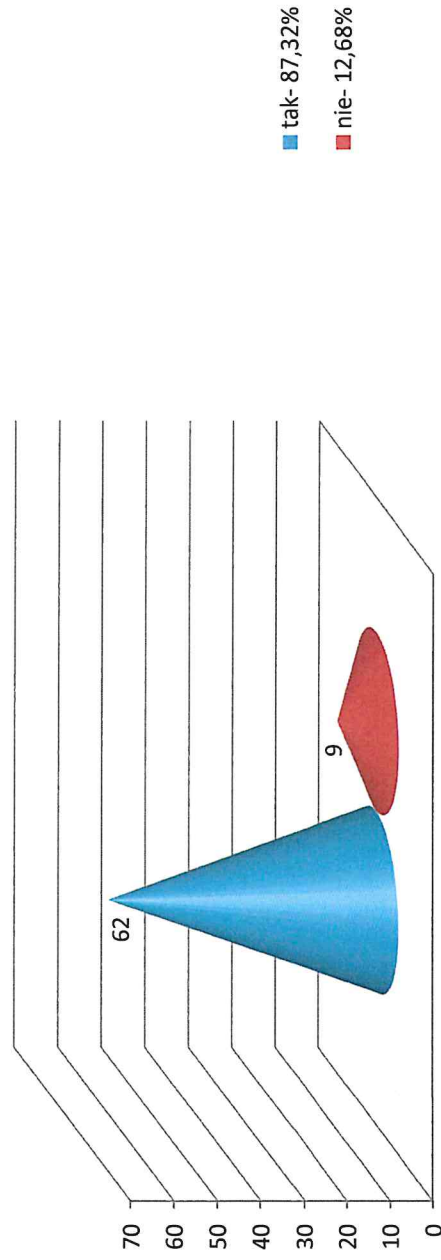

Wykres 57

Wynik świadczy o zadowoleniu z pracy w przedszkolu praktycznie wszystkich nauczycieli.

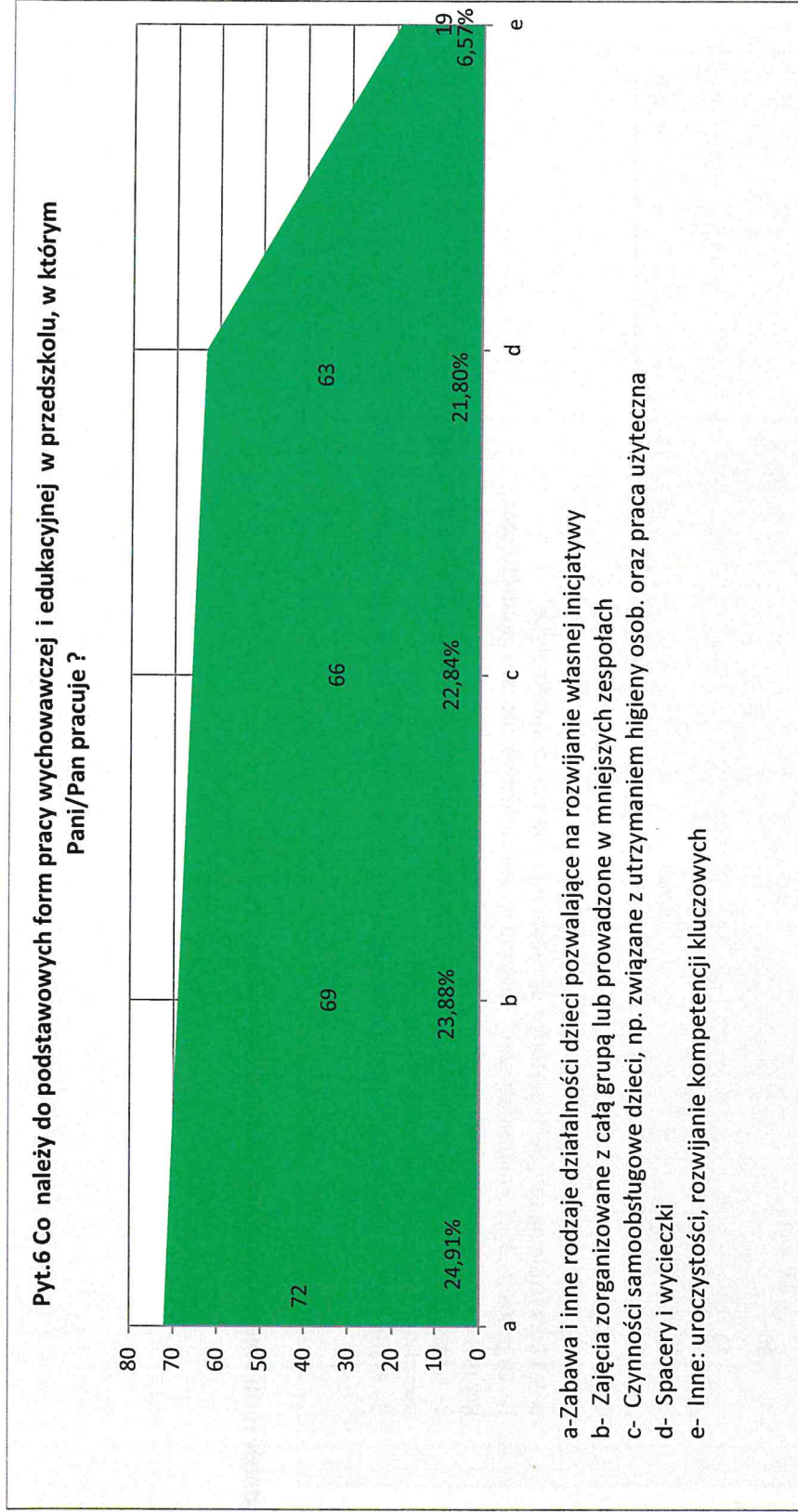
Pyt.5 Czy przedszkole zapewnia Pani/Panu właściwe warunki do wykonywania zawodu?

Proszę krótko uzasadnić odpowiedź:

- **tak** - w przedszkolu panuje miła atmosfera, jest bogata baza dydaktyczna 19; dobre warunki lokalowe 7; przestrzenne sala i łazienki 7; dostęp do internetu 1;
- nie** – brak gabinetów terapeutycznych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych - 5; zbyt małe sale w porównaniu do ilości dzieci; brak sali gimnastycznej 1; brak tablicy interaktywnej 1 -> potrzebne nowe przedszkole w Grucznie7

Generalnie nauczyciele są zadowoleni z warunków pracy wskazując na istniejące w poszczególnych przedszkolach różne potrzeby

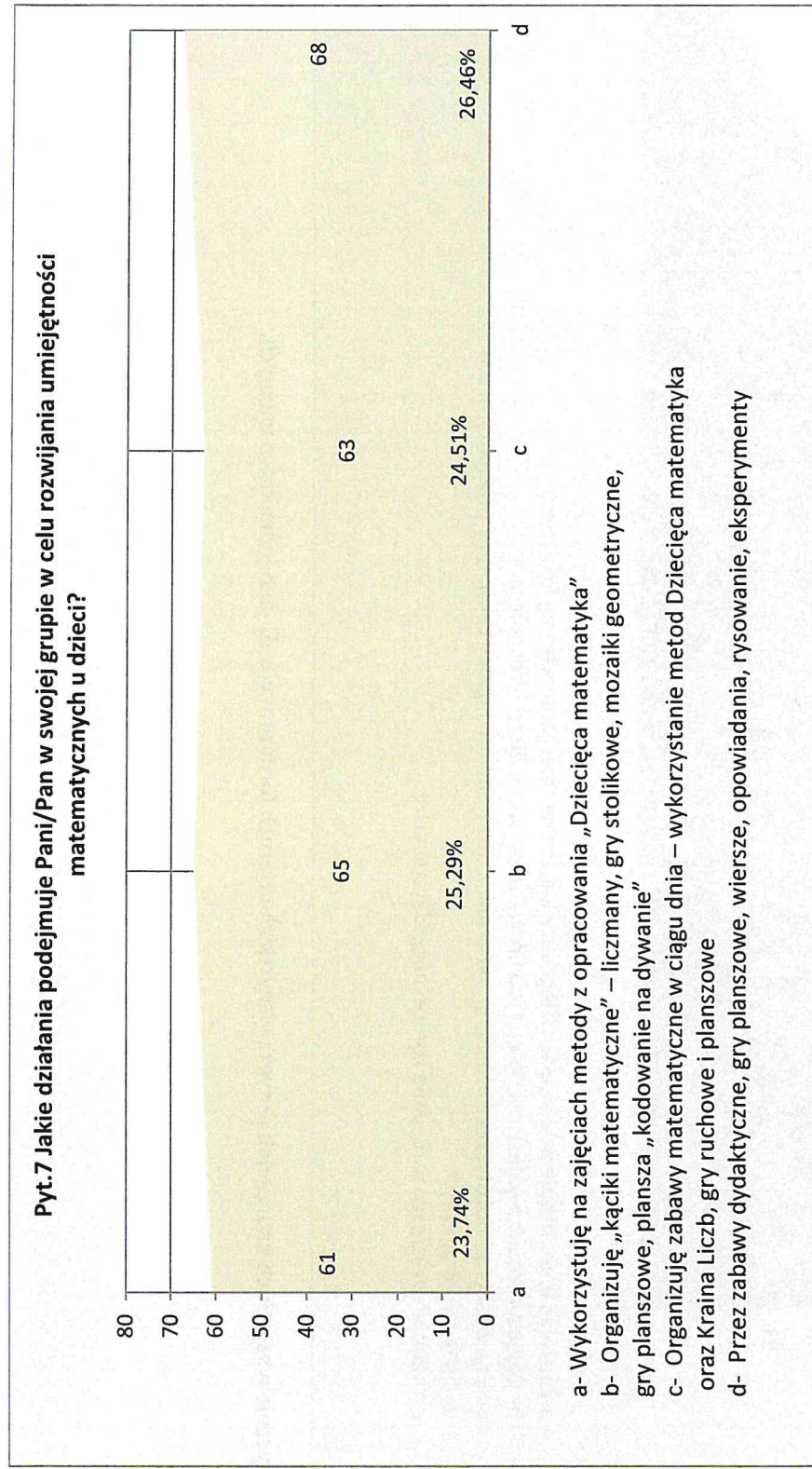
Wykres 59

Wskazania praktycznie wszystkich nauczycieli dotyczą wszystkich czterech form pracy(a-d) jako jednakowo ważnych.

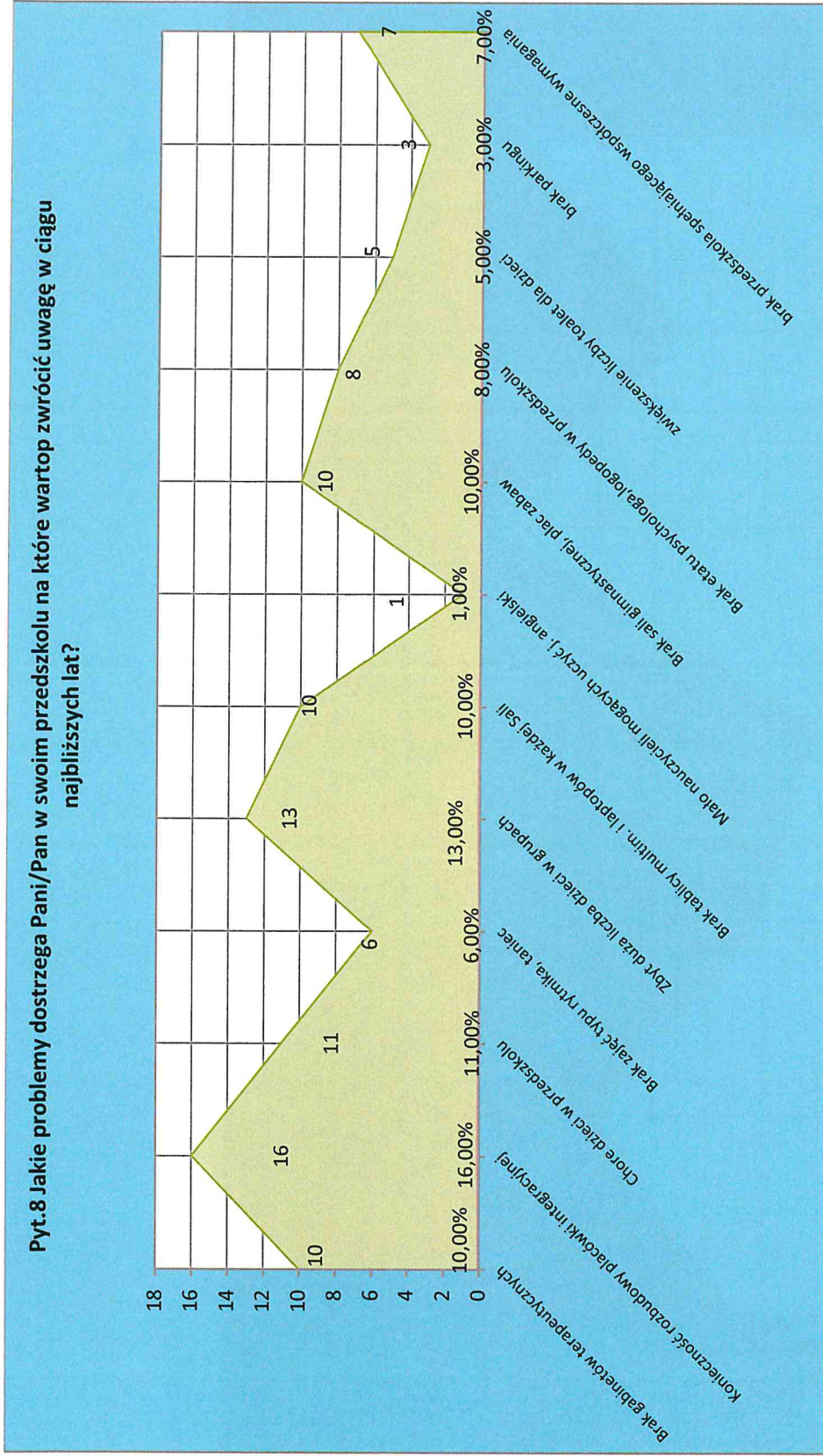

Wykres 60

Cieszy różnorodność form i metod nauczania kompetencji matematycznych

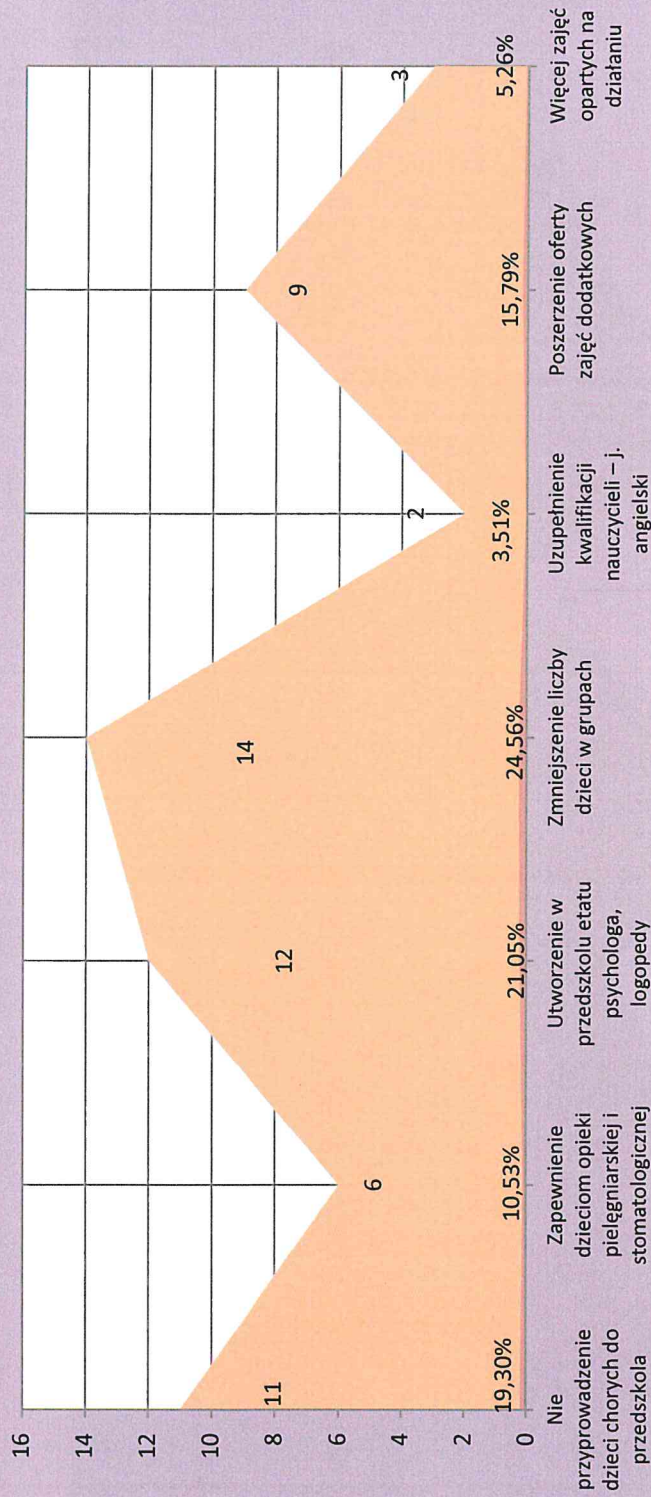
Wykres 61

Wykres 62

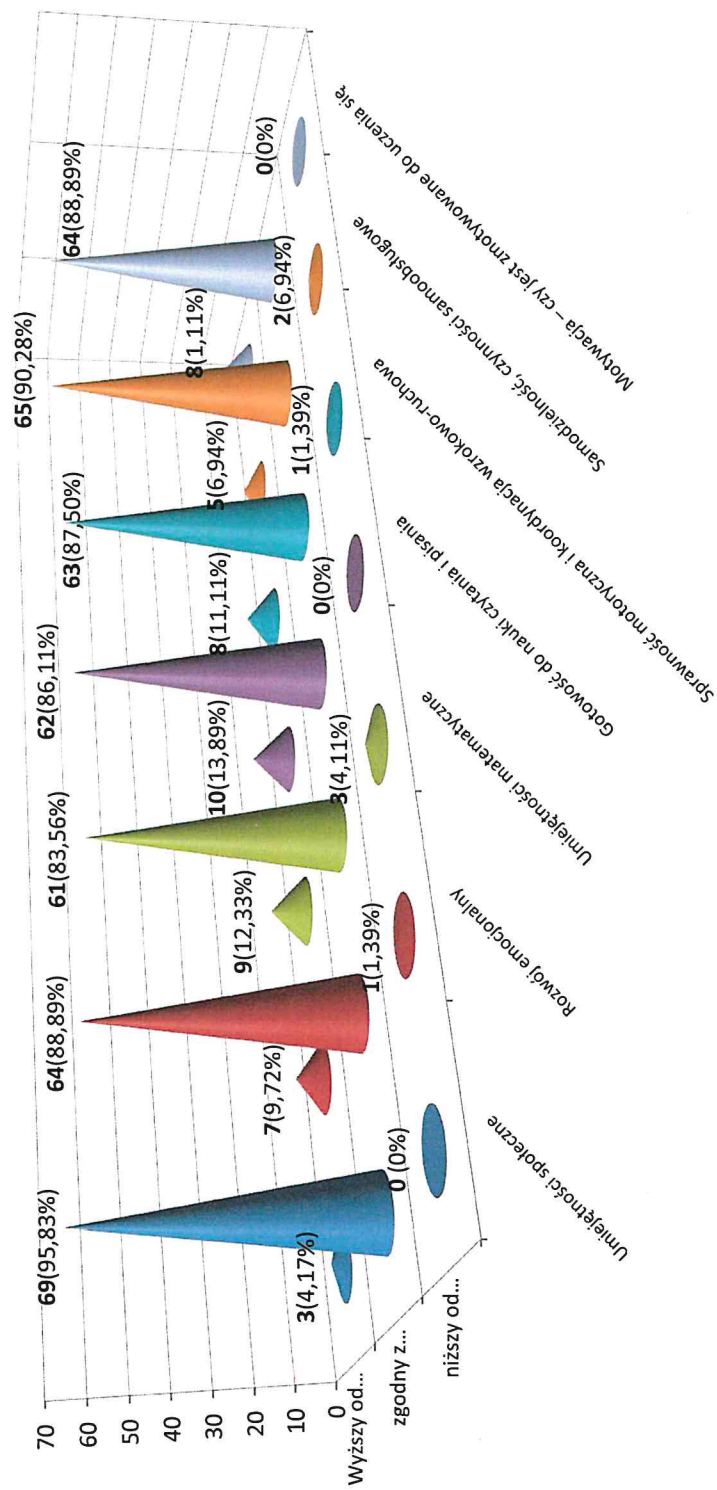
Pyt.9 Jakie zmiany chciałaby/chciałby Pani/Pan wprowadzić w programie zajęć lub w systemie edukacji w placówce?

Wykres 63

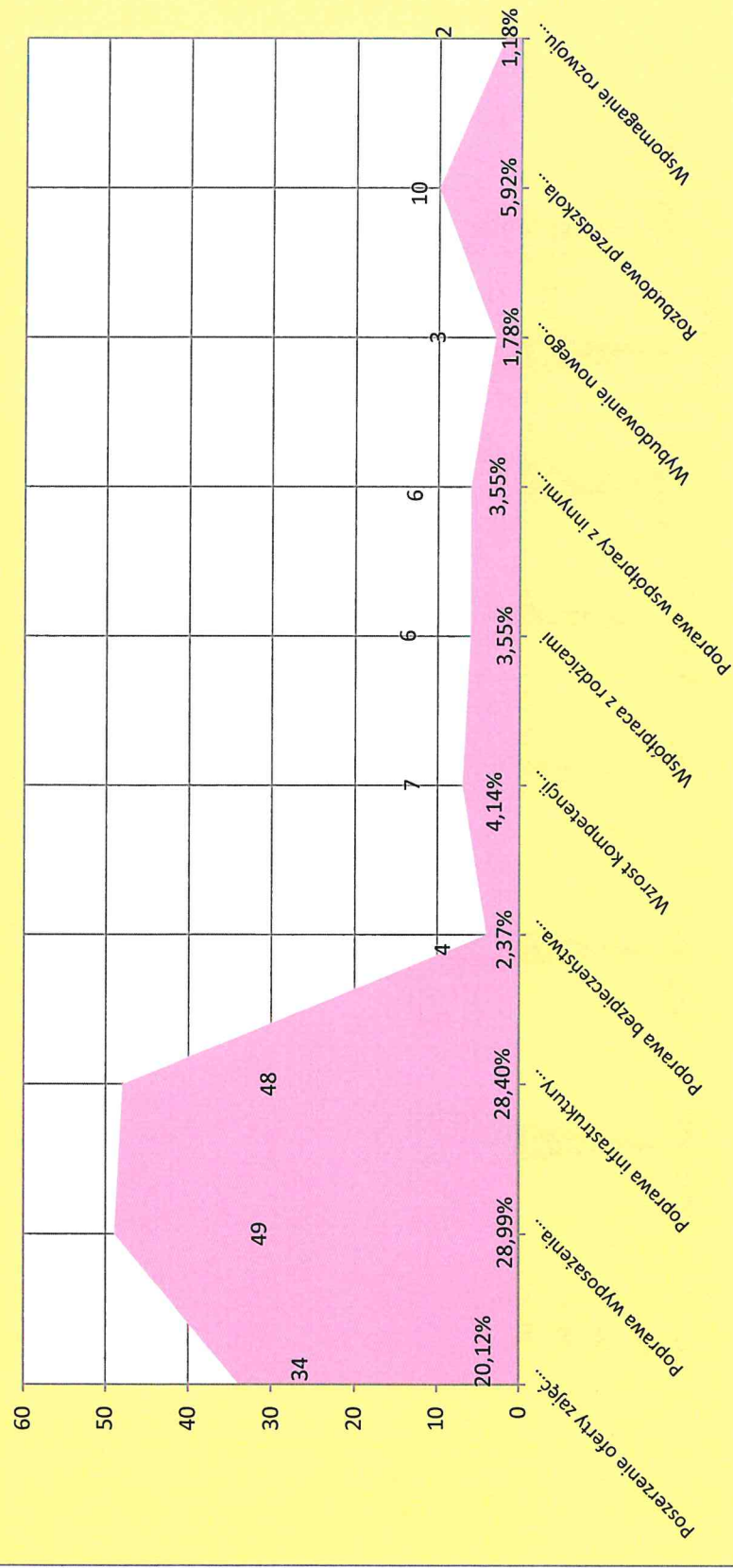
Pyt.10 Proszę określić stopień osiągnięcia umiejętności szkolnych przez dzieci Państwa Przedszkolu

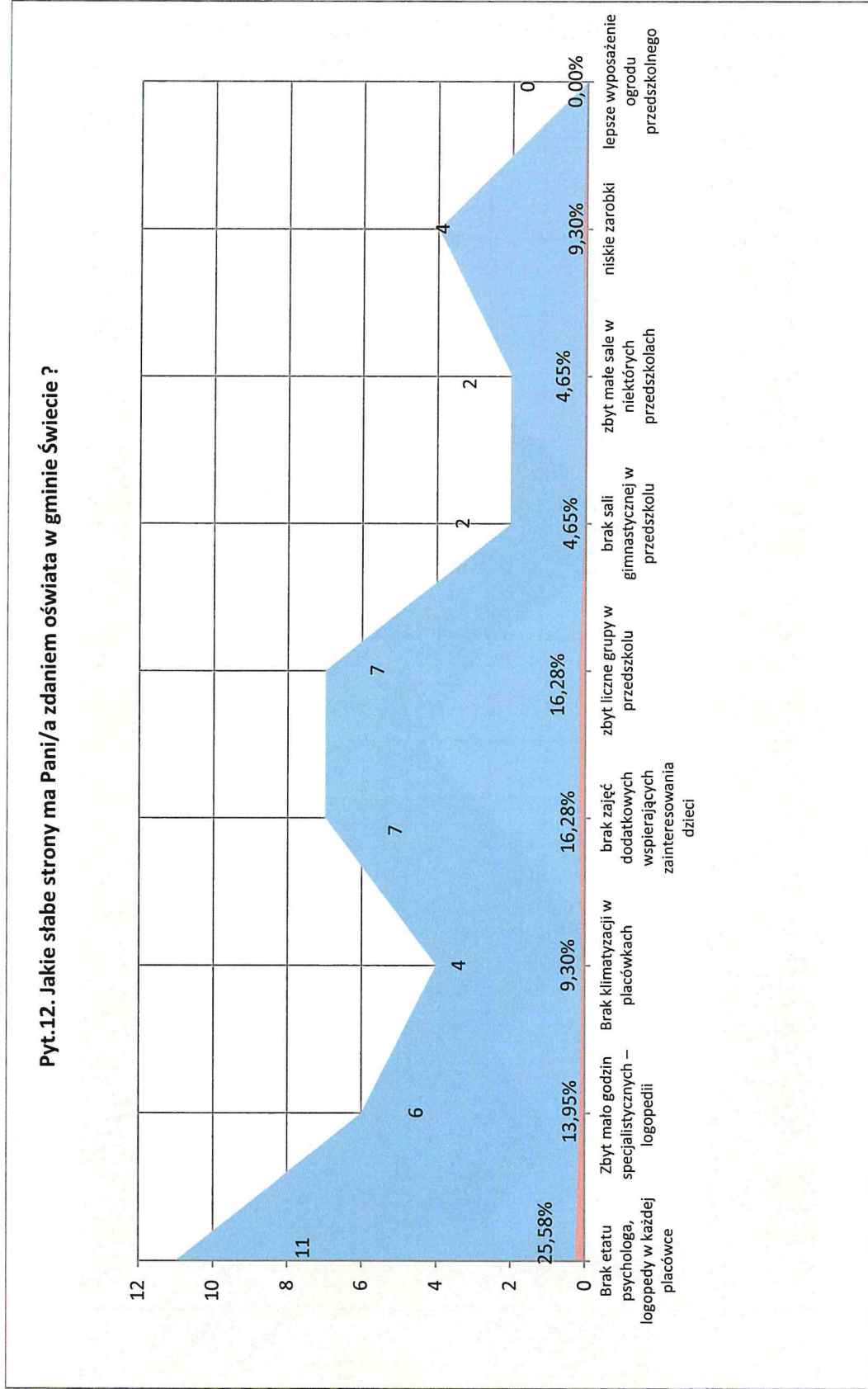
Zdaniem niemal 90% nauczycieli dzieci osiągają umiejętności szkolne kończąc edukację przedszkolną zgodnie z założeniami.

Wykres 64

Pyt.11 Co Pani/a zdaniem powinno być priorytetem dla władz lokalnych w zakresie rozwoju oświaty przedszkolnej w gminie Świecie?

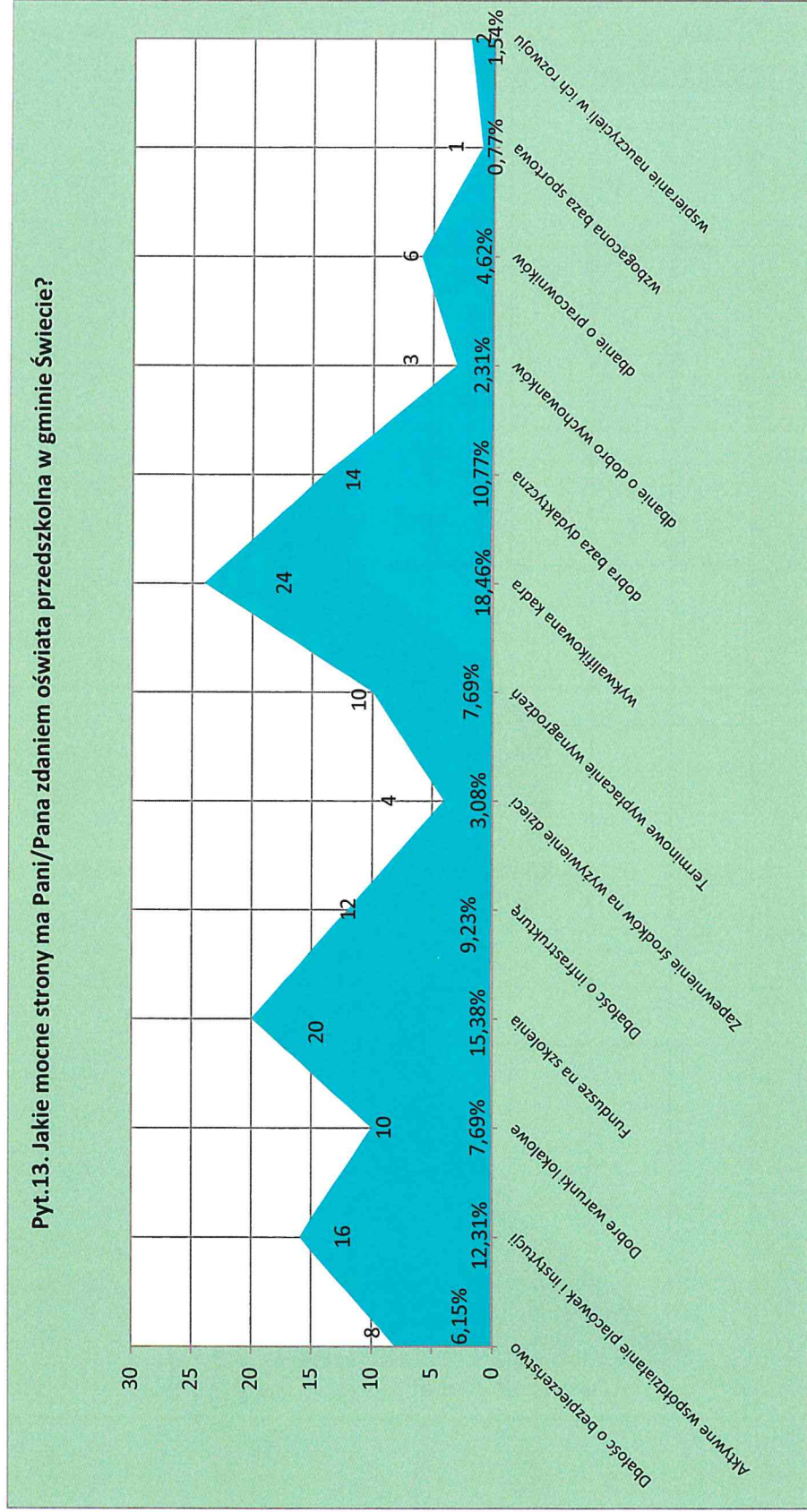

Wykres 65

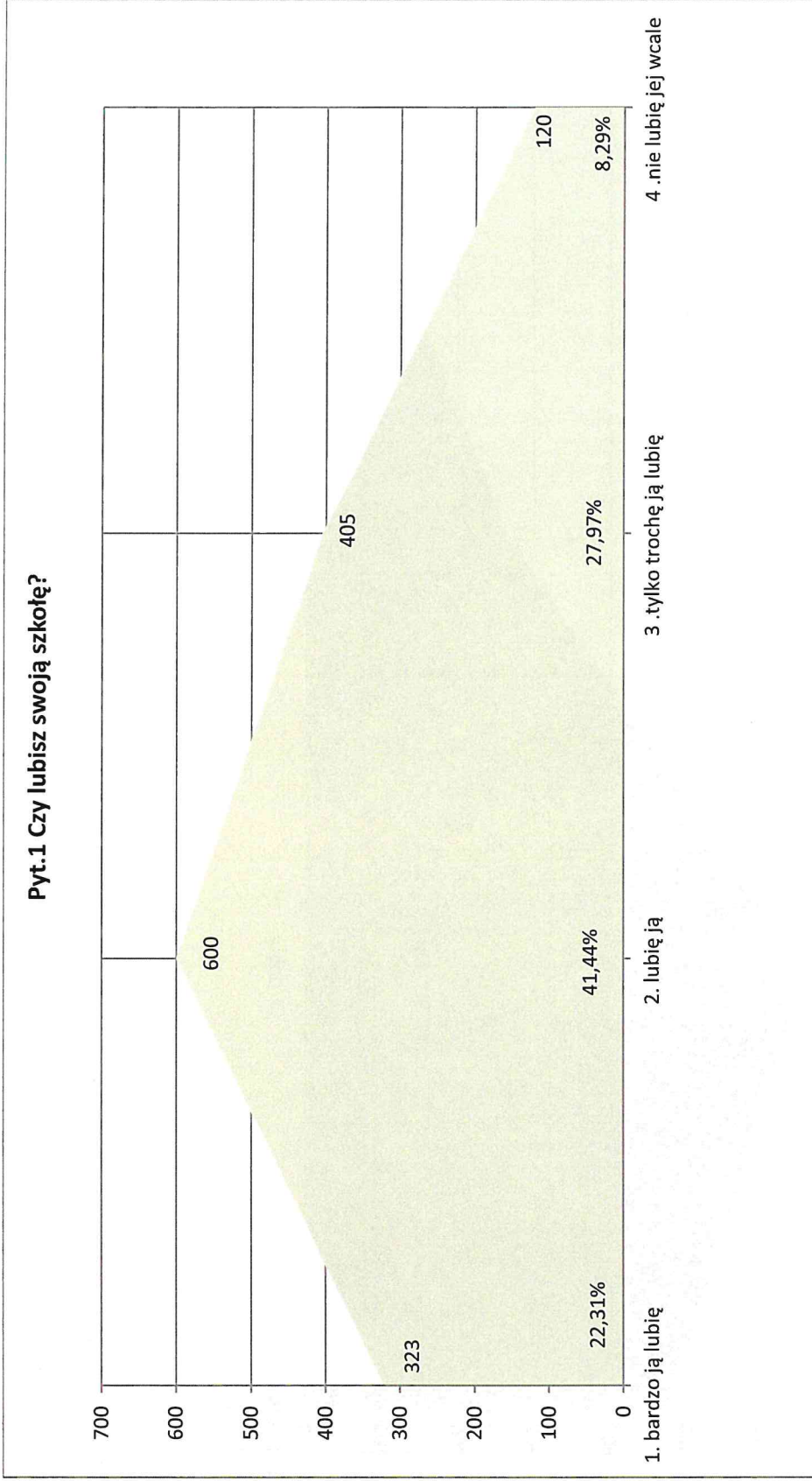

Wykres 66

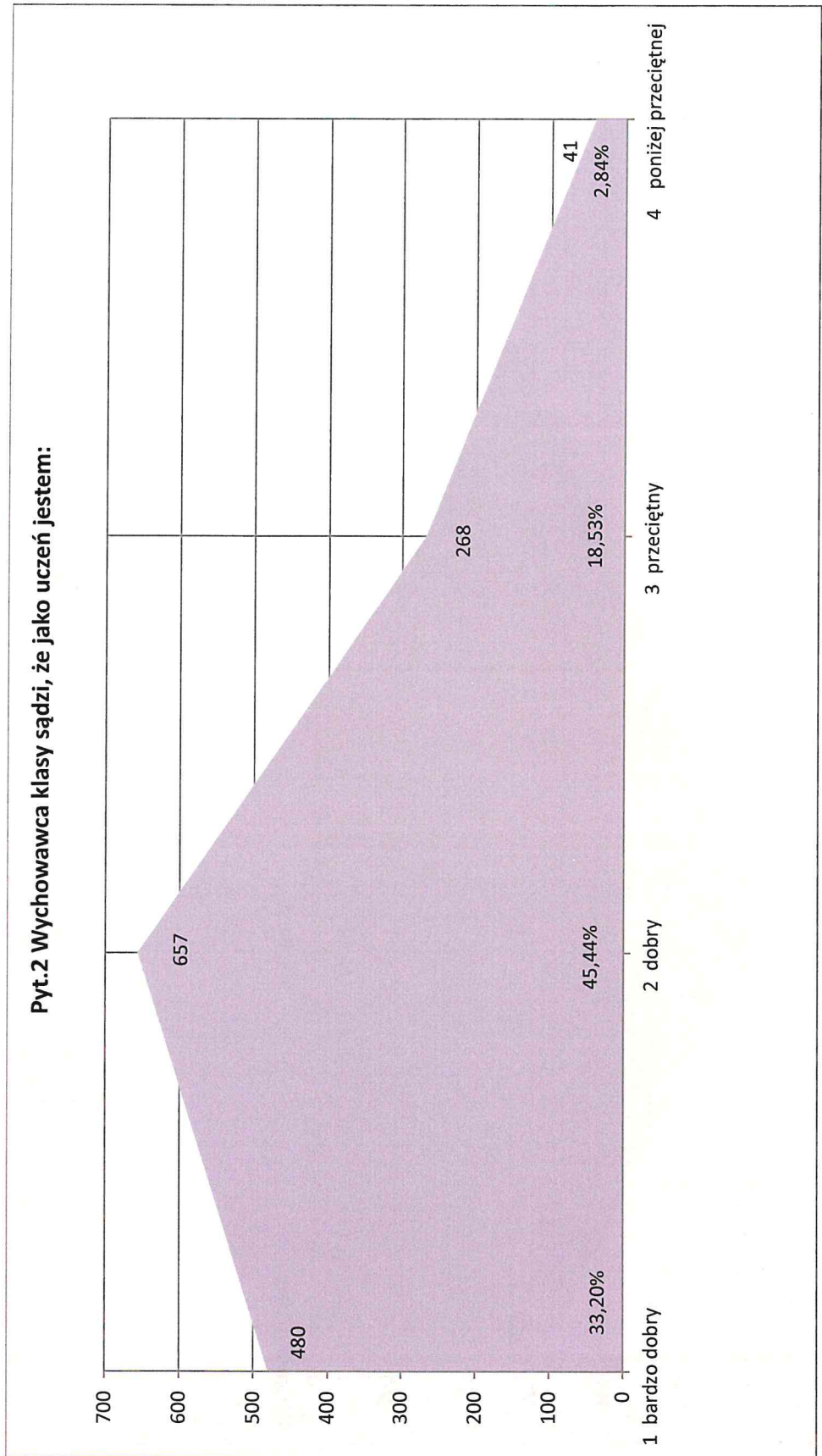

6.5. Wyniki ankiety dla uczniów

Wykres 67

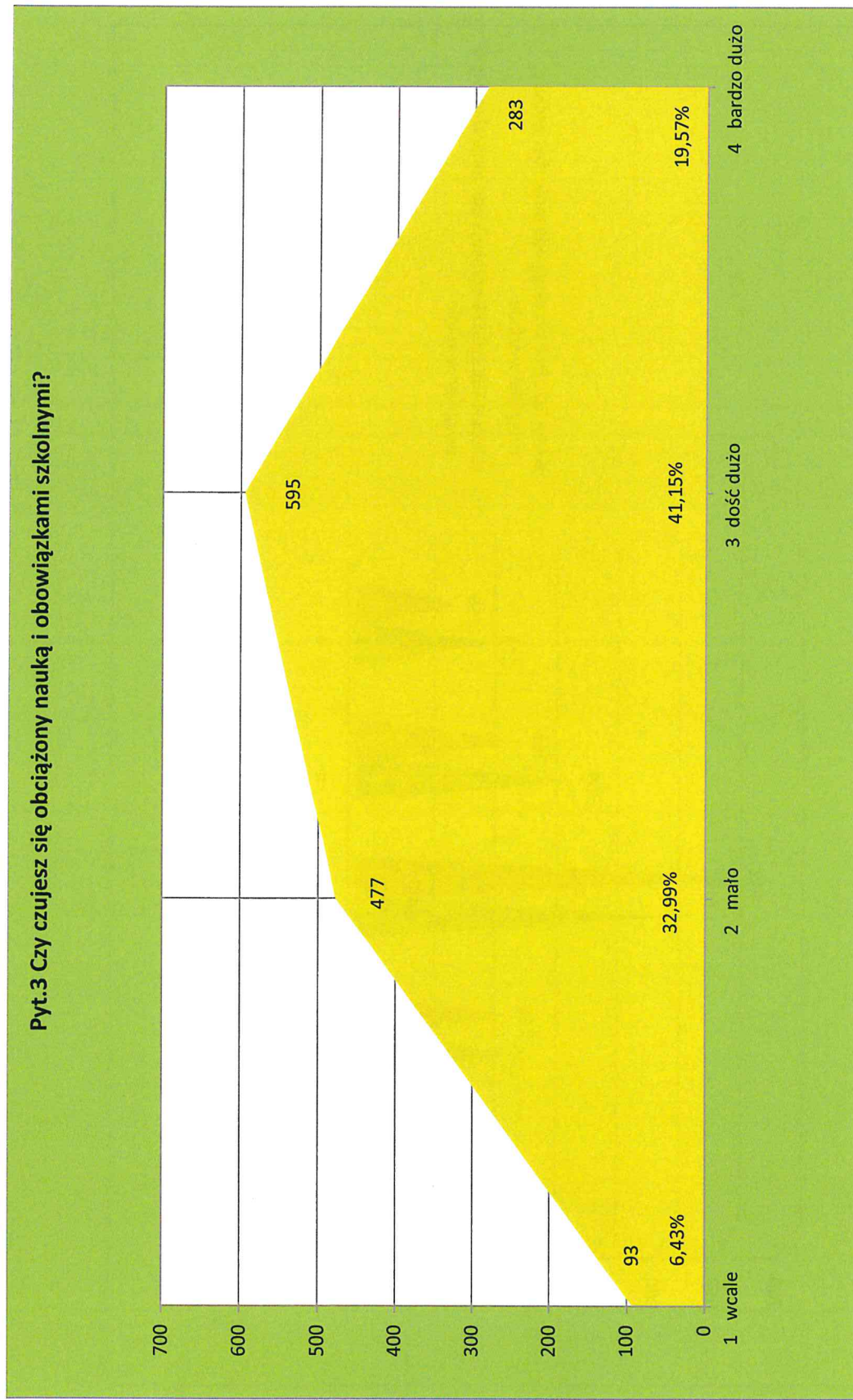

Wykres 68

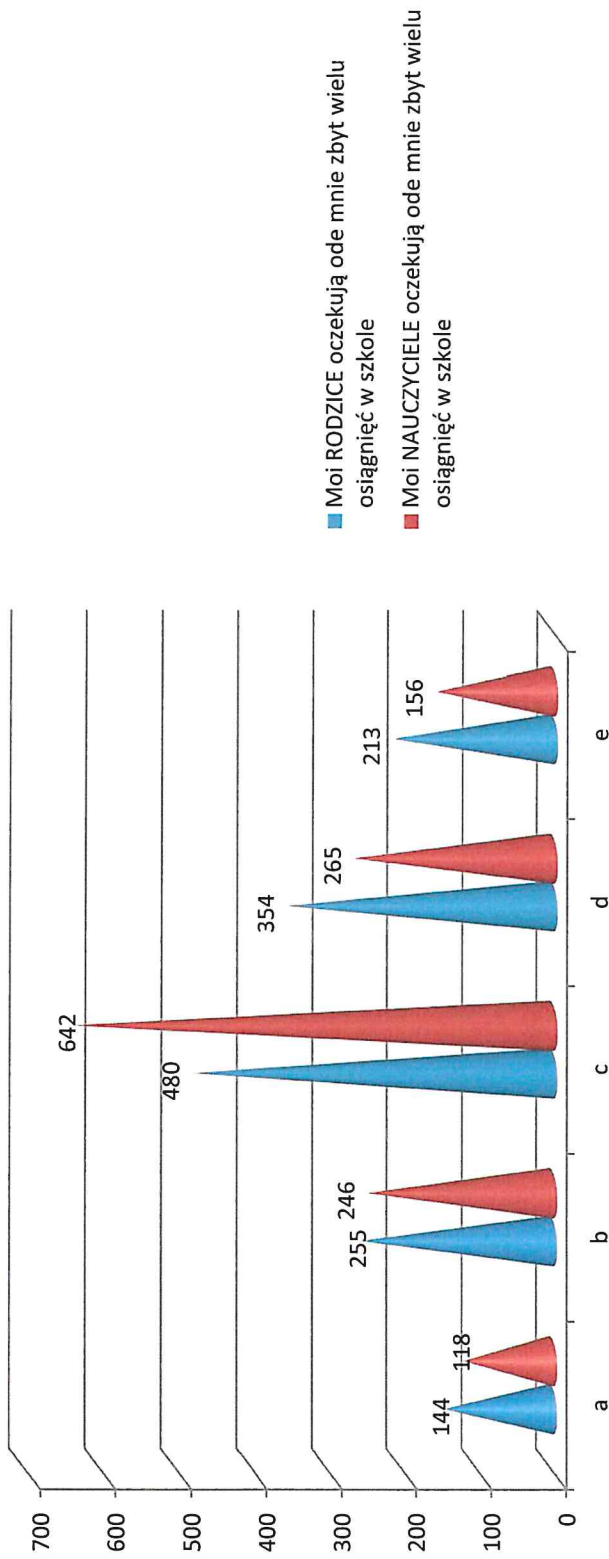

Wykres 69

Wykres 70

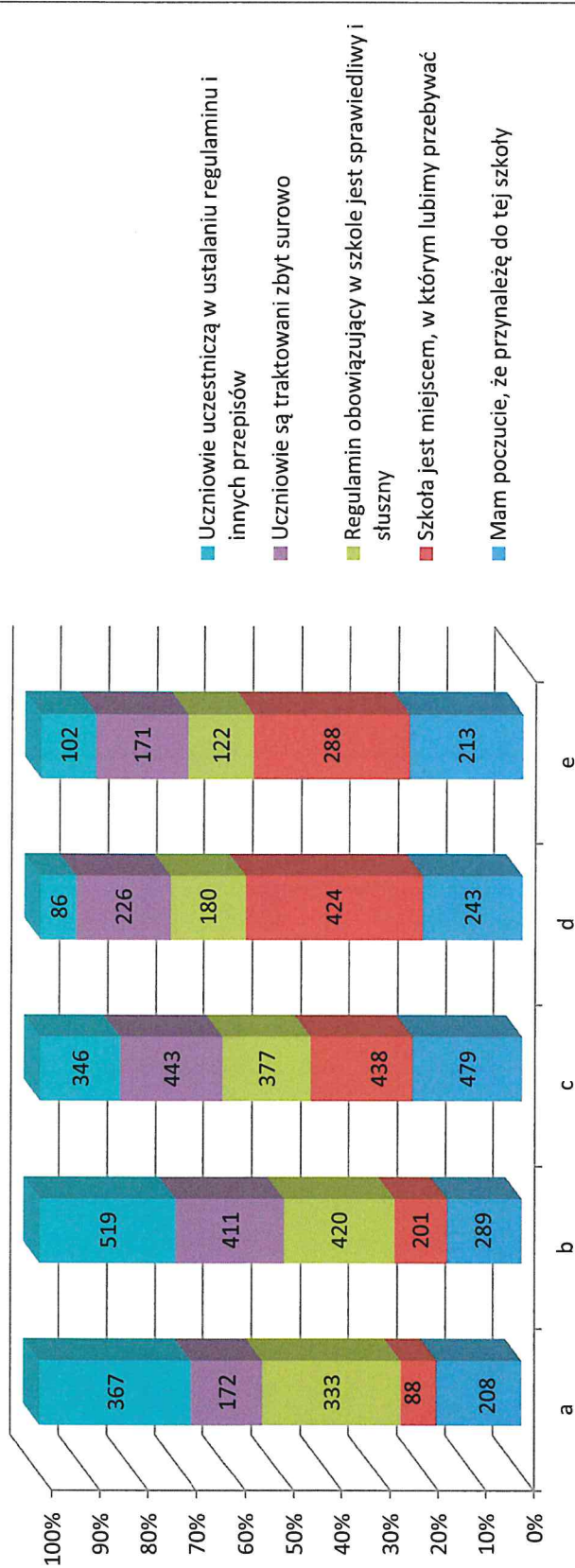
Pyt.4 W jakim stopniu zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami?

a - zdecydowanie zgadzam się; b - zgadzam się; c- trudno mi powiedzieć;
d - nie zgadzam się; e - zdecydowanie nie zgadzam się

Wykres 71

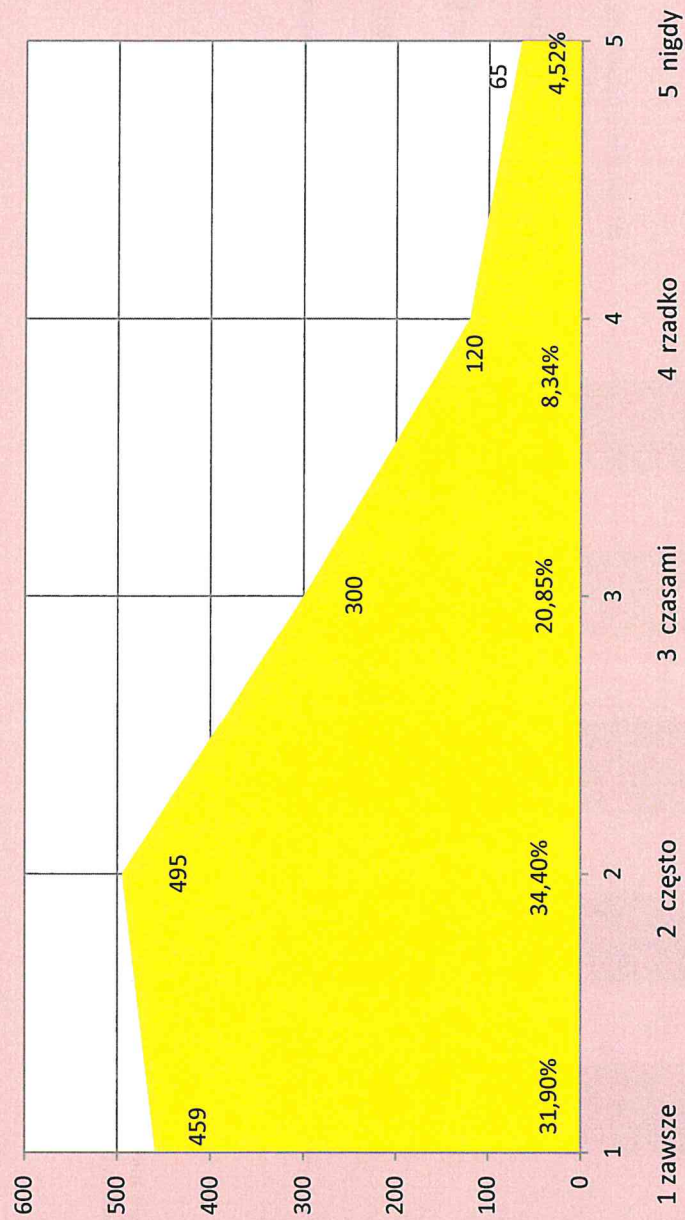
Pyt.5 W jakim stopniu zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami?

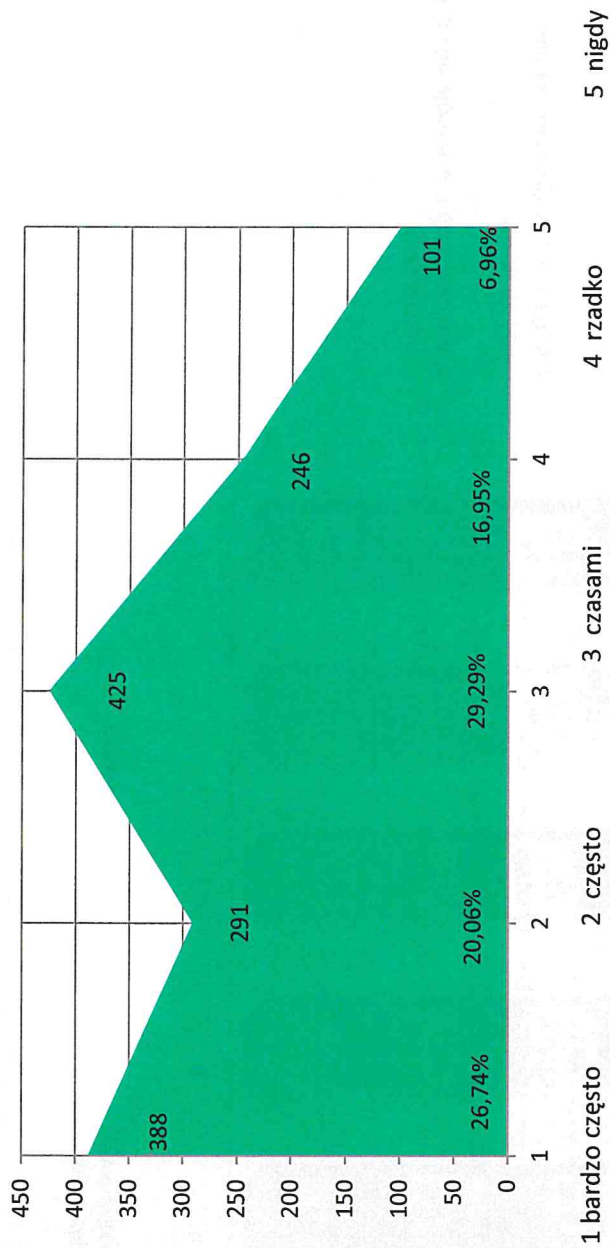
a - zdecydowanie zgadzam się; b - zgadzam się; c- trudno mi powiedzieć;
 d - nie zgadzam się; e - zdecydowanie nie zgadzam się

Pyt. 6 Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

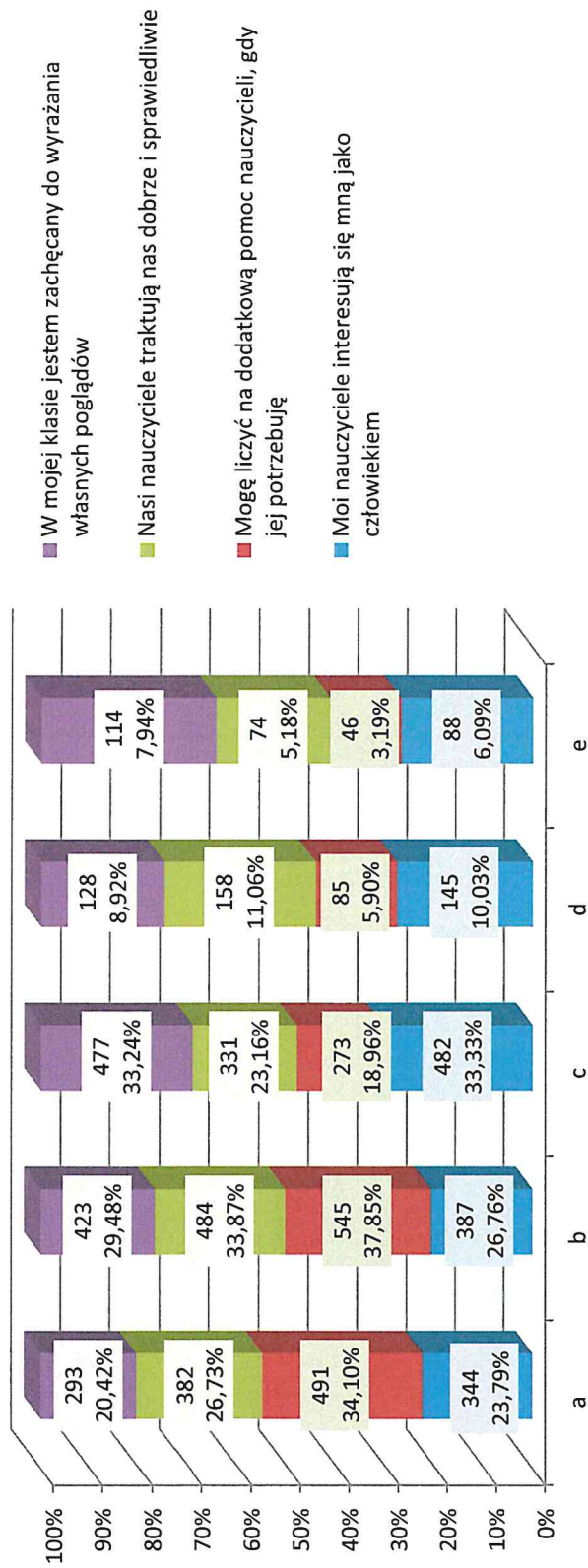

Pyt.7 Jak często myślisz, że chodzenie do szkoły jest nudne?

Wykres 74

Pyt.8 Podane niżej stwierdzenia dotyczą Twoich nauczycieli. W jakim stopniu zgadzasz się z każdym z nich?

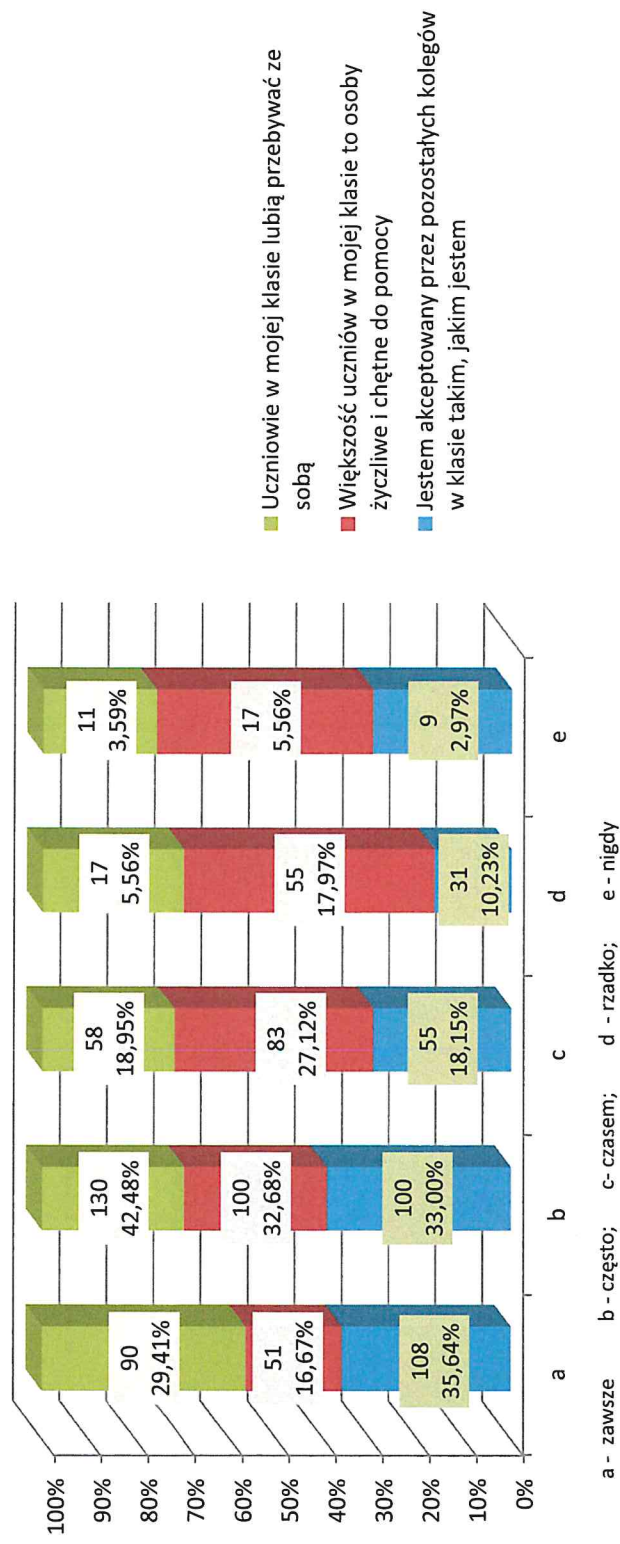

a - zdecydowanie zgadzam się; b - zgadzam się; c- trudno mi powiedzieć;
d - nie zgadzam się; e - zdecydowanie nie zgadzam się

Wykres 75

Pyt.9 Kolejne stwierdzenia dotyczą kolegów w Twojej klasie gdzie:

Wykres 76

Pyt.10 Trzy kolejne stwierdzenia dotyczą Twoich rodziców.

